

VLAAMSE RAAD

ZITTING 1994-1995

29 NOVEMBER 1994

ONTWERP VAN DECREET

houdende de algemene uitgavenbegroting
van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1995

VERSLAG

namens de Commissie voor Economie, Energie, Landbouw en Werkgelegenheid
uitgebracht door de heer E. Schuermans
aan de Commissie voor Financiën en Begroting

Samenstelling van de commissie :

Voorzitter : de heer J. Laverge.

Vaste leden : de heren H. Candries, P. Deprez, J. Lenssens, E. Schuermans en J. Weyts ;

de heren F. Dielens, C. Lisabeth, J. Sleenckx en G. Vermassen ;

de heren L. Bril en J. Laverge en mevrouw L. Nelis-Van Liedekerke ;

de heer F. Wymeersch ;

de heer H. Olaerts ;

de heer A. De Boeck.

Plaatsvervangers :

de heren S. De Clerck, J. De Roo, J. Dupré, K. Pinxten en J. Taylor ;

de heer M. Bourgois, mevrouw M. De Meyer en de heren P. Hostekint en J. Leclercq ;

de heren J. Buchmann, D. Van Mechelen en F. Vergote ;

de heer W. Peeters ;

de heer M. Capoen ;

.....

Zie :

15 (1993-1994)

- Nr. 1 : Ontwerp van decreet + Bijlagen 1 tot XXV
- Nrs. 2 tot 7 : Amendementen
- Nr. 8-A : Verslag namens de Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden en Ambtenarenzaken
- Nr. 8-B : Verslag namens de Commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden
- Nr. 8-C : Verslag namens de Commissie voor Cultuur

INHOUDSTAFEL

DEEL 1: WAT BETREFT DE MATERIE DIE TOT DE BEVOEGDHEID BEHOORT VAN DE HEER L. VAN DEN BRANDE, MINIS- TER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAM- SE MINISTER VAN ECONOMIE, KMO, WETENSCHAPSBE- LEID, ENERGIE EN EXTERNE BETREKKINGEN	5
<i>ECONOMIE, KMO, WETENSCHAPSBELEID, ENERGIE</i>	5
 A. ALGEMENE BESPREKING	
1. Inleidende uiteenzetting door de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Weten- schapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen op de beleidsbrief „investeren in de toekomst”.	5
1. De Beleidsbrief „Investeren in de Toekomst”	5
2. Toelichting van de minister-president bij de begroting economie	8
 11. Bespreking	
1. Uitbouw van technologie-georiënteerd industrieel weefsel	10
1.1. Het clusterbeleid en de industriële vernieuwing	10
2. Ontwikkeling van nieuwe sectoren	12
2.1. Specifieke Vlaamse acties	12
2.1.1 .Vlaams mediabeleid en informatietechnologie	12
3. Regionaal beleid	13
3.1. Inschakeling van de GOM's in het vernieuwd regionaal economisch beleid	13
3.2. Betere dienstverlening aan de bedrijven	14
4. Energiebeleid en verankering	
4.1. Het Vlaams Energie-Overleg (VLEO), verankering en globaal energiedebat	16
5. Vlaanderen in de internationale gemeenschap	17
5.1. Het aantrekken van investeringen uit het buitenland	17
 B. ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING	
1. Decreetsbepalingen	18
2. Begrotingstabel	21
 C. INDICATIEVE STEMMINGEN	
	28

LANDBOUW**A. ALGEMENE BESPREKING**

1. Inleidende uiteenzetting door de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen en toelichting bij het programma landbouw	29
11. Algemene bespreking	30
1. <i>Eerste Vlaamse Landbouwconferentie</i>	30
2. <i>Landbouwinvesteringsfonds (LIF)</i>	30
3. <i>Wetenschappelijk onderzoek in de landbouw</i>	31
4. <i>AL T-studie</i>	32

B. ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING 33**C. INDICATIEVE STEMMINGEN** 33

**DEEL 2 : WAT BETREFT DE MATERIE DIE TOT DE BEVOEGDHEID
BEHOORT VAN DE VLAAMSE MINISTER VAN TEWERK-
STELLING EN SOCIALE AANGELEGENHEDEN**

A. ALGEMENE BESPREKING

1. Inleidende uiteenzetting door de Vlaamse minister van Tewerkstelling en Sociale Aangelegenheden	34
2. Bespreking	37
2.1. <i>Beleidsaanpak van de Vlaamse regering</i>	37
2.1.1. <i>Betere functionering van de arbeidsmarkt — Beroepsopleiding en betere aansluiting onderwijs en arbeidsmarkt</i>	37
2.1.2. <i>Rol van de VDAB</i>	38
2.1.3. <i>Arbeidsmarktonderzoek</i>	39
2.1.4. <i>Werk(ver)deling aanmoedigen</i>	39
2.1.5. <i>Tewerkstellingsprogramma's</i>	41
2.1.6. <i>Bestrijding van de jeugdwerkloosheid</i>	42
2.2. <i>Samenhang met het federaal beleid</i>	42

B. ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING 43**C. INDICATIEVE STEMMINGEN** 44

Bijlagen :

— Bijlage 1 : Beheersovereenkomst tussen de Vlaamse regering en de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding met bijlagen 1, 2 en 3	45
— Bijlage 2 : Invoegbedrijven — Stand van zaken	97
— Bijlage 3 : Stand van zaken Sociale Werkplaatsen	99

DAMES EN HEREN,

Het verslag over de bespreking van de aan de Commissie voor Economie, Energie, Landbouw en Werkgelegenheid toegewezen decreetsbepalingen en programma's bevat twee delen.

DEEL 1 : Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Landbouw, materie waarvoor de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, bevoegd is.

DEEL 11 : Werkgelegenheid, materie waarvoor mevrouw L. Detiège, Vlaamse minister van Tewerkstelling en Sociale Aangelegenheden, bevoegd is.

De Commissie vergaderde op 19 oktober 1994, 17 en 28 november 1994 en bracht hierover indicatieve stemmingen uit op 17 en 28 november 1994.

In samenhang met de bespreking van het ontwerp van decreet houdende de algemene uitgavenbegroting voor het begrotingsjaar 1995, werd de Beleidsbrief Investeren in de toekomst — Het economisch beleid in Vlaanderen — Beleidsprioriteiten voor 1995" besproken.

Deze Beleidsbrief wordt als een afzonderlijk document gedrukt en rondgedeeld (Stuk 629 (1994-1995) — Nr. 1). Voor de duidelijkheid van het verslag dient dit echter in samenhang gelezen met deze Beleidsbrief.

DEEL 1: WAT BETREFT DE MATERIES DIE TOT DE BEVOEGDHEID BEHOREN VAN DE HEER L. VAN DEN BRANDE, MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMSE MINISTER VAN ECONOMIE, KMO, WETENSCHAPSBELEID, ENERGIE EN EXTERNE BETREKKINGEN

ECONOMIE, KMO, WETENSCHAPSBELEID, ENERGIE EN LANDBOUW

De minister-president overhandigt aan de leden, samen met de toelichting, de Beleidsbrief Investeren in de toekomst — Het economisch beleid in Vlaanderen — Beleidsprioriteiten voor 1995". Nadien licht de minister-president de Beleidsbrief Investeren in de Toekomst — Economisch Beleid in Vlaanderen — Beleidsprioriteiten voor 1995" en de ontwerp-begroting 1995 (Economie) als volgt toe.

A. ALGEMENE BESPREKING

1. Inleidende uiteenzetting door de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen op de beleidsbrief „investeren in de toekomst”.

1. De Beleidsbrief Investeren in de Toekomst”

De minister-president stelt dat op zijn vraag, in de eerste helft van dit jaar, door Mc Kinsey een analyse werd gemaakt van het Vlaams economisch beleid. De bevindingen van deze analyse en de vragen die deze bevindingen oproepen, dienden als basis voor het Vlaams Economische Forum van 16 juni 1994.

De minister-president verduidelijkt dat de voorliggende Beleidsbrief voor 1995 werd opgebouwd rond de conclusies van het Vlaams Economisch Forum en de specifieke Vlaamse acties die in de loop van 1995 zullen worden ondernomen om het Vlaams economisch weefsel in de toekomst verder uit te bouwen.

De Beleidsbrief inzake het economisch beleid in Vlaanderen voor 1995 kreeg de toepasselijke titel „Investeren in de toekomst”, omdat in de komende maanden een aantal nieuwe initiatieven zullen worden geïmplementeerd die bijkomende impulsen zullen geven aan de ontwikkeling van een meer wetenschapsgeoriënteerd economisch weefsel en de ontplooiing van toekomstgerichte sectoren.

De minister-president wijst erop dat uit de analyse van Mc Kinsey duidelijk blijkt dat Vlaanderen momenteel kampt met drie belangrijke problemen die de competitiviteit van de ondernemingen op middellange termijn in het gedrang kunnen brengen.

Hij merkt op dat de Vlaamse overheid, net zoals de meeste andere Westeuropese overheden, niet meer over de financiële middelen beschikt om veelvoudige en niet selectieve ondersteuning te geven in het economisch domein. Vanuit deze vaststelling formuleert Mc Kinsey, aldus de minister-president, de volgende bedenkingen : „Hoe kan de effectiviteit van het beleid worden verhoogd zodat de overheid met minder middelen meer kan doen ?” en „Hoe kan de allocatie van de middelen van de Vlaamse regering evolueren om optimaal de doelstellingen van het economisch beleid waar te maken ?”

De minister-president verklaart dat het Vlaams Economisch Forum, in haar antwoorden op deze bedenkingen, krachtig de beleids optie van de minister-president ondersteunt voor een economisch beleid dat minder directe interventies in individuele bedrijven of bedrijfssectoren beoogt, maar zich meer toelegt op een krachtige uitbouw van de economische omgevingsfactoren.

Deze beleids optie heeft zich in de voorbije jaren vertaald in de substantiële heroriëntatie van de middelen voor expansiesteun naar wetenschapsbeleid en infrastructuur. De minister-president refereert ter zake naar de grafieken die in bijlage van de Beleidsbrief „Investeren in de toekomst” zijn opgenomen.

Vervolgens stipt de minister-president aan dat het tweede probleem waar de Vlaamse economie mee kampt, het feit is, dat het huidige Vlaams economisch weefsel voornamelijk uit traditionele sectoren bestaat, die niet steeds interessante toekomstperspectieven bieden. Meer dan de helft van de toegevoegde waarde van de industrie wordt gerealiseerd in arbeids- en schaalintensieve sectoren waarin Vlaanderen het moet opnemen tegen regio's die dankzij hun lagere loonkosten een concurrentieel voordeel hebben opgebouwd.

De minister-president is er zich van bewust dat de Vlaamse regering voor de uitdaging staat om bijkomende impulsen te geven aan de ontwikkeling van een meer wetenschapsgeoriënteerd economisch weefsel.

De minister-president kondigt aan dat in de loop van de komende maanden op dit vlak een aantal concrete acties zullen worden uitgewerkt en geïmplementeerd.

De minister-president stelt dat met de ondersteuning van de clustervorming de aanzet zal worden gegeven voor een betere samenwerking tussen de bedrijfswereld, de onder-

zoekswereld en de instrumenten van het Vlaams economisch en technologiebeleid.

De technologienota 2002 voorziet bijkomende omkaderings- en financiële impulsen voor een aantal **speerpunttechnologieën** (biotechnologie en informatietechnologie).

De minister-president verduidelijkt dat met de nieuwe reglementering voor de erkenning en subsidiëring van researchparken en de innovatie- en incubatiecentra een impuls zal worden gegeven aan de uitbouw van een aantrekkelijke infrastructuur voor wetenschappelijk onderzoek. Samen met de federale overheid zullen verschillende denkpijlers worden onderzocht om de aanwerving van onderzoekers in ondernemingen te stimuleren. De transfer van nieuw beschikbare technologieën naar de bedrijfswereld toe, zal worden gestimuleerd via een betere organisatie van de technologiediffusie in Vlaanderen.

De KMO's zullen dicht bij het technologie- en innovatiegebeuren worden betrokken via een versoepeling van de subsidiëeringsprocedures en een specifieke KMO-aanpak voor steun aan 0 & 0.

De minister-president merkt op dat een belangrijke bevinding erin bestond dat de economische groei gedurende de voorbije twintig jaar, praktisch uitsluitend is gedreven door produktiviteitsverhogingen en deze groei bijgevolg, in tegenstelling tot andere regio's met de nieuwe arbeidsplaatsen heeft gecreëerd, die nodig waren om de werkgelegenheid op peil te houden.

Het tewerkstellingspotentieel voor de Vlaamse economie zit, aldus de minister-president, duidelijk in de groeisector. De tewerkstelling nam in de industriële groeisectoren in de periode 1986-1991, namelijk nog toe met 2 percent en in de groeiende dienstensectoren met zelfs 4 percent.

Volgens de minister-president betekent een keuze voor duurzame werkgelegenheid dan ook dat de Vlaamse regering haar middelen vooral richt op toekomstgerichte sectoren, zoals de mediasector, de biotechnologie en de informatietechnologie. In de andere sectoren kan de werkgelegenheid in stand worden gehouden en opgedreven dankzij een keuze voor technologische vernieuwing.

Daarenboven verzocht de minister-president de GIMV om de economische hefboomen die de telecommunicatie- en mediasector in zich hebben, ten volle te kunnen benutten, om door middel van een studiesyndicaat Kabel, de grote lijnen uit te tekenen die de Vlaamse regering zal volgen in het media- en telecommunicatiebeleid. De minister-president refereert vervolgens nogmaals naar de technologienota 2002, die eveneens een aantal voorstellen om op de domeinen van de biotechnologie, de informatietechnologie en de nieuwe materialen nieuwe ontwikkelingen op gang te brengen.

De minister-president, wenst naast de vertaling van een belangrijk deel van de aanbevelingen van het Vlaams Economisch Forum concrete beleidsvoorstellen, het economisch beleid van de voorbije jaren verder te consolideren en te verfijnen. Hierbij wordt veel aandacht besteed aan de kwalitatieve aspecten van het beleid.

De voorstellen inzake kwaliteitszorg, verankering, regionaal beleid, landbouw, energie- en de internationale positionering van Vlaanderen, werden vanuit deze optiek geschreven.

De minister-president benadrukt dat inzake kwaliteitszorg de sensibilisering rond de noodzaak van een efficiënt kwaliteitsbeleid een prioriteit is.

teitsbeleid in de Vlaamse bedrijven, nog zal worden opgevoerd. Om de bekendheid van de eigen produkten op een hoger niveau te brengen, zal tevens worden voorzien in een intensieve produktpromotie.

Inzake het thema van de verankering verheugt de minister-president er zich over dat de sensibilisering die **hier** rond is gevoerd, duidelijk vruchten dient af te werpen. Op alle niveaus worden momenteel debatten gevoerd over welke verankeringsstrategie moet worden gevolgd om de Vlaamse bedrijven een concurrentieel voordeel mee te geven op basis van de cultureel gedreven markteconomie.

Inzake het vernieuwd regionaal beleid deelt de minister-president mede dat het Besluit van 2 juli 1994 houdende erkenning en betoelaging van streekplatformen, hieraan vaste vorm geeft. Hij kondigt de verspreiding aan, nog voor het einde van dit jaar, van een handboek dat meer uitleg geeft bij de nieuwe aanpak van het regionaal beleid en bij de mogelijkheden van het goedgekeurde besluit.

Inzake het energiebeleid kondigt de minister-president aan dat de energiestructuren op een wetenschappelijk verantwoorde wijze zullen worden doorgelicht om te komen tot een meer adequate formulering en implementering van de objectieven van het Vlaams energiebeleid.

Inzake het investeringsbeleid, zal het aantrekken van buitenlandse investeerders meer dan ooit een prioriteit zijn van de Vlaamse regering. De minister-president is ervan overtuigd dat de heropbouwende economie ook de bedrijven er terug zal toe aanzetten nieuwe investeringen te realiseren of bestaande vestigingen uit te bouwen.

Daarom wil de Vlaamse regering blijven investeren om Vlaanderen als aantrekkelijke economische omgeving te vrijwaren.

Specifieke problemen die buitenlandse investeerders kunnen doen terugschrikken, moeten aldus de minister-president, verder worden weggewerkt.

2. Toelichting van de minister-president bij de begroting economie

De minister-president schetst de krachtlijnen van de begroting economie 1995 als volgt. Zoals reeds aangetoond in de Beleidsbrief „Investeren in de Toekomst” wordt er in de begroting economie 1995 de voorkeur aan gegeven om de verschillende beleidswijzigingen die de voorbije drie begrotingsjaren werden doorgevoerd, verder te zetten en te versterken.

De in 1994 gecreëerde bijkomende beleidsruimte voor het technologieonderzoek in 1995, wordt op peil gehouden om de uitvoering van het technologieplan te kunnen verwezenlijken.

De minister-president situeert het economisch **ondersteunings**beleid als volgt. In 1995 zullen geen drastische ingrepen of beleidswijzigingen in het vooruitzicht worden gesteld.

Na de ingrijpende heroriëntering van de voorbije jaren, die resulteerde in een halvering van de beleidskredieten, is een consolidatiefase aangebroken, aangezien een verdere vermindering van de middelen de impact van dit **beleids**instrument ernstig zou aantasten. De minister-president verklaart dat de expansiesteun in 1995 veel verder selectief wordt toegepast.

Enkel investeringen met een belangrijk meertewerkstellings- of milieu-effect, of die als van strategisch belang voor de regio worden beschouwd, zullen van overheidssteun kunnen genieten.

Daarenboven onderlijnt de minister-president, dat tevens veel aandacht zal blijven uitgaan naar het aantrekken van buitenlandse investeerders.

Inzake het Limburgfonds kondigt de minister-president aan dat dit fonds vanaf het begrotingsjaar 1995 volledig operationeel zal worden. Het Fonds zal in 1995 kunnen beschikken over 20,3 miljard frank om onder meer de reconversie, de uitvoering van het Toekomstcontract en de sociale begeleidingsmaatregelen te financieren.

De basis van het vernieuwd regionaal beleid vormen de streekplatforms. De minister-president belooft dat de streekplatforms die erin slagen een coherente streekvisie op middellange termijn uit te werken, zullen kunnen rekenen op een financiële ondersteuning van de Vlaamse regering. Voor de co-financiering van dit nieuw regionaal beleid is in de begroting voor 1995 een bedrag van 260 miljoen frank voorzien.

De minister-president herinnert er nog aan, dat inzake het landbouwbeleid, de overdracht van de landbouwbevoegdheden midden 1993, de uitbouw impliceerde van een aangepaste ondersteuningsstructuur met een Vlaamse Administratie en Vlaamse pararegionalen.

De Vlaamse Administratie Land- en Tuinbouw, het Vlaams Landbouwinvesteringsfonds en het Vlaams Promotiefonds werden in 1994 geïntegreerd in het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap.

Voor 1995 werden de nodige middelen voorzien om de sector verdere ontplooiingskansen te geven. Zo wordt de beleidsruimte voor de promotionele ondersteuning van de Vlaamse land- en tuinbouwprodukten in 1995 met bijna 50 percent verhoogd.

De minister-president stipuleert dat net als de voorbije twee begrotingsjaren in 1995 ook een middelentransfert van de begroting economie naar de begroting Openbare Werken is doorgevoerd. Bovenop de reeds doorgevoerde transfert van 3 miljard frank, wordt in 1995 nog supplementair 300 miljoen frank overgeheveld. Met deze overheveling wordt in eerste instantie een bijkomende impuls aan de werkgelegenheid beoogd. De minister-president verklaart dat na de bijzondere inspanning in 1994 voor het technologie-onderzoek de Vlaamse regering in 1995 een, extra-inspanning zal leveren voor het fundamenteel onderzoek. De minister-president doet opmerken dat in de begroting voor 1995 de middelen voor het fundamenteel onderzoek toenemen van 3,3 miljard frank tot 3,6 miljard frank. In het bijzonder worden bijkomende middelen voorzien voor de specialisatiebeurzen die door het IWT worden toegekend (+ 41 percent) en wordt de subsidie aan het Nationaal Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek voor de ondersteuning van het niet gericht wetenschappelijk onderzoek substantieel verhoogd (+ 10 percent).

De minister-president verheugt er zich over dat alle conjunctuurinstituten voor 1995 een forse groei van de economische activiteit en van de werkgelegenheid in Vlaanderen voorspellen. De Vlaamse regering wil volop inspelen op deze conjunctuurverbetering teneinde de werkloosheid in Vlaanderen maximaal terug te dringen.

De minister-president is ervan overtuigd dat met de concrete beleidsvoorstellen die in de Beleidsbrief „Investeren in

de toekomst" worden voorgesteld en met de beschikbare beleidskredieten in de begroting economie voor 1995, een belangrijke impuls zal worden gegeven aan de versterking van het Vlaams economisch weefsel en de creatie van nieuwe werkgelegenheid.

11. Bespreking

– De Beleidsbrief

1. Uitbouw van technologie-georiënteerd industrieel weefsel

1.1. Het clusterbeleid en de industriële vernieuwing

De heren S. De Clerck en J. Lenssens drukken hun bezorgdheid uit over het clusterbeleid. De heer S. De Clerck wijst erop dat met de ondersteuning van het clusterbeleid een eerste aanzet wordt gegeven voor een betere samenwerking met de bedrijfswereld. Teneinde competitief te blijven wordt door vele ondernemingen onderling samengewerkt, zowel „horizontaal”, tussen gelijksoortige bedrijven, als „verticaal” binnen een bedrijfskolom. Hij pleit voor een geïntegreerde benadering van het clusterbeleid. De klassieke sectorale aanpak dient afgebouwd. Voorts mist het lid een goede samenwerking tussen technologie, wetenschappelijk onderzoek en KMO's. Aldus is de technologische opwaardering niet echt toegankelijk voor de KMO's. Hoe kan een doorbraak worden gerealiseerd ?

De minister-president beaamt dat het clusterbeleid een performante rol vervult in de verdere uitbouw van het Vlaams technologiebeleid in de praktijk. De nota : „Clusterbeleid, beleidsconcept uitgewerkt op basis van concrete samenwerkingsvoorstellen” van 28 januari 1994 is thans voorgelegd aan de Inspectie van Financiën. Deze nota belicht op omstandige wijze de motivering en het concept van het „clusterbeleid”. Ter zake refereert de minister-president naar punt 2.2.1. van de Beleidsbrief : „Investeren in de toekomst”.

Inzake de aanpak van het clusterbeleid stipt de minister-president aan dat komaf wordt gemaakt met de fragmentaire en sectorale uitbouw van het clusterbeleid. In verschillende sectoren is de horizontale uitbouw van het clusterbeleid reeds doorgevoerd, onder meer in de elektronica-sector en de textielmachinebouw. De heer P. Deprez wenst te vernemen hoe ver men staat met de evaluatie hiervan.

De minister-president benadrukt het experimenteel karakter van deze cluster. In het VESOC en de Vlaamse regering zal de evaluatie worden doorgevoerd.

De minister stelt dat de textielcluster een combinatie is van verschillende synergieën, nl. textielmachinebouw, elektronica. Thans is een krediet via het FIOV uitgetrokken van 260 miljoen frank. Nieuwe bijkomende kredieten kunnen in functie van de evoluties in het clusterbeleid worden uitgetrokken. In deze context merkt de minister-president op dat de SERV op 5 oktober 1994 een aanbeveling formuleerde inzake het clusterbeleid van de Vlaamse regering.

De nota in zake het clusterbeleid zal eerstdaags door de minister-president worden neergelegd. Deze nota zal ter informatie aan de leden van de commissie worden overgezonden. Vervolgens wenst de heer S. De Clerck van de minister-president nadere uitleg over de concrete voorstellen door het

IWT geformuleerd inzake de economische netwerking tussen de KMO's en het IWT. Het lid betreurt dat de samenwerking tussen wetenschappelijk onderzoek en het bedrijfsleven slechts haperend verloopt. Hij betreurt de geringe toegankelijkheid van vele KMO's bij de ontwikkeling van nieuwe technologieën, waardoor hun concurrentiepositie op de wereldmarkt wordt aangetast.

De minister-president beaamt deze disconcordantie en belooft hierover aan de commissie de nodige informatie over te maken.

De heer S. De Clerck wenst vervolgens van de minister-president te vernemen wanneer het FIOC in Vlaanderen operationeel zal zijn.

De minister-president repliceert dat er thans volop wordt gewerkt aan de invulling van het personeelskader. De wervingsprocedure voor FIOC-Brussel is thans bijna afgerond. Gedacht wordt tevens aan de aanwerving van bijkomende investeringsprospectoren. Tegen eind 1994 zal de wervingsprocedure zijn afgerond. Inzake de industriële vernieuwing benadrukt de heer S. De Clerck dat niet alleen de economisch achtergebleven regio's een kans dienen te krijgen, maar dat het van belang is dat de samenwerking van onderuit moet komen, door de bedrijven zelf. Ook de dynamische regio's dienen bij de industriële vernieuwing optimaal betrokken.

Hierop looft de heer J. Lenssens de minister-president voor de uitvoerige toelichting van het clusterbeleid in de voorbije begrotingsbesprekingen in deze Commissie. Niettemin betreurt het lid dat de concretisering van het clusterbeleid, dat door de Vlaamse regering werd uitgewerkt op basis van concrete samenwerkingsvoorstellen ingediend door de bedrijven, slechts haperend en aarzelend geschiedt. Wat is de reden hiervan en hoe zal dit clusterbeleid in de begroting 1995 concreet worden ondersteund ?

De minister-president repliceert als volgt. De minister beaamt dat een eerste aanzet is gegeven, om op basis van concrete samenwerkingsvoorstellen ingediend door bedrijven tot de uitwerking van een clusterbeleid, waarbij vooral de economische netwerkvorming zal worden gestimuleerd. Binnen dit referentiekader kan de Vlaamse regering aldus aanduiden aan welke clusters extra aandacht zal worden besteed.

De minister-president pleit voor een pragmatische invulling van dit referentiekader, in overleg met de bedrijfswereld en de sociale partners. Het concept steunt op een theoretisch denkmodel. Ter zake refereert de minister-president naar de SERV „Aanbeveling inzake het clusterbeleid van de Vlaamse regering” van 5 oktober 1994. Dit concept is goedgekeurd. De minister belooft hierover de nodige documentatie aan de leden van de Commissie. De minister-president deelt mede dat hiervoor een bijkomend krediet werd ingeschreven van 260 miljoen frank. De eerste projecten zullen eerstdaags worden goedgekeurd. De minister-president herinnert eraan dat de economische netwerkvorming via samenwerking en gemeenschappelijke kwalitatieve acties, de concurrentiepositie van de ondernemingen moet versterken. Dit is de inzet van het clusterbeleid.

2. Ontwikkeling van nieuwe sectoren

2.1. Specifieke Vlaamse acties

2.1.1 .Vlaams mediabeleid en informatietechnologie

De heer S. De Clerck mist in de Beleidsbrief een terugkoppeling van het media- en telecommunicatiebeleid naar de intercommunale verenigingen, als mogelijke partner. Hij dringt aan op een spoedig overleg. Ook stelt hij vast dat aan de gemeenten bij de ontwikkeling van een strategie, slechts een karige rol wordt toebedeeld. Hij pleit voor meer overleg tussen Gewest en gemeenten.

De heer S. De Clerck ervaart het opzetten van een actieprogramma informatietechnologie als een positieve aanzet voor de ontwikkeling van nieuwe multimedia-diensten met een specifiek belang voor Vlaanderen. Ter zake worden belangrijke initiatieven aangekondigd. Kan hierover in deze Commissie geen inhoudelijke discussie worden gevoerd ? Daarenboven dringt het lid aan op een goede informatie aan deze Commissie. De vraag werd eveneens gesteld in de Commissie Media. De technologische ontwikkelingen zijn van primordiaal belang en de economische impact ervan is groot.

Nochtans merkt het lid op dat er ook op het federale niveau programma's werden ingediend. Deze wachten echter nog op de goedkeuring van de federale minister voor Wetenschapsbeleid. Is hier geen dubbelgebruik en hoe zal een disconcordantie tussen het beleid van het federale en regionale bevoegdheidsniveau worden voorkomen ?

De minister-president antwoordt hierop als volgt. Om de economische hefbomen van de telecommunicatiesector ten volle te benutten, heeft de minister-president aan de GIMV gevraagd om door middel van een „studiesyndicaat kabel” de grote lijnen uit te tekenen die de Vlaamse regering zal volgen in het media- en telecommunicatiebeleid. Ter zake zal door de GIMV, in samenwerking via een technologisch partnership, een business-plan worden uitgewerkt.

Het document van het Westvlaamse Studiesyndicaat voor de Kabel werd rechtstreeks door het Kabinet van de minister-president overgezonden aan de leden van deze Commissie en van de Mediacommissie.

Inzake de informatietechnologie benadrukt de minister-president dat voor de ontwikkeling van de nieuwe **multimedial**diensten met een specifiek belang voor Vlaanderen, een actieprogramma informatietechnologie zal worden opgezet. Hij betreurt in deze context de stiefmoederlijke behandeling ervan in de verschillende staatsvormingen. Ook betoont hij zich voorstander van een goede samenwerking en overleg met betrekking tot de diverse wetenschappelijke **onderzoeks**programma's tussen het federale en regionale bevoegdheidsniveau. In de huidige constitutionele context is overlapping van programma's onvermijdelijk.

De minister-president verklaart dat hij ter zake bij de federale regering aandrong op overleg. Voorts merkt hij op dat, er inzake het actieprogramma informatietechnologie, nog een aanzienlijke budgettaire massa voor de federale regering is gereserveerd. Op Europees vlak werd het Vierde Kaderprogramma goedgekeurd.

De heer H. Candries sluit zich aan bij de vraag om een debat te voeren over het telecommunicatiebeleid. In deze context stipt hij aan dat ook aan het Mc Kinsey-rapport zelf een afzonderlijk debat kan worden gewijd in deze Commissie.

De minister-president beaamt dat dit inderdaad een nuttig debat kan zijn vermits het Mc Kinseyrapport aan de basis lag van het Eerste Vlaams Economisch Forum.

De heer S. De Clerck dankt de minister-president voor zijn bezorgdheid over een zo groot mogelijke betrokkenheid van de gemeenten inzake het media- en telecommunicatiebeleid. Het lid wijst erop dat tijdens de recente vergadering van de Europese Raad van ministers, de liberalisering enigszins werd getemperd. Het is van cruciaal belang, aldus spreker, dat de kabel distributienetten tevens drager kunnen zijn van andere hoogwaardige informatietechnologie.

Een nieuwe bijeenkomst van de Europese Raad van ministers, bevoegd voor de telecommunicatie, is gepland in november a.s. Spreker wenst te vernemen welk standpunt ter zake zal worden ingenomen door de Belgische vertegenwoordiger.

De minister-president wijst erop dat één van de verworvenheden van het Verdrag van Maastricht (art. 146) de Europese Industrieraad is. Hij verwijst naar de Beleidsbrief, punt II. 1.

Op de vergadering van de Raad voor Industrie en Technologie werd het standpunt van Vlaanderen, na overleg, ingenomen door de heer Di Rupo, federale minister van Verkeer. Deze stelde dat hij zich niet verzet tegen een volledige liberalisering van de kabel distributienetten, zonder er evenwel voorstander van te zijn.

3. Regionaal Beleid

3.1. *Inschakeling van de GOM's in het vernieuwd regionaal economisch beleid*

De heer J. Laverge merkt op dat er ter zake reeds afspraken zijn gemaakt met de gouverneurs van de verschillende provincies. Gedacht werd op de oprichting van een VZW voor de streekplatforms.

Spreker stipt aan dat, de mogelijke inschakeling van de GOM's bij de opmaak van de streekvisies, argwanend overkomt bij de GOM's, die hierin een uitholling van hun bevoegdheden zien. Het lid benadrukt dat de GOM's niet aan slagkracht mogen inboeten door een al te omslachtige administratieve rompslomp.

De minister-president beaamt dat vanuit het provinciale niveau en de GOM's inderdaad de nodige argwaan was gerezen. Hij benadrukt dat het concept van de streekplatforms vastligt. Overleg met de gouverneurs en de directeurs-generaal van de GOM's toont echter een grote bereidheid aan tot partnership bij de opmaak van de strategische streekvisies.

De samenwerking tussen provincies en GOM's en de streekplatforms en de optimale aanwending van de bestaande infrastructuur staat borg voor een vernieuwd regionaal economisch beleid. De exclusieve bevoegdheid van de GOM's inzake de ontwikkeling van het regionaal beleid verdwijnt, maar via een partnership kunnen de GOM's nog steeds een waardevolle inbreng doen. De evaluatie van het vernieuwd regionaal economisch beleid geschiedt op een maandelijks contactvergadering.

Vervolgens pleiten mevrouw L. Nelis-Van Liedekerke en de heer E. Schuermans, in het kader van het algemeen economisch beleid voor een verhoogde steunverlening en een

verlichting van de fiscale druk voor startende ondernemingen.

Mevrouw L. Nelis-Van Liedekerke merkt op dat jonge starters, vooral in de prille beginfase zwak staan en vaak kampen met administratieve en boekhoudkundige problemen.

De heer E. Schuermans wenst te vernemen wanneer de in het decreet van 18 maart 1993 betreffende een financiële tegemoetkoming door het Vlaamse Gewest ten behoeve van kleine ondernemingen die een beroep doen op erkende externe bedrijfsadviseurs (Stuk 215 (BZ 1992) Nrs. 1 tot 4) aangekondigde evaluatie van de startersregeling zal worden doorgevoerd.

De minister-president kondigt eind 1994 een evaluatie aan van de startersregeling. Inzake extra financiële incentives naar startende ondernemingen toe, verklaart de minister-president dat ter zake de nodige behoedzaamheid is geboden, gelet op het stringente Europees reglementair kader inzake mededinging.

Het Europese mededingingsbeleid sluit de degressieve, selectieve en gefaseerde toekenning van expansiesteun aan startende ondernemingen uit. Dit probleem wordt thans grondig onderzocht. De minister-president meent dat een samenwerking met particuliere participatiemaatschappijen en de privé-sector initiatieven inzake het economisch overheidsinitiatief kunnen worden genomen. Ook in het kader van de toekenning van de Gewestwaarborg, kan gezocht worden naar een selectieve, preferentiële kredietverstrekking voor startende ondernemingen.

3.2. *Betere dienstverlening aan de bedrijven*

De heer P. Deprez refereert naar de Beleidsbrief, die als managementondersteunende activiteit de PLATO-projecten vermeldt. Kan de minister-president dit toelichten ? Wie nam dit initiatief ? Het VIZO of de Vlaamse regering en hoe is de betrokkenheid geregeld van de KMO's en het regionaal industrieel beleid ? De minister-president benadrukt dat de PLATO-projecten vooral aan startende ondernemers advies verstrekt. Het VIZO is belast met de concretisering ervan. De PLATO-projecten scoren goed, onder meer het Strategisch Plan Kempen. Voor Mechelen komt in het kader van Strategisch plan Mechelen, eveneens een PLATO-project tot stand, dankzij de medewerking van ervaren bedrijfsleiders, die hun managementservaringen ter beschikking stellen van jonge starters.

De heer P. Deprez stipt aan dat er in de Westvlaamse vormingsinstituten en Centra voor Beroepsvervolmaking een grote nood is aan allerlei vormingsactiviteiten en voortgezette opleidingen. Op deze vraag kan onvoldoende worden ingespeeld, ingevolge de te karig toegemeten kredieten. Het lid benadrukt de noodzaak aan voldoende kredieten voor de ondersteuning van de vormingscentra. In deze context refereert het lid naar een voorstel van decreet van de heer S. De Clerck met betrekking tot een KMO-spaarboekje. Kan niet nagedacht worden over dit probleem, teneinde de KMO's aldus indirecte steun te verlenen. De minister-president verklaart dat de verankering van het Vlaamse bedrijfsleven een van de centrale thema's zal zijn op het Tweede Vlaams Economisch Forum begin 1995.

De minister-president beaamt de grote nood aan vormingsinitiatieven o.a. in West-Vlaanderen. Hij beaamt dat een gedegen middenstandsopleiding het risico op faillissement fel

reduceert. Een bijkomend krediet van 50 miljoen frank werd hiervoor uitgetrokken.

— *Werking van de Vlaamse Commissie voor Preventief Bedrijfsbeleid*

De heer P. Deprez stelt dat uit een recent persbericht blijkt dat dit preventiebeleid zal worden uitgebreid tot een andere categorie van ondernemingen, met een geringere personeelsbezetting. Ter zake zou een consensus bestaan in het VESOC. Hoe wordt deze bijsturing gerealiseerd ; zal dit bij decreet of besluit geschieden ?

Daarenboven acht het lid een evaluatie hiervan nuttig.

De minister-president merkt op dat in het VESOC een akkoord is bereikt inzake het preventiebeleid. De uitbreiding van het preventiebeleid tot een andere categorie van ondernemingen geschiedt binnen een experimenteel kader, voor de duur van 1 jaar. Thans wordt het preventiebeleid als volgt gestructureerd. De financiële doorlichting van de bedrijven met meer dan 100 werknemers geschiedt automatisch door de Vlaamse Commissie voor Preventief Bedrijfsbeleid.

Voor de bedrijven met 50 tot 100 werknemers, wordt de financiële doorlichting gedaan, mits consensus in de Commissie. Bedrijven met minder dan 50 werknemers vielen uit de boot. In akkoord met de afgevaardigden van de middenstand en de sociale partners in het VESOC, werd een experimentele fase doorgevoerd. De regionale streekplatforms vormen een tussenschakel in de contacten met de ondernemingen. Aldus kan, op een omzichtige en discrete wijze, een bedrijf in financiële moeilijkheden een beroep doen op de Commissie voor Preventief Bedrijfsbeleid, die ter zake een „knipperlicht”-functie vervult.

De heer P. Deprez vraagt vervolgens enige verduidelijking over de inschakeling van het regionaal streekplatform als tussenschakel bij de werking van de Commissie voor Preventief Bedrijfsbeleid. De minister-president antwoordt als volgt. Het preventief bedrijfsbeleid dient prioritair de autonomie te respecteren van het betrokken bedrijf. Hij wijst erop dat vanuit diverse middens sterk werd aangedrongen, om ook de kleine bedrijven (minder dan 50 werknemers) te betrekken bij het preventief bedrijfsbeleid, vermits vooral deze bedrijven het moeilijk hebben. Gedurende 1 jaar zal de evaluatie geschieden op consensus van de sociale partners in een bepaalde regio, indien de noodzaak aan preventief bedrijfsbeleid blijkt. De minister-president belooft ter zake de nodige gegevens mede te delen aan de Commissie.

De heer S. De Clerck stipt aan dat ook op het federale bevoegdheidsniveau het debat over de opschorting van betaling, faillissement e.a. depistagetechnieken nog niet is afgerond. Ook hier wordt aan de discretieplicht veel aandacht besteed. Kan hierover geen overleg worden gepleegd met het federale bevoegdheidsechelon.

De minister-president onderstreept de noodzaak aan discretie. In 1989 werd door de minister-president hierover een regeling uitgewerkt met betrekking tot de ondernemingen in herstructurering. Deze regeling diende te voorkomen dat het bedrijf ten gevolge hiervan het stigma zou krijgen van een bedrijf in moeilijkheden. Via bedrijfseconomische rationalisatie kan een bedrijf worden erkend als een onderneming in herstructurering. Naar de zorg voor de discretie dient blijvend de aandacht uit te gaan.

De minister-president refereert er in deze context naar, dat reeds tijdens de regering Tindemans-1, in 1976 een eerste reeks voorstellen inzake de depistage-technieken en de herziening van de Faillissementswet van 1851 e.d.m. werden geformuleerd.

Er is dringend nood aan een goed gestructureerd en geactualiseerd juridisch kader ter zake. Vanuit de Vlaamse regering dienen geen suggesties aangereikt. Dit zou slechts leiden tot overregulering. Nog in deze context kaart mevrouw L. Nelis-Van Liedekerke de eerder karig toegemeten kredieten aan voor de Centra voor Middenstandsvorming, als hefboom voor de verbetering van de dienstverlening aan bedrijven. Dit vormingsaanbod komt thans in de verdrukking.

Inzake de bedrijfsbegeleiding door het VIZO aan de bedrijven, vraagt het lid zich af of deze niet in concurrentie komt met de adviesverlening door banken, professionele en interprofessionele organisaties aan de starters.

De minister-president is ervan overtuigd dat de adviesverlening op bedrijfseconomisch vlak aan startende ondernemingen en KMO's thans op kruissnelheid is gekomen. Het betaald advies verstrekt door de adviseurs van het VIZO verdubbelde in 1993. Een opvallend aantal jonge starters doen hierop een beroep (± 200 kandidaat-starters). Dit bewijst de gunstige impact van dit initiatief op het economisch omgevingsklimaat.

Vervolgens vraagt het lid de exacte omschrijving van de notie „extern advies verstrekt door externe adviseurs”. Thans zijn er in deze context slechts twee projecten ingediend, Wat is de reden hiervan ? De minister-president antwoordt als volgt. Het Besluit van de Vlaamse regering van 21 december 1993, regelt de betoelaging van de externe adviesverlening aan startende zelfstandigen, door het erkennen van hun bedrijfsadviseurs en het betoelagen van hun advies. Het Besluit werd genomen in uitvoering van artikel 11bis van de wet van 4 augustus 1978 tot economische heroriëntering.

Op 1 oktober 1994 werden er 37 adviseurs erkend in een of meerdere domeinen. In totaal werden 42 erkenningen verricht. 5 personen werden in verschillende domeinen erkend.

Mevrouw L. Nelis-Van Liedekerke repliceert als volgt. Waarom komen er zo weinig opdrachten ? Worden de kredieten wel optimaal aangediend. De minister-president zal de informatie mededelen aan de leden van de Commissie.

4. Energiebeleid en verankering

4.1. *Het Vlaams Energie-overleg (VLEO), verankering en globaal energiedebat*

De heer F. Dielens uit zijn bezorgdheid over de evolutie van het Vlaams Energie-Overleg (VLEO). Dit overleg zit thans in het slop, omwille van de weigering van de SERV, tot ondertekening van de globale energie-overeenkomst. De minister-president was hiertoe nochtans vragende partij. Daarenboven werd door de energiedistributiesector, nl. Electrabel, Intermixt, Inter-Regies een nieuw ontwerp van energieconvenant uitgewerkt, die de eerder aan de minister-president voorgelegde ontwerp-convenant zou vervangen. Wat is het standpunt van de minister-president inzake het VLEO ?

Het lid merkt op dat uit de Beleidsbrief : „Investeren in de toekomst” blijkt dat de Vlaamse Raad zal worden uitgenodigd om een „energiedebat” te voeren (pt. 10).

Een eerste aanzet in de voorbereiding hiervan werd reeds gegeven door de organisatie van een reeks hoorzittingen over de diverse deelaspecten van het energiebeleid op 29 september 1994 (Stuk 609 (1994-1995) — Nr. 1). Een tweede reeks zal doorgaan op 30 november 1994.

Spreker snijdt vervolgens het probleem aan van de verankering van Distrigas NV en Electrabel op het lokale vlak. Met de uitbouw van de verankeringsstrategie in de energie-distributiesector, op gemeentelijk vlak, mag niet langer gedraald worden. De kapitaalsparticipatie van de gemeenten in Distrigas NV en Electrabel dient verder aangemoedigd. De minister-president repliceert als volgt. Hij stelt voor om na de afronding van de hoorzittingen in de Commissie, een algemeen „energiedebat” in de Commissie aan te vangen. Inzake het VLIET-programma stipt de minister-president aan dat de Vlaamse regering ter zake een beslissing heeft genomen. Dit programma zal eerstdaags operationeel zijn. Het VLEO is bijna beëindigd, zodat bepaalde overeenkomsten met de energie-distributiesector kunnen worden gesloten.

De heer S. De Clerck merkt op dat op de Ministerraad van de federale regering duidelijk werd gesteld dat het debat over het energiebeleid in de Vlaamse Raad dient gevoerd. Vanuit de Vlaamse regering worden geen suggesties aange-reikt voor het aflijnen van de contouren van het energiedebat in deze Commissie. Het debat dient in dialoog met de Vlaamse regering te geschieden. Wat is het standpunt ter zake van de minister-president ?

Hierop repliceert de minister-president als volgt. De minister-president stelt dat het energiedebat in de Vlaamse Raad zal gevoerd worden op basis van een richtnota van de Vlaamse regering. Hieruit zullen de nodige conclusies kunnen worden getrokken.

5. Vlaanderen in de internationale gemeenschap

5.1. *Het aantrekken van investeringen uit het buitenland*

De heer J. Sleenckx vestigt er de aandacht op dat er inzake de visaverstrekking naar de Oostbloklanden vaak problemen rijzen. Het lid is er zich terdege van bewust dat het hier een federale materie betreft. Doch Vlaanderen investeert veel in Oost-Europa. Indien er zich te veel problemen stellen voor de bedrijven die in Oost-Europa willen investeren, wijken deze vaak uit naar Duitsland. Het lid pleit voor meer coördinatie en een inkorting van de termijn.

De minister-president beaamt het gebrek aan coördinatie. Om hieraan te verhelpen werd op 3 maart 1994 een **samenwerkingsakkoord** afgesloten tussen de federale regering en de gewestregering. Indien er na deze datum nog problemen mochten rijzen, belooft de minister-president om deze te onderzoeken.

De heer S. De Clerck benadrukt dat vooral veel zorg en aandacht dient besteed aan de grensgebieden in West-Vlaanderen met Noord-Frankrijk en Henegouwen. De aangrenzende zones (Henegouwen, Noord-Frankrijk) uitbreiden biedt weinig soelaas voor de heersende problemen in deze aangrenzende zones. De grensverschillen accentueren de **delokalisatie** van de bedrijven in deze gebieden. Hij refereert naar de recente interpellatie in deze Commissie. Op het vlak van de Europese steunprojecten meent het lid, dat op verzoek van de Vlaamse regering, bepaalde Europese **ondersteuningsprojecten**, ten **voordele** van deze gebieden kunnen wor-

den bijgestuurd. De doelstellingentheorie moet door de Lid-Staat en de regio zelf worden gecorrigeerd.

De uitbouw van samenwerkingsverbanden tussen de bedrijfswereld en de onderzoekscentra kan een adequate rem zijn op de verdere doorzetting van de delokalisatietrend. Hij refereert in deze context naar de interpellatie van de heer J. Laverge in de Commissie op 19 oktober 1994 (C2 – EELWI).

Inzake het doelstellingenbeleid, zoals uitgewerkt door de Europese Commissie, in het kader van het Europees expansiesteunbeleid, meent de minister-president dat het lid geen voorstander is van de instelling van bufferzones („sanitair cordon”). De concretisering van doelstelling 1 en 2 en aangrenzende zones kan slechts resulteren in een verbetering van de investeringen in infrastructuur, enz. De Europese steunmaatregelen mogen niet leiden tot een schending van het mededingingsrecht. Medio december 1994 zullen belangrijke beslissingen worden genomen door de Europese Commissie. Na de afbakening van de doelstelling 1-gebieden zal ook worden overgegaan tot de verdere omlijning van het doelstelling 2-gebied en Sb-gebied.

Voor de financiering van dit Europees steunprogramma, betreurt de heer S. De Clerck dat er voor West-Vlaanderen slechts een karig krediet is toegemeten. Het leeuwedeel van de kredieten wordt immers aangewend ten voordele van de grensgebieden. Hij dringt aan om maatregelen te nemen ten einde deze distorsie in de concurrentie weg te werken.

B. ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING

1. Decreetsbepalingen

Artikel 13

(Programma's 51.10, 51.50, 51.70)

Programma 5 1.10

Algemeen Economisch beleid

– *Impulsgebieden en regionaal economisch beleid*

De heer S. De Clerck stelt vast dat in O.A. 51, P.R. 10, B.A. 01 .01: „Programma's impulsgebieden en regionaal economisch beleid”, een krediet is ingeschreven van 260 miljoen frank voor de financiering van het nieuw regionaal economisch beleid. Zijn deze kredieten niet te karig toegemeten, mede gelet op het Besluit van de Vlaamse Executieve van 22 juli 1994 inzake de erkenning van en betoelaging van streekplatformen. Wanneer worden de eerste streekplatformen erkend ?

Spreker betreurt dat uit de Toelichtingen (Stuk 13 – A (1993-1994) – Nr. 1, blz. 147), onvoldoende uit de commentaar blijkt hoe deze kredieten zullen worden besteed.

De minister-president verklaart zich voorstander van de prioritaire ondersteuning van de streekplatforms, in tegen-

Mevrouw L. Nelis-Van Liedekerke stelt vast dat er in de ontwerp-begroting nog steeds sprake is van een impulsgebiedenbeleid. Wordt dit beleid niet afgebouwd en hoe zal het krediet van 260 miljoen frank ingeschreven op O.A. 51, P.R. 10, B.A. 01.01, worden verdeeld ?

Spreker vraagt enige verduidelijking over de impulsgebiedenprojecten. Het lid beklaagt er zich over dat de Toelichtingen (Stuk 13-A (1993-1994) - Nr. 1) hierover geen uitsluitel geven en treedt hiermede een opmerking van het Rekenhof bij (Stuk 17 (1993-1994) - Nr. 1, blz. 27).

Het Rekenhof vindt de toelichting bij de nieuwe uitgaven in vele gevallen te summier.

De minister-president benadrukt dat het impulsgebiedenbeleid, in de toenmalige economische context, verdienstelijk was. Het impulsgebiedenprogramma werd echter afgerond in 1994. Over het krediet van 260 miljoen frank werd reeds tijdens het begrotingsdebat 1994 in deze commissie uitvoerig van gedachten gewisseld (Stuk 15 (1992-1993) - Nr. 11 - D, blz. 23 en 24). Het impulsgebiedenbeleid is thans vervangen door het vernieuwd regionaal beleid. Via de streekplatforms, zal in samenwerking met de GOM's en de subregio's zelf, een lange termijnvisie worden ontwikkeld, door middel van streekvisies, die in het beleid zullen worden geïmplementeerd. De GIM's zullen aldus een belangrijke bijdrage kunnen leveren aan de sociaal-economische ontwikkeling van hun regio.

De minister-president verduidelijkt dat het bedrag van 260 miljoen frank kadert in de financiering van het vernieuwd regionaal economisch beleid, waarbij de overheidssteun prioritair zal bestaan uit de financiële ondersteuning van de uitwerking van strategische beleidsplannen. Ook tijdens het begrotingsdebat 1994 in deze commissie kwam het impulsgebiedenbeleid uitvoerig aan bod (Stuk 15 (1992-1993) - Nr. 11-D, blz. 23). De minister-president benadrukt het uitdovend karakter van het impulsgebiedenbeleid.

Hierop ontspint zich in de Commissie een ruime gedachtenwisseling tussen de heren J. Lenssens en P. Deprez over de arbeidsherverdelende initiatieven.

- Bevordering van de deeltijdse arbeid

De heer F. Dielens vraagt nadere uitleg over het bedrag opgenomen in O.A.51, P.R. 10, B.A. 01.04 : „Allerhande uitgaven in het kader van de bevordering van de deeltijdse arbeid en in het kader van het Vlaams werkgelegenheidsplan”.

Het lid stelt vast dat door de Vlaamse regering subsidies worden toegestaan aan werkgevers die in Vlaanderen een formule van arbeidsherverdeling toestaan aan hun werknemers. Hij citeert eveneens een zinsnede uit de Beleidsbrief die luidt als volgt : „De Vlaamse regering heeft op mijn voorstel een weloverwogen en grondig voorbereide premieregeling voor arbeidsduurvermindering uitgewerkt”. Spreker wijst erop dat deze premieregeling pas operationeel werd in juni 1994. Een 100-tal premie-aanvragen zijn reeds ingediend. Wat is de voorlopige stand van zaken ?

De heren E. Schuermans en J. Lenssens sluiten zich hierbij aan. Nochtans vragen deze leden zich meer in het bijzonder af, of het loslaten van de verplichting tot een bedrijfsplan wel opportuun is. De beschikbare budgettaire enveloppe zou in 1995 verminderd worden met 650 miljoen frank. Resulteert deze daling van de kredieten niet in een gestage afbouw van de recent uitgewerkte premieregeling ?

- Arbeidsherverdeling

De heer J. Lenssens stelt vast dat de opmaak van deze bedrijfsplannen eerder stroef verloopt zodanig dat slechts 300 personen genieten van het stelsel deeltijds werken, met een premie voor arbeidsherverdeling. Dit is slechts een matig succes. Daarenboven wenst het lid te vernemen of er een krediettransfert mogelijk is van het bedrag ingeschreven in de begroting 1994 van 1,4 miljard frank. Vermits deze kredieten niet zullen uitgeput zijn, dringt het lid aan op de besteding ervan voor de financiering van reconversieactiviteiten. Kredietoverdrachten van de niet-opgebruikte kredieten naar 1995 behoort tot de mogelijkheden. De globale budgettaire enveloppe van 8,5 miljard frank, voorzien in de begroting 1994, wordt gespreid over de begrotingsjaren 1994 en 1995.

De minister-president repliceert op deze verschillende opmerkingen als volgt. De Vlaamse Werkgelegenheidsconferentie werd afgerond medio 1994. Voor de periode 1993-1995 werd een globaal middelenpakket voorzien van 8,5 miljard frank. Hiervan werd 500 miljoen frank uitgetrokken voor het begrotingsjaar 1993 en overgedragen naar 1994.

De minister-president benadrukt dat specifieke investeringsinspanningen werden gedaan in selectief gerichte tewerkstellingsprogramma's (o.m. jongerenbanenplan). Er werd gestreefd naar een verhoogde tewerkstelling in de welzijnssector en financiële incentives naar een aantal arbeidsherverdelende initiatieven. In het VESOC-overleg werd geopteerd voor een behoedzame start, teneinde adequaat te kunnen inspelen op de bedrijfsplannen. Bij de start van de arbeidsherverdelende initiatieven waren 20 bedrijfsplannen goedgekeurd. Thans zijn er 140 goedgekeurd. Tijdens het eerstvolgende VESOC-overleg van 27 oktober e.k. zullen de noodzakelijk bijstellingen worden gedaan.

De minister-president merkt op dat de premiereregeling voor arbeidsherverdelende tewerkstelling enkel geldt voor deeltijdarbeid, op voorwaarde van de verplichte uitwerking van een bedrijfsplan. Ter zake pleit de minister-president voor een soepelere regeling. Indien de ondernemingen beantwoorden aan bepaalde voorwaarden zal de premie worden toegekend. Ook m.b.t. mogelijke initiatieven voor het openbaar ambt, wordt de premiereregeling overwogen. Inzake de loopbaanonderbreking is de minister-president voorstander van een verbreding van het maatschappelijk draagvlak. Een akkoord ter zake met de sociale partners acht de minister-president niet uitgesloten.

Inzake de vermindering van de beschikbare budgettaire ruimte voor de financiering van de premiereregeling bevestigt de minister-president dat deze volkomen kadert in het budgettaire concept en de hausse in de economische conjunctuurcurve.

Vervolgens verwondert de heer F. Dielens er zich over dat het krediet inzake de arbeidsherverdeling is opgenomen op O.A. 51, P.R. 10, B.A. 01.04. De minister-president verklaart dat dit resulteert uit het overleg met de bevoegde minister van Tewerkstelling en Sociale Aangelegenheden. De kredieten voor arbeidsherverdelende initiatieven zijn opgenomen op de begrotingen van de bevoegde minister.

Vervolgens licht de minister-president, op vraag van de heer P. Deprez, de praktische modaliteiten van het pre-

ken te komen. De vereenvoudigde formule werd losgekoppeld van het federaal goedgekeurd bedrijfsplan en toetredingsakte.

De finaliteit van het premiestelsel resulteert in een arbeidsduurvermindering. Daartoe dient een CAO afgesloten, die in feite gelijkwaardig is met een toetredingsakte. De herverdeling van de arbeid moet effectief blijven. De kwantitatieve toetssteen van het globale arbeidsvolume daalt. Federale bedrijfsplannen stipuleren dat het globale arbeidsvolume minstens gelijk moet blijven of stijgen. De Vlaamse regering eist kwalitatieve aanwijzingen dat er arbeids(her)verdelende initiatieven worden genomen. De wiskundige norm wordt hierbij verlaten.

Hoe wordt de CAO afgesloten ? Is het systeem van de arbeidsherverdeling niet te complex ? De minister-president antwoordt dat de ondernemer individueel overleg pleegt met de werknemers. Deze verklaring wordt afgelegd door de ondernemer aan de Vlaamse regering en niet bij de federale minister. De ondernemer legt een eenzijdige verklaring af. Een CAO-overeenkomst is niet nodig.

Artikel 13

(programma's 51.50 en 51.70)

Hierop worden geen bijzondere opmerkingen geformuleerd.

Artikelen 21, 27, 62, 84, 101, 108, 112, 114, 115, 116, 117, 118

Op deze artikelen worden geen opmerkingen geformuleerd.

Artikel 119

Op dit artikel ligt een amendement voor van de Vlaamse regering (Stuk 15 (1993-1994) — Nr. 3), dat ertoe strekt aan dit artikel toe te voegen wat volgt : „De begroting voor ontvangsten en uitgaven zoals vermeld in het tweede lid wordt verhoogd met het saldo conform de bepaling opgenomen in artikel 10, § 3 van onderhavig decreet”.

Dit amendement wordt als volgt verantwoord. Ingevolge de late operationalisering van het Limburgfonds is het mogelijk dat bepaalde kredieten eenmalig in annulatie zouden kunnen vallen. Gezien de decreetgever ervoor geopteerd heeft de uitgaven in verband met de Limburgse reconversie uitsluitend te laten verlopen via het Limburgfonds, strekt deze bepaling ertoe de wens van de decreetgever in uitvoering te brengen.

Het amendement wordt bij indicatieve stemming aangenomen met 9 stemmen bij 2 onthoudingen.

2. Begrotingstabel

Programma 02.10

Algemene werkingskosten

Op Afdeling I — Begrotingskredieten O.A. 02, Kabinet van de minister-president van de Vlaamse regering P.R. 10, Algemene Werkingskosten ligt een amendement voor van de heer W. De Vlieghere ertoe strekkende :

A. In hoofddeel het niet-gesplitste krediet „122,5 miljoen frank” brengen op „39,0 miljoen frank” (Verlaging met 83,5 miljoen frank).

B. In bijkomende orde het niet-gesplitste krediet „122,5 miljoen frank” brengen op „78,5 miljoen frank”. (Verlaging met 44,0 miljoen frank). Voor de verantwoording dient verwezen naar Stuk 15 (1993-1994) – Nr. 2, blz. 2).

Het amendement wordt bij indicatieve stemming verworpen met 9 stemmen tegen bij 2 onthoudingen.

Programma 51.10

Algemeen Economisch Beleid

– *Uitrusting industrieterreinen*

B.A. 61.01 Subsidies voor de aanleg en de uitrusting van bedrijventerreinen“.

De heer P. Deprez uit zijn bezorgdheid nopens de omvang van het krediet ingeschreven in O.A. 51, P.R. 10, op B.A. 61.01. Is dit niet te weinig ?

Vervolgens benadrukt het lid het belang in het kader van een coherent en gestructureerd regionaal beleid, van infrastructuurinvesteringen, zoals kwalitatieve uitbouw van voldoende uitgeruste industrieterreinen. Hieraan is een prangende nood, die eventueel via de gedeeltelijke herziening van Gewestplannen kan worden gelenigd. Wat is de stand van zaken ? Waarom duurt dit allemaal zo lang ? Kan de procedure ter zake niet worden vereenvoudigd en ingekort ? De minister-president beaamt de noodzaak van een vereenvoudigde en kortere procedure. Hieraan zal, in overleg met de Vlaamse minister, bevoegd voor Ruimtelijke Ordening, worden gewerkt. In deze context stipt de minister-president aan dat reeds een eerste procedurevereenvoudiging werd doorgevoerd, via de tweetrapsprocedure. Dit probleem kan zijn beslag krijgen in het kader van de opmaak van het definitieve concept voor het RSV, via de zonering in functie van de behoeften.

– *Consortiumkrediet Gimvindus – Rentelasten*

De heer E. Schuermans merkt op dat uit de herschikkingsoperaties in verband met het beheer van de financiële vaste activa in de gewezen nationale sectoren het engagement van de Vlaamse regering voortvloeiende om de schuld van het consortiumkrediet ingeschreven in O.A., 51, P.R. 10, B.A. 51.03 : „Consortiumkrediet Gimvindus-Rentelasten” volledig over te nemen. Hij refereert ter zake naar een opmerking van het Rekenhof (Stuk 17 (1993-1994) – Nr. 1, blz. 22). Het Rekenhof wijst erop dat krachtens de bepalingen van artikel 23, § 1 van het decreet van 13 juli 1994 betreffende de herstructurering van de GIMV, Gimvindus, VMH, Mijnen en LIM en tot oprichting van het Limburgfonds en van de Permanente Werkgroep Limburg (PWL), dient dit bedrag opgenomen als ontvangst in de begroting van het Limburgfonds. Kan de minister-president dit toelichten ?

De minister-president verduidelijkt dat art. 23, § 1 van het decreet van 13 juli 1994 de verplichtingen behelst van Gimvindus in het kader van het Plan-Gheyselinck. De middelen hiertoe dienen gestort in het Limburgfonds. Ingevolge de Overeenkomst van 4 februari 1994 tussen het Vlaamse Gewest en Gimvindus, werd deze laatste ontheven van alle verbintenissen inzake het Consortiumkrediet van 16 juli 1987, welke werden overgenomen door het Vlaamse Gewest. In het kader van de herschikkingsoperatie dienen de rentelasten

niet als ontvangst in de begroting van het Limburgfonds te worden opgenomen. In deze context dient eveneens verwezen naar een opmerking van het Rekenhof (Stuk 17 (1993-1994) — Nr. 1, blz. 25-26).

Inzake de herstructurering van het economisch overheidsinitiatief antwoordt de minister-president als volgt. Het decreet van 13 juli 1994 betreffende de herstructurering van de GIMV, Gimvindus, VMH, Mijnen en LIM en tot oprichting van het Limburgfonds en van de Permanente Werkgroep Limburg (PWL) zal op 20 oktober 1994 in het Belgisch Staatsblad worden gepubliceerd.

De ontwerp-uitvoeringsbesluiten zijn in voorbereiding. Ook de tekst van het Protocol afgesloten tussen het Vlaamse Gewest en Gimvindus zal eerstdaags worden gefinaliseerd. Nadien zal dit Protocol door de Vlaamse regering worden goedgekeurd. Eerstdaags zal eveneens het Protocol, afgesloten tussen het Vlaams Gewest en de LRM worden uitgevoerd. De opsplitsing tussen GIMV-Gimvindus, VMH en de LRM is bijna voltooid en het Protocol dat tussen het Vlaamse Gewest en het Rekenhof zal worden afgesloten is eveneens in voorbereiding. Het Limburgfonds zal op 1 januari 1995 operationeel zijn.

Vervolgens formuleert de heer S. De Clerck enige kritische bedenkingen over de herstructurering van het overheidsinitiatief (GIMV, Gimvindus . . .) Het lid stelt vast dat een Overlegcomité wordt opgericht waaraan de belangrijke beslissingen inzake het economisch overheidsinitiatief moeten worden voorgelegd. Door de herschikkingen van het decreet van 13 juli 1994 betreffende de herstructurering van de GIMV, Gimvindus, VMH, Mijnen en LIM en tot oprichting van het Limburgfonds en van de PWL, werd de opdracht van de GIMV beter afgelijnd.

Het lid is bevreesd dat dit Overlegcomité zou evolueren naar een parallel beslissingsniveau, los van de bestaande overlegstructuren. Daarenboven zou deze evolutie de autonomie van GIMV, Gimvindus fnuiken.

Inzake het Overlegcomité Vlaams Overheidsinitiatief (OVO) merkt de minister-president op dat het OVO, onder het voorzitterschap van de minister-president, van gedachten wisselt over beleidsstrategieën en -objectieven en de criteria die hierbij worden gehanteerd. Na de publikatie van het decreet van 13 juli 1994 in het B.S. belooft de minister-president de concrete uitvoering van de hierin goedgekeurde herstructureringen (doorgevoerd in de verschillende maatschappijen) na de afsplitsing van GIMV, Gimvindus, VMH en LRM. Vóór eind 1994 dienen aan de minister-president voorstellen geformuleerd omtrent de privatisering. Het OVO vervult in deze context geen adviserende rol. De sociale partners zijn niet langer meer vertegenwoordigd in de Raden van Bestuur van de verschillende reconversie maatschappijen. Wel prefereert de minister-president een samenspraak met de sociale partners over de hertekening van de structuren van het Vlaams economisch overheidsinitiatief.

Op het federale bevoegdheidsniveau zijn de sociale partners, via hun vertegenwoordiging in de Regentenraad, nauw betrokken bij het aflijnen van de contouren van de economische en monetaire politiek.

In deze context toont de heer J. Lenssens de rol van Gimvindus aan, als beheerder van de portefeuilles van de ex-nationale sectoren. Bestaat hieromtrent geen misvatting ? Was het beleid van Gimvindus niet al te vaak een te zuivere voorafbeelding van de politiek van de Vlaamse regering inzake het economisch overheidsinitiatief en te weinig als aan-

deelhouders ? Dient de rol van Gimvindus niet herdacht medegelet op de perikelen rond de Boelwerf in Temse ? Vervult de advocaat die met de afwikkeling van het faillissement van de Boelwerf is belast een bemiddelingsopdracht tussen de Vlaamse overheid en de eventuele financiële en industriële partners ? Zijn er reeds gegadigden bekend voor een eventuele overname van de werf ?

Inzake het Boelwerfdossier stelt de minister-president dat hij niet vooruit wenst te lopen op de komende evoluties in dit dossier. In de context van de eerder gespannen relaties tussen de aandeelhouder/privé-sector en Gimvindus acht de minister dit niet opportuun. De aanstelling van een deskundige kan aldus verantwoord worden.

De minister-president verduidelijkt dat Gimvindus, naast de eigen autonome functie, eveneens opdrachten uitvoert in het kader van de derde functie. Hij meent dat Gimvindus zich heeft ingepast inzake het scheepsbouwbeleid binnen de contouren van het decreet van 18 december 1993.

De minister-president merkt op dat het m.b.t. bepaalde aspecten, het misschien wenselijker ware geweest, indien Gimvindus een verlengstuk van de Vlaamse regering was geweest.

Programma 5 1.20

Economisch ondersteuningsbeleid

– FEERR-KMO en FEERR-GO

Mevrouw L. Nelis-Van Liedekerke merkt op dat uit de tabel, opgenomen in de Toelichtingen (Stuk 13-A (1993-1994) – Nr. 1, blz. 149) een forse daling blijkt van het krediet ingeschreven op 0.A.51, P.R.20 „Economisch ondersteuningsbeleid”, B.A.61.01 „Dotatie aan het Fonds voor Economische Expansie en Regionale Reconversie – Middelgrote en Grote Ondernemingen”. Het krediet ingeschreven op dit Programma, in B.A.61.02 „Dotatie aan het Fonds voor Economische Expansie en Regionale Reconversie – Kleine Ondernemingen” stijgt. Het lid ervaart deze budgettaire herschikkingen zeer positief.

Ook de heer P. Deprez stelt vast dat de klemtonen in de begroting economie 1995 zodanig zijn gelegd dat de impact van de expansiesteun op het investeringsgedrag tanend is. Wellicht vloeit dit voort uit toereikendheid van de economische expansiesteun aan de KMO's, gelet op het transfert van het FEER-KMO naar het FEER-GO van ø 500 miljoen frank. Daarenboven werd een deel van de kredieten voor expansiesteun aan KMO's aangewend voor de financiering van de herlokalisatie van bedrijven omwille van dwingende milieu-technische redenen. Het lid pleit wel voor enige soepelheid in de aanwending van de kredieten voor de KMO's en GO's, maar dringt aan op een behoud van een minimale financiële omkadering van het expansiesteunbeleid voor de KMO's. Een vertraging in de afhandeling van de dossiers voor expansiesteun dient vermeden. Wat is het standpunt van de minister-president ter zake ?

De minister-president refereert naar de algemene evolutie van de begroting economie en de aandachtspunten voor 1995 naar de Beleidsbrief en de Bijlagen ervan.

De minister-president wijst erop dat het budget voor expansiesteun in de periode 1990-1994 verminderd werd van meer dan 16 miljard frank tot 6,3 miljard frank.

De vastleggingsmachtigingen van de Fondsen voor de Economische en Regionale Reconversie worden praktisch ongewijzigd ten aanzien van 1994.

De minister-president stelt dat na de ingrijpende heroriëntering ingevolge het decreet van 15 december 1993, thans in het economisch ondersteuningsbeleid een consolidatieperiode is aangebroken. De expansiesteun voor de Grote Ondernemingen werd gevoelig verminderd, ingevolge de beperkingen welke het Europees expansiesteunbeleid oplegt.

Grote Ondernemingen krijgen nu slechts expansiesteun voor milieu-investeringen en investeringen van strategisch belang.

Hij beaamt dat die globale dotatie aan de expansiefondsen blijft verminderen, gezien de evolutie van de machtigingen over de voorbije jaren. Ter zake verwijst de minister-president naar het begrotingsdebat in 1994 (Stuk 15 (1992-1993) – Nr. 11-D, blz. 31 e.v.) over de klemtonen in de begroting economie 1994 en de grote budgettaire herschikkingen in 1994.

De minister-president stipt aan dat er net als de voorbije jaren voorzien is dat overschrijvingen tussen de vastleggingsmachtigingen van het FEERR-Middelgrote en Grote Ondernemingen en het FEERR-Kleine Ondernemingen mogelijk zijn. Vanuit het FEERR-GO werd recentelijk een grote inspanning geleverd teneinde belangrijke buitenlandse investeringen aan te trekken. 127 miljard nieuwe buitenlandse investeringen werden aangetrokken, met een tewerkstellingsreturn van 6.500 extra arbeidsplaatsen.

De minister-president belooft hierover de nodige informatie te verstrekken.

De nodige budgettaire herschikkingen zullen in de begroting '95 worden doorgevoerd, ten einde iedere vertraging in de afhandeling van de dossiers voor economische expansiesteun te voorkomen. De modaliteiten van de expansiesteun aan GO's zullen nog selectiever worden gemaakt.

Programma's 51.30 en 51.50

Hierop werden geen opmerkingen geformuleerd.

Programma 5 1.70

Industriële vernieuwing

Mevrouw L. Nelis-Van Liedekerke wenst nadere toelichting over de subsidie aan het VITO, waarvoor op OA 51, PR 70, in BA 41.02 : "Subsidie aan het VITO,, een krediet is ingeschreven van ± 1 miljard frank.

Het lid stelt dat uit de Beleidsbrief blijkt dat er tussen de Vlaamse regering en het VITO een beheersovereenkomst werd afgesloten in september 1994. Kan de minister-president hierover meer informatie verschaffen ?

De Beleidsbrief stipt aan dat het : "een relevant geïntegreerd technologisch onderzoek betreft inzake drie domeinen, nl. milieu, nieuwe materialen en energie.

Wat is de verhouding privé-overheid inzake de uitgevoerde onderzoeksprojecten ?

Inzake de vermindering van het aantal projecten en de hieraan gekoppelde schaalvergroting stipt het lid aan dat dit een positieve verwezenlijking is.

Kan de minister-president deze schaalvergroting toelichten ?

Inzake de financiering van de pararegionale instellingen, die de industriële vernieuwing en de uitbouw van een vooruitstrevend toegepast wetenschappelijk onderzoek in Vlaanderen stimuleren, betreurt het lid het gebrek aan budgettaire transparantie.

Inzake de voorbereiding van de ontwerp-beheersovereenkomst, afgesloten tussen de Vlaamse regering en het VITO, refereert de minister-president dat ingevolge een opmerking van het Rekenhof omtrent de beheersovereenkomst met de Lijn grondig werd herwerkt. Aldus werden de wederzijdse rechten en plichten van VITO en Vlaamse regering beter omlijnd. De concrete opdracht van het VITO situeert zich vooral binnen het onderzoeksdomein van nieuwe materialen. Inzake de invoering van meetbare en controleerbare prestatiecriteria stipt de minister-president aan dat hieraan sancties zijn verbonden indien bepaalde onderzoeksprojecten niet worden opgevolgd. Daarenboven dient een duidelijk financieringssysteem uitgewerkt voor het VITO en moet de tarifiering voor de onderzoeksopdrachten vanwege administraties en pararegionale aan marginale kosten gebeuren. Daarenboven moet de samenwerking met andere instellingen binnen het wetenschappelijk onderzoek worden bevorderd.

De opdrachten van het VITO kunnen aldus correct worden ingevuld.

De VITO-overeenkomst zal door de minister-president worden medegedeeld aan de leden van de Commissie.

Hierop merkt de heer Candries op dat het VITO vragende partij was voor een hoorzitting in deze commissie.

Vervolgens hekelt het lid de onduidelijkheid van de ontwerp-begroting ingediend door de VITO (Stuk 15 (1993-1994) – Nr. 15. Bijlage X1X).

Vervolgens wenst hetzelfde lid te vernemen of er voor de verdeling van het krediet ingeschreven op OA 51, PR 70, BA 61.02 : „Dotatie aan het IWT” een meerjarenplan wordt opgesteld.

Spreker refereert in deze context naar het Mc Kinsey-rapport. Hieruit blijkt dat 70 % van de kredieten gespreid worden over slechts 15 ondernemingen. Hoe zal gestreefd worden naar een billijker spreiding van de kredieten ?

Hoe ver staat het met de nota door de Raad van Bestuur om de financiering van het IWT. Is deze nota reeds overhandigd.

De minister-president beaamt dat het leeuwendeel (70 %) van de kredieten van het IWT slechts verdeeld worden over 15 bedrijven. Hier is een duidelijk onevenwicht. De minister-president merkt op dat door het IWT een KMO-stuurgroep werd opgericht. Steunmogelijkheden voor feasibility-studies en bepaalde KMO-drempelverlagende maatregelen werden reeds toegekend.

In verband met het project inzake de informatietechnologie verduidelijkt de minister-president dat een deel van de IWT-enveloppe zal gereserveerd worden voor KMO's. In opdracht van de Vlaamse regering werd door de Stichting Technologie Vlaanderen een studie verricht waaruit blijkt dat slechts 1/3 van de KMO's gericht is op innovatie en toekomstgerichte technologieën. Ook de GO zijn slechts voor 50 % ter zake actief.

De Vlaamse regering zal een extra inspanning doen om de KMO's nauwer bij het wetenschappelijk onderzoek en de industriële vernieuwing te betrekken. Het IWT heeft een taakopdracht (Mission Statement) uitgewerkt. De Vlaamse regering zal deze taakopdracht evalueren op basis van het criterium „KMO- en bedrijfsvriendelijk karakter”.

Hierop repliceert mevrouw L. Nelis-Van Liedekerke, dat de ontwerp-begrotingen die als verplichte bijlagen worden ingediend te summier en ondoorzichtig zijn opgesteld. Zij betreurt het „hermetisch” karakter van (Stuk 15 (1993-1994) – Nr. 1 – Bijlage XIX). Zij betreurt tevens de onvolledigheid hiervan.

Afdeling V – Instellingen van openbaar nut – Fonds voor het Industrieel Onderzoek in Vlaanderen

Op dit gedeelte van de begrotingstabel ligt een amendement voor van de Vlaamse regering (Stuk 15 (1993-1994) – Nr. 3) dat ertoe strekt in de rubriek uitgaven hoofdstuk 53 vervangen door wat volgt :

„HOOFDSTUK 53

Betalingen aan derden ingevolge de uitoefening van de statutaire opdracht :

53.1 Tussenkomen, toelagen, terugvorderbare voorschotten	1.600.0	1.676.0
53.2 Toelagen aan collectieve en aanverwante centra	200.0	200.0
53.3 Andere uitgaven kaderend in het sociaal, economisch en regionaal beleid van de Vlaamse regering	100.0	100.0
Totaal voor hoofdstuk 53	1.900.0	1.976.0”

Het amendement wordt ingediend ingevolge een opmerking van het Rekenhof.

Bij indicatieve stemming wordt het amendement aangenomen met 9 stemmen bij 2 onthoudingen.

C. INDICATIEVE STEMMINGEN

De aan de Commissie toegewezen decreetsbepalingen binnen het bevoegdheidsdomein van de minister-president L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, worden aangenomen met 9 stemmen tegen 2. Met 9 stemmen voor, tegen 1, bij 1 onthouding verklaart de Commissie dat het haar toegewezen gedeelte van de administratieve begroting conform is met de inhoud en de doelstelling van de algemene uitgavenbegroting.

De verslaggever,

E. SCJIERMANS

De voorzitter,

J. LAVERGE

LANDBOUW

De minister-president overhandigt ter zitting aan de Leden van de Commissie een exemplaar van het Syntheseverslag met de beleidsvoorstellen voor de Vlaamse Regering, die uiteindelijk weerhouden werden op de Eerste Vlaamse Landbouwconferentie.

Na afloop van de commissievergadering stelde de minister-president nog een studie van de Vlaamse Landbouwadministratie (ALT) over de : "Socio-economische weerslag voor de Veehouderij van het mestactieplan 1994-2002,, ter beschikking van de Commissie. De beide documenten werden ter informatie aan de vaste en plaatsvervangende leden van de Commissie overgezonden op 21 oktober 1994. Nadien gaf de minister-president de volgende inleidende uiteenzetting.

A. ALGEMENE BESPREKING**1. Inleidende uiteenzetting door de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen en toelichting bij het programma Landbouw**

De minister-president stelt dat Vlaanderen sinds de goedkeuring van het Sint-Michielsakkoord over de staatshervorming bevoegd is voor belangrijke landbouwmateries. De uitvoering van het beleid berust bij de Vlaamse Administratie voor Land- en Tuinbouw, de ALT.

In de begroting 1995 kunnen de volgende belangrijke krachtlijnen worden herkend ; de werkingskosten van de administratie, het Landbouwinvesteringsfonds, het Vlaams Fonds voor de promotie van de produkten van de landbouw, de tuinbouw en de zeevisserij, de plattelandsontwikkeling en de landbouwscholing.

Het Vlaams landbouwbeleid heeft tot doel het behoud en de versterking van een concurrentiële land- en tuinbouw. Het Vlaams landbouwbeleid is gericht op een duurzame economische landbouw die het mogelijk maakt op bedrijfsniveau in familiaal verband een behoorlijk inkomen te realiseren op een sociaal aanvaardbare wijze ; dit alles in een sfeer van rechtszekerheid en met de mogelijkheid tot succesvol ondernemen.

Het investeringsbeleid zal, aldus de minister-president, op korte termijn gebaseerd worden op een Vlaamse reglementering. Dit zal gepaard gaan met een bijsturing, die o.a. beoogt maximale ruimte te creëren voor de ondersteuning van ondermeer milieu-investeringen ten aanzien van bedrijven in moeilijkheden zal gezocht worden naar een formule voor intensieve bedrijfsbegeleiding. Tevens zal de nodige aandacht gaan naar een Vlaams structuurbeleid voor de agro-alimentaire sector, een Vlaams visserij- en aquacultuurbeleid, evenals een Vlaams landbouwplattelandsbeleid.

Een eigen Vlaams landbouwpromotiebeleid zal worden uitgestippeld.

De minister-president verklaart dat het voeren van een kwaliteitsstrategie van groot belang is. Er moet gestreefd worden naar een marktconform beleid, waarbij de productie zich richt op de marktmogelijkheden. Een bijzondere aandacht zal uitgaan naar de exportpromotie. Een belangrijk element dat zal gebruikt worden bij de bepaling van het beleid, wordt gevormd door de besluiten van de Eerste Vlaamse Landbouwconferentie.

Deze conferentie die op initiatief van de minister-president

werd gehouden heeft de ganse sector bijeengebracht. Op 4 juli 1994 werden de besluiten voorgelegd.

Deze voorstellen omvatten de verschillende aspecten van het landbouwbeleid. De minister-president stelt dat hij in de verdere uitwerking van het beleid hiermede rekening zal houden. De besluiten van de Conferentie zijn beschikbaar voor de leden van de Commissie. De minister-president benadrukt dat hij veel belang hecht aan de informatie hierover in deze Commissie ; teneinde eerstdaags de eerste, na de afsluiting van het Sint-Michielsakkoord, omstandige Beleidsbrief Land- en Tuinbouw voor te leggen, als eerste aanzet voor een vernieuwd Vlaams land- en tuinbouwbeleid. Hierin zal via een meerjarenplan gewerkt worden aan de verdere ondersteuning van de Vlaamse land- en tuinbouwsector.

11. Algemene bespreking

1. Eerste Vlaamse Landbouwconferentie

De heer G. Vermassen refereert naar het Syntheseverslag van de Eerste Vlaamse Landbouwconferentie en vraagt nadere uitleg hierover.

De minister-president stipt aan dat in dit Syntheseverslag de beleidsvoorstellen voor de Vlaamse regering zijn gebundeld, die weerhouden werden op de Eerste Vlaamse Landbouwconferentie, die op zijn initiatief op 1 maart 1994 werd geïnstalleerd. Bepaalde voorstellen hiervan kunnen worden geïmplementeerd in de tweede Beleidsbrief Landbouwbeleid, waarvan de neerlegging eerstdaags door de minister-president wordt aangekondigd.

De heer G. Vermassen stelt vast dat uit het Syntheseverslag blijkt dat de bestaande landbouwzones in het Gewestplan moeten behouden blijven en dat de open ruimten van het stedelijk gebied voor de landbouw moet worden voorbehouden. Het lid betreurt de nefaste ruimtelijke aanpak in het Vlaamse Gewest. De discontinuïteit in het beleid schept conflictgebieden tussen de diverse sectorale aanspraken op de schaarse open ruimte (landbouw, bosbouw, woonzones, enz..). Daarenboven wordt de vorming van conflictgebieden nog in de hand gewerkt door de, uit economische noodzaak, doorgevoerde schaalvergroting van de familiale landbouwbedrijven. Hierdoor nemen de klachten over stank- en andere milieuhinder in de aanliggende landelijke woongebieden toe.

2. Landbouwinvesteringsfonds (LIF)

De heer G. Vermassen vraagt of er via dit Fonds geen verhoogde financiële incentives kunnen worden gegeven aan milieu-investeringen. Vele landbouwers zijn bereid mede te werken aan de inkringing van de milieu-overlast van hun bedrijf, ondermeer door de installatie van bio-filters, doch zij deinzen hiervoor terug, omwille van de grote financiële last, die zwaar drukt op het exploitatieresultaat van veelal familiaal gestructureerde landbouwbedrijven. Spreker dringt bij de minister-president erop aan om dit probleem te onderzoeken.

De minister-president antwoordt hierop als volgt. Hij beaamt de noodzaak om de milieu-overlast van de landbouwbedrijven te reduceren. Bij de opmaak van de Vlaamse reglementering voor het Landbouwinvesteringsfonds door de Vlaamse Administratie voor Land- en Tuinbouw (ALT) zal hieraan ten volle aandacht worden besteed. Hij refereert

eveneens naar de Beleidsbrief “Investeren in de toekomst,, punt 9.3. Voorts benadrukt de minister-president dat de bevoegdheidsoverdracht ingevolge de bijzondere wet van 16 juli 1993, geen distorsie in het beleid mag brengen. Improvisatie bij de uitbouw van een eigen Vlaamse Landbouwadministratie dient vermeden.

3. Wetenschappelijk onderzoek in de landbouw

De heer S. De Clerck betreurt dat het wetenschappelijk onderzoek in de landbouw slechts karig aan bod komt. Hij merkt op dat er nochtans waardevol wetenschappelijk onderzoek wordt verricht in de proeflaboratoria van de Rijksstations voor Land- en Tuinbouw.

De minister-president verduidelijkt dat via het Fonds voor Industrieel Onderzoek in Vlaanderen (FIOV) hiervoor een krediet van 100 miljoen frank is uitgetrokken. Op de Eerste Vlaamse Landbouwconferentie werd voorgesteld om 400 miljoen frank te reserveren voor specifieke impulsen aan het wetenschappelijk onderzoek in de landbouw. Dit bedrag wordt gespreid over drie jaar. De minister-president refereert eveneens naar de Beleidsbrief “Investeren in de Toekomst,, en naar de tweede Beleidsbrief Landbouwbeleid in Vlaanderen, die eerstdaags zal ingediend worden. Daarenboven stipt de minister-president aan dat de Raad van Bestuur van het IWT op zijn vergadering van 14 juli 1994, zijn goedkeuring hechtte aan de in het beleid vastgelegde krachtlijnen. In deze context snijdt de heer J. Laverge de braakleggingsregeling aan, die nieuwe perspectieven opent voor het wetenschappelijk onderzoek, namelijk de produktie voor niet-voedingsdoeleinden (**Non-Food**) .

De heer J. Laverge verduidelijkt dat één van de krachtlijnen in het Europees landbouwbeleid, de afbouw is van de voedseloverschotten via de inkrimping van het bebouwde landbouwareaal. Hoe speelt het Vlaamse landbouwbeleid hier op in ?

De minister-president stelt dat de afbouw van de structurele landbouwoverschotten deel uitmaakt van het prijs- en marktbeleid en tot het federale bevoegdheidsniveau behoort. De financiële repercussies voor de landbouwers worden sinds 1993 opgevangen door de inkomenssubsidie aan de landbouwbedrijven. De Vlaamse regering speelt op een adequate wijze in, op deze braaklegging via de activering van het onderzoek naar alternatieve culturen. Een eerste aanzet hier toe werd gegeven in de Beleidsbrief “Het Landbouwbeleid in Vlaanderen — Beleidsprioriteiten voor 1994,, die in samenhang met de begroting 1994 werd besproken (Stuk 419 (1993-1994) — Nr. 1, p. 14 en volgende). Eén van de uitdagingen voor de toekomst van het Vlaamse Landbouwbeleid is de produktie voor niet-voedingsdoeleinden, ondermeer het koolzaadproject, waarbij vanuit het Vlaamse Gewest in een zodanige steun wordt voorzien dat de producent de garantie heeft om dezelfde prijs te kunnen ontvangen als voor koolzaad bestemd voor voedingsdoeleinden. Koolzaad wordt hierbij verwerkt tot biodiesel (Diester) door verestering van de koolzaadolie tot een methylester. De minister-president verheugt zich over de eerste positieve resultaten van dit onderzoeksproject.

De heer J. Laverge vraagt zich vervolgens af of deze braakregeling niet haaks staat op het herbebossingsbeleid. Braakliggende gronden worden, ondanks aandringen van de Vlaamse minister voor Leefmilieu, niet meer aangewend voor herbebossing.

De minister-president rekent af met een misvatting die vaak bestaat over de kwaliteit van de braakliggende landbouwgronden. De braakliggingsregeling ontheft de landbouwer, die hiervoor een subsidie ontvangt, niet van de verplichting om de kwaliteit van dit areaal op peil te houden. Het herbebossingsbeleid werd als één van de alternatieven opgenomen in het Europees structuurbeleid. De promotie van de gewassen voor energiegerichte teelten staat evenwel niet haaks op het herbebossingsbeleid. Daarenboven behelst de braakleggingsregeling slechts een gering percentage van het landbouwareaal.

De minister-president benadrukt dat het Vlaamse landbouwbeleid grotendeels de uitvoering is van het Europese landbouwbeleid, waarbinnen zowel ruimte is voor energiegerichte teelten als herbebossingsbeleid. Daarenboven is de Vlaamse landbouw een intensieve landbouw op een beperkt areaal en noopte de economische rentabiliteit tot schaalvergroting met schadelijke ecologische neveneffecten. In Wallonië is de gemiddelde oppervlakte van een landbouwexploitatie ± 200 à 250 ha.

Hierop uit de heer F. Wymeersch zijn bezorgdheid over de onrust die heerst nopens de socio-economische en ecologische impact van de op til zijnde beslissingen in de agro-economische sector.

4. AL T-studie

Het lid refereert naar de studie van de Vlaamse Landbouwadministratie ALT over de : “Socio-economische impact voor de Veehouderij van het mestactieplan 1994-2002,..”. Uit deze studie blijkt dat er een schaalvergroting zal optreden in de agro-economische sector. Hierdoor zullen ≈ 5.000 bedrijven verdwijnen, wat resulteert in een verlies van 20.000 arbeidsplaatsen in deze sector. Het lid drukt hierover zijn bezorgdheid uit. In welke sectoren zullen deze arbeidsplaatsen en bedrijven verloren gaan ? Wordt de ALT-studie in deze context geactualiseerd ? Dient het landbouwbedrijf niet bijgestuurd ?

De minister-president verklaart dat op 21 oktober 1994 aan de leden van de Commissie een syntheseverslag werd overgezonden over de Eerste Vlaamse Landbouwconferentie en de studie van de Vlaamse Landbouwadministratie (ALT) over de “Socio-economische weerslag voor de Veehouderij van het Mestactieplan 1994-2002,..”. In evolutie van de toekomst van de land- en tuinbouw is dit reeds een eerste verkennende wetenschappelijke studie. De op til zijnde beslissingen kunnen de land- en tuinbouwsector inderdaad grondig hertekenen (o. m. GATT-beslissingen, Europees regelgevend kader).

De heer F. Wymeersch meent dat de ALT-studie een degelijke basis is voor een eerste gespreksronde. Zal de Vlaamse regering met deze studie terdege rekening houden om haar beleid bij te sturen ?

De minister-president benadrukt dat de dynamiek van het beleid hiertoe zal nopen.

B. ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING

Programma 54.10

Promotie van de landbouw
en landbouwinvesteringsfonds

De heer J. Laverge, voorzitter, merkt op dat er een aanzienlijke stijging is van het krediet ingeschreven op 0 .A.54, P.R.IO, B.A.4101 : “Dotatie aan het Landbouwinvesteringsfonds,,. Wat is hiervan de reden ? De minister-president antwoordt dat deze stijging samenhangt met de overdracht van de landbouwbevoegdheden naar het Vlaamse Gewest, ingevolge het Sint-Michielsakkoord.

Vervolgens wijst de heer J. Laverge, voorzitter, dat het bedrag van het krediet ingeschreven op 0.A.54, P.R.IO, B.A. 41.02 : “Dotatie aan het Vlaams Fonds voor de Promotie van de Produkten van de landbouw, tuinbouw en zeevisserij,, is ingekrompen. Ook werd de NDALTP omgevormd in VLAPROM. Was dit wel nodig ?

De minister-president antwoordt hierop als volgt. De omvorming van de NDALTP is een gevolg van de overheveling van de landbouwbevoegdheden naar het Vlaamse Gewest. De vermindering van het desbetreffende krediet vloeit voort uit de huidige liquiditeitspositie.

C. INDICATIEVE STEMMINGEN

Bij indicatieve stemming worden de aan de Commissie toegewezen decreetsbepalingen en programma's inzake de materie Landbouw, aangenomen met 9 stemmen tegen 2.

Met 9 stemmen tegen 1 bij 1 onthouding verklaart de Commissie dat het haar toegewezen gedeelte van de administratieve begroting inzake de materie landbouw, conform is met de inhoud en de doelstelling van de algemene uitgavenbegroting.

De verslaggever,

De voorzitter,

E. SCHUERMANS

J. LAVERGE

DEEL 11: WAT BETREFT DE MATERIE DIE TOT DE BEVOEGDHEID VAN DE VLAAMSE MINISTER VAN TEWERKSTELLING EN SOCIALE AANGELEGENHEDEN BEHOORT

A. ALGEMENE BESPREKING

De minister overhandigt aan de leden van de Commissie twee Beleidsnota's. De Beleidsnota experimenteel kader sociale werkplaatsen wordt weliswaar in samenhang met de begroting 1995 besproken, doch werd reeds opgenomen in het Verslag namens de Verenigde Commissies voor Economie, Energie, Landbouw en Werkgelegenheid en voor Welzijn en Gezondheid uitgebracht door de heer F. Dielens over het voorstel van resolutie van de heren H. Brouns, L. Hancké, M. Maertens en E. Van Vaerenbergh (Stuk 588 (1993-1994) - Nr. 3). Deze Beleidsnota wordt niet afzonderlijk gedrukt en rondgedeeld.

Het tweede document betreft de Beleidsnota Sociale economie. Invoegbedrijven. Deze Beleidsnota wordt niet in samenhang met het begrotingsontwerp 1995 besproken. Hieraan zal een afzonderlijke bespreking worden gewijd (Stuk 630 (1994-1995) - Nr. 1).

Nadien hoorde de Commissie de volgende mondelinge uiteenzetting van de Vlaamse minister.

1. Inleidende uiteenzetting door de Vlaamse minister van Tewerkstelling en Sociale Aangelegenheden

Mevrouw L. Detiège geeft de volgende toelichting inzake de „Krachtlijnen van het Vlaams tewerkstellingsbeleid”.

Bij de bespreking van de begroting 1995 wenst de minister dieper in te gaan op de verontrustende werkloosheidstoestand. Deze toestand moet ernstig worden genomen. Het staat immers vast blijkens diverse onderzoeken, o.m. ook van het Planbureau, dat de relatie tussen economische groei en werkgelegenheidscreatie niet langer direct en rechtevenredig is. Groei zonder arbeidscreatie, de zogenaamde „jobloss growth” is een inherent kenmerk geworden van het economische proces. Een verbetering van de economische conjunctuur vertaalt zich dus niet in een proportionele verhoging van het aantal arbeidsplaatsen. Bovendien moet het werkloosheidsvraagstuk in de juiste termen benaderd worden. Zo krijgt men slechts een reëel zicht over de volledige omvang indien men zich niet beperkt tot de zogenaamde uitkeringsgerechtigd volledig werklozen. Deze groep vormt immers slechts quasi de helft van de werklozenpopulatie. Naast de uitkeringsgerechtigd volledig werklozen zijn er immers ook andere categorieën zoals de „oudere werklozen”, de bruggepensioneerden, de vrijgestelden om sociale en familiale redenen, de onvrijwillig deeltijdwerkers, de schoolverlaters in wachtijd e.d.m. Een juister beeld geeft eigenlijk het niveau van de ondertewerkstelling. Dit niveau is nu gerelateerd aan + 1,1 miljoen personen. Belangrijk hierbij is dat de ondertewerkstelling blijvend is toegenomen ook in de periode 1985-1991. Dit wijst er zonder meer op dat er een discrepantie bestaat tussen de noties „arbeidsplaats” en „voltijdse tewerkstelling”. Ook een HIVA-studie wijst in die richting en stelt dat herverdelende maatregelen zoals deeltijdwerk en tewerkstellingsprogramma's hoofdzakelijk verantwoordelijk waren voor de daling van het aantal UVW's en de nieuwe arbeidsplaatsen in de voorbije tien jaar.

De minister stelt dat indien men deze ontwikkelingen samen beschouwt met een nog toenemende participatiegraad van vrouwen en een blijvende migratie het duidelijk mag zijn dat het werkloosheidsprobleem zich in de eerstkomende periode onverminderd zal blijven stellen. Een bijzondere problematiek binnen de werkloosheidsevolutie vormt de langdurige werkloosheid waarin geen enkele kentering ten gunste, zelfs niet in beperkte mate, valt waar te nemen. Reeds eerder wees de minister op het democratisch deficit dat dit probleem veroorzaakt. De minister voelt zich ter zake gesteund door het recente rapport van de Groep van Lissabon „Limits to Competition”, maar ook de OESO wijst op het gevaar van een maatschappelijke implosie ingevolge de structurele werkloosheid. Het komt er volgens de minister dus op aan zo vlug mogelijk met alle betrokken overheden en sociale partners het recht op arbeid voor alle werkzoekenden inhoud te geven. Daartoe heeft de Vlaamse regering zich trouwens expliciet toe verbonden met de bekrachtiging van het Europees Sociaal Handvest.

Om dit waar te maken is een andere beleidsaanpak nodig. De minister gelooft niet dat de in het Witboek vermelde remedies volstaan om het werkloosheidspeil beduidend terug te dringen. Flexibele arbeidsstatuten, een soepelere arbeidsmarkt en betere vormings- en opleidingsinitiatieven zullen voornamelijk het mechanisme van het bijeenbrengen van vraag- en aanbodzijde op de arbeidsmarkt betere oliën doch zijn op zichzelf niet arbeidscreërend. De minister is ervan overtuigd dat enkel een drastische keuze van arbeidsherverdeling een oplossing kan bieden voor het werkloosheidsvraagstuk.

De minister stelt direct dat dit alleen niet volstaat. Er blijven niet alleen initiatieven nodig op vlak van vorming en arbeidsbemiddeling maar ook additionele sociaal corrigerende initiatieven zoals sociale en beschutte werkplaatsen, invoegbedrijven, sociale economie-projecten en werkervaringsplaatsen. Ook mag deze aanpak geenszins leiden tot het negeren van elke vorm van economische groei en het eraan verbonden tewerkstellingssurplus noch tot het niet-optimaliseren van de nieuwe tewerkstellingsdomeinen zoals de social profit-sector en de milieusector.

Maar de kern van de aanpak draait rond het verdelen van werk tussen alle personen die hier aanspraak op maken. De minister wenst hierbij op te merken dat het geenszins is aangetoond, zoals sommige beweren, dat deze aanpak niet verzoenbaar is met het kwalificatiepeil van het merendeel van de werkzoekenden. Men ontkent immers het „human capital” dat ook bij de langdurig en laaggeschoolden werklozen aanwezig is. De Weer Werkactie bewijst reeds sedert 1989 dat mits een juiste methodologie en voldoende doorstromingsmogelijkheden deze groep ook kan gereïntegreerd worden en op duurzame wijze. Bovendien worden blijkens de VDAB vacatureanalyses voor ongeveer de helft van de vacatures geen kwalificatievereisten gesteld en toont een onderzoek van Gos en Pacolet aan dat er nog belangrijke potentia-liteiten op de arbeidsmarkt zijn voor lagergeschoolden. De minister meent zeker niet te moeten wijzen op het feit dat heel wat functies door het overaanbod in de jaren ‘80 zijn ingenomen door te hoog gekwalificeerden, het zogenaamde verdringingsproces, waar de minister ook al in het kader van de Vlaamse Werkgelegenheidsconferentie heeft op gewezen.

Globaal moet nochtans worden vastgesteld dat de Vlaamse overheid niet beschikt over de echte hefboomen van het tewerkstellingsbeleid. Deze hefboomen zoals het actief gebruik van de sociale zekerheidsmiddelen en arbeidstijdmaatregelen

liggen op het federaal niveau. De Vlaamse overheid kan enkel hetzij ondersteunend via bijvoorbeeld vorming, opleiding en efficiënte arbeidsallocatie, hetzij sociaal-corrigerend via tewerkstellingsprogramma's en additionele tewerkstellingsprojecten zoals sociale werkplaatsen en invoegbedrijven optreden.

Wat nu de Vlaamse instrumenten zelf betreft, licht de minister de commissie in omtrent een aantal specifieke aandachtspunten die zich doorheen deze begroting weerspiegelen.

Vooreerst heeft de Vlaamse regering op 27 juli 1994 een beheersovereenkomst afgesloten met de VDAB. De beheersovereenkomst strekt ertoe de VDAB in het licht van de decretaal vastgelegde taken concrete doelstellingen op te leggen en hiervoor een vaststaand werkingskader te waarborgen in ruil voor een bepaalde autonomie inzake de uitvoering van deze doelstellingen en de aanwending van middelen buiten dotatie. Het aan de overeenkomst toegevoegd memorandum, eigenlijk betreft het een jaarlijks strategisch plan, geeft aan hoe de beleidsdoelstellingen vertaald worden in operationele programma's en dient als leidraad voor het management op elk niveau van de organisatie. (Bijlage 1)

Het beheerscontract laat de VDAB inzonderheid ook toe planmatiger te werk te gaan waarbij realisatieschema's voor meerdere jaren, in beginsel tot en met 1997, kunnen worden uitgetekend.

Dit komt uiteraard de continuïteit van het arbeidsmarktbeleid ten goede. Deze overeenkomst legt, voor wat de arbeidsbemiddeling betreft, een aantal parameters vast voor de bepaling van de dotatie aan de VDAB, te weten :

- het aantal contacten met werkzoekenden ;
- het aantal afgehandelde vacatures ;
- het aantal bedrijfsbezoeken ;
- de vervullingspercentages met betrekking tot vacatures.

Aan deze parameters is een wegingscoëfficiënt van 25 percent verbonden. Als beleidsrichtlijnen vermeldt de overeenkomst dat de VDAB de activiteiten op het niveau van 1993 moet waarborgen met een maximaal afwijkingspercentage van 2 percent. De beheersovereenkomst bevat daarnaast specifieke garanties voor de behandeling van de risicogroepen op de arbeidsmarkt alsook voor de betalende arbeidsmarktdiensten zoals T-Interim en Outplacement. Voor wat deze twee diensten betreft, zal de minister trouwens binnen afzienbare tijd een ontwerp van decreet aan de Commissie ter bespreking voorleggen met het oog op een verzelfstandiging ervan. Tenslotte wijst de minister binnen dit bestek op de geleidelijke installatie van WIS, het geautomatiseerd Werk Informatie Systeem van de VDAB dat niet alleen in de VDAB -lokalen wordt ingeplant maar eveneens in diverse gemeentebesturen, onderwijsinstellingen en trefcentra.

Een tweede aandachtspunt betreft de tewerkstellingsprogramma's. Net zoals vorig jaar worden hier in uitvoering van het afsprakenkader vervat in de Vlaamse Werkgelegenheidsconferentie nieuwe accenten gelegd inzonderheid op vlak van de bestrijding van de jeugdwerkloosheid en de bevordering van de sociale economie. Het experimenteel beleidsconcept met betrekking tot de sociale werkplaatsen voegt zich hieraan toe. Knelpunt binnen het beleid van de tewerkstellingsprogramma's vormt evenwel de doorvoering van de ingenomen optie van regularisering. Sommige commissieleden hebben trouwens recent terecht opnieuw op deze noodzaak van regularisering gewezen. Nadat de bevoegde federale minister op 30 juni 1994 eindelijk haar principieel akkoord ter zake be-

vestigde maar afhankelijk stelde van een akkoord tussen de Gewesten, heeft de minister diverse initiatieven genomen om de Gewesten op één lijn te krijgen. Dit is geen sinecure gelet op enerzijds de verschillende budgettaire toestand van deze Gewesten en anderzijds het feit dat ieder Gewest een zekere autonomie wil bewaren. Thans ligt er aan hen een voorstel voor om de DAC- en IBF- werknemers te regulariseren in functie van de verdeelsleutels die initieel bij de regionalisering werden gehanteerd en waarbij de regularisering voor de in Brussel gelegen projecten zal worden geregeld via een specifiek samenwerkingsakkoord aangezien het hier neerkomt op een omzetting van een regionale in een communautaire aangelegenheid. Dit neemt niet weg dat een initiatief in het federaal parlement de Vlaamse optie zou kunnen ondersteunen. De minister bedoelt hier meer bepaald een wetgevend initiatief waarbij de betrokken DAC- en IBF-werknemers worden gelijkgesteld met uitkeringsgerechtigd volledig werklozen zoals bedoeld in artikel 6, § 1, 1X, 2° van de bijzondere wetgeving tot hervorming der instellingen.

In ieder geval hoopt de minister hieromtrent een politiek akkoord vóór het jaareinde te bekomen.

Ten derde wenst de minister de aandacht te vestigen op de verdere uitbouw van het strategisch arbeidsmarktonderzoek via het VIONA-model (Vlaams Interuniversitair Onderzoeksnetwerk Arbeidsmarktrapportering). Dit programma komt in 1995 op kruissnelheid en zal ook subregionale vertakkingen krijgen zodat een verscherpt zicht op de arbeidsmarktevoluties ontstaat. Op dit vlak zal de minister kortelings eveneens een ontwerp van decreet aan deze Commissie voorleggen om dit model te structureren. Overigens wenst de minister de Vlaamse Raad jaarlijks in kennis te stellen van het Vlaams Arbeidsmarktrapport dat uit VIONA zal resulteren. Een beter inzicht in het arbeidsmarktdomein is immers een noodzakelijke voorwaarde voor een onderbouwde beleidsaanpak.

Tenslotte zullen ook een aantal regelgevende initiatieven tijdens het komende werkingsjaar worden genomen en aan de Vlaamse Raad voorgelegd met het oog op een doelmatiger en coherent arbeidsmarktbeleid. De minister denkt hier bijvoorbeeld aan twee aan mekaar gelieerde decreetsontwerpen met betrekking tot de uitbouw van de Vlaamse werkgelegenheidsinspectie en de invoering van een stelsel van administratieve geldboetes in sociale aangelegenheden. Tevens is er de problematiek van de private arbeidsbemiddeling waarover de Raad van State deze week een advies verstrekt. De minister vermeldde reeds de initiatieven inzake strategisch arbeidsmarktonderzoek en verzelfstandiging van de betalende VDAB-diensten.

De minister acht het nuttig de Commissie naar aanleiding van deze begrotingsbesprekingen in te lichten omtrent de komende ontwikkelingen in de hoop daarmee de krachtlijnen van het Vlaams tewerkstellingsbeleid nader te hebben verduidelijkt.

2. Bespreking

2.1. *Beleidsaanpak van de Vlaamse regering*

2.1.1. Betere functionering van de arbeidsmarkt – Bevoegdheidsopleiding en betere aansluiting onderwijs en arbeidsmarkt

De heren J. Lenssens, E. Schuermans, J. Sleenckx en mevrouw M. De Meyer pleiten voor een betere samenwerking

van de VDAB met de technische scholen en een betere afstemming van onderwijs, beroepsopleiding en arbeidsmarkt.

Een nieuw belangwekkend fenomeen is de groeiende samenwerking tussen de sector van de beroepsopleiding en het onderwijs. Ook de samenwerking met de bedrijfswereld en het onderwijs dient aangemoedigd. Hoe wordt hierop in de begroting ingespeeld ? De heren J. Lenssens, J. Sleenckx stellen vast dat in bepaalde beroepssectoren het fenomeen van de knelpuntvacatures zich sterk aftekent. In de privé-sector is een grote nood aan geschoolde vaklui (metsers, stuka-doors). Vaak dient voor de invulling ervan een beroep gedaan op contingentaanvragen voor buitenlandse arbeidskrachten.

De minister beaamt dat de VDAB ter zake een grote rol kan spelen. De invulling van de knelpuntvacatures blijft een probleem. Het verruimen van de bevoegdheid van de gewesten ter zake zou een soepeler inspelen op de noden op de arbeidsmarkt mogelijk maken. Nochtans zullen er steeds knelpuntvacatures bestaan omwille van het feit dat bepaalde beroepen inderdaad niet attractief genoeg zijn.

2.1.2. Rol van de VDAB

De heren J. Lenssens en E. Schuermans menen dat op dit vlak er een grote rol is weggelegd voor de VDAB. De aansluiting onderwijs en arbeidsmarkt gebeurt haperend. Misschien kan de toekenning van een grotere beheersautonomie aan de VDAB hierin een gunstige kentering brengen. De heer J. Sleenckx pleit voor een bijzondere aandacht voor de beroepsopleiding. Vaak zijn vele werkzoekenden na het volgen van meerdere opleidingen nog steeds niet geïntegreerd op de arbeidsmarkt. Ter zake treden regionale accentverschillen op. De minister antwoordt dat het doorstromingspercentage inderdaad hoger ligt na een opleiding in de bedrijven. De VDAB zal dit grondig bestuderen en hieruit de nodige conclusies trekken.

De heer J. Lenssens vestigt er vervolgens de aandacht op dat de dynamiek van de VDAB zou kunnen verhoogd, ten einde adequater in te spelen op de noden op de arbeidsmarkt, door de beheersovereenkomst, afgesloten tussen de Vlaamse regering en de VDAB, waarbij tevens aan de VDAB een budgettaire zekerheid wordt toegekend.

Spreker vraagt, hierin bijgetreden door de heer E. Schuermans, dat de tekst van deze overeenkomst belangwekkend is voor de commissie. Kan de minister deze informatie mededelen. De minister stemt hiermede in. Op verzoek van de commissie wordt de tekst ervan opgenomen in bijlage van het verslag (Bijlage 1).

De heer E. Schuermans dringt vervolgens aan op een gedachtenwisseling in deze commissie over deze beheersovereenkomst die een beter inzicht kan geven over de financiering en de beleidsaanpak van de VDAB. Gaat er een grotere mate van autofinanciering gerealiseerd worden via het aanbieden van arbeidsbemiddelingsactiviteiten tegen betaling ?

De minister antwoordt op de verschillende opmerkingen samenvattend als volgt. Inzake het Beheerscontract tussen de Vlaamse regering en de VDAB benadrukt de minister dat dit een positieve verwezenlijking is. Het mobiliseren van meer eigen middelen door het aanbieden van activiteiten tegen betaling, vertegenwoordigt thans echter een eerder bescheiden budgettaire massa (± 25 miljoen frank).

Mevrouw M. De Meyer wenst in deze context te vernemen welke de evolutie is van het plaatsingspercentage door de VDAB is ? Treden hierin verschillen op tussen mannen en vrouwen ? Het lid onderstreept het belang van de vraagstelling vermits uit de praktijk blijkt dat vele VDAB-opleidingen niet uitmonden in een reguliere tewerkstelling. Ook wenst het lid informatie over het WIS-systeem. Wat zijn de resultaten hiervan. Doen vele werkzoekenden hierop een beroep en hoe worden de gemeenten hierbij betrokken ?

De minister stelt dat het WIS-systeem nog niet afdoende is geëvalueerd. Het geïnformatiseerde vacaturebestand is nog niet voldoende ingeburgerd en verkeert nog in een experimentele fase.

2.1.3. Arbeidsmarktonderzoek

De heer E. Schuermans benadrukt het precaire karakter van de financiering van het arbeidsmarktonderzoek. Hij betreurt dit en pleit voor een meer gestructureerd en bestendig karakter met betrekking tot de financieringswijze van het arbeidsmarktonderzoek. Het lid stelt vast dat er een toenemend belang wordt toegekend aan de diverse ad hoc-onderzoeksprojecten. Het lid herinnert eraan dat destijds het leeuwendeel van de budgettaire inspanning werd besteed aan permanente onderzoeksprojecten.

De minister geeft toe dat er inzake het VIONA-arbeidsmarktonderzoek inderdaad nood is aan een betere financieringswijze. De groei van de kredieten uitgetrokken voor de ad hoc-onderzoeksprojecten is te wijten aan de koppeling ervan aan het VIONA-arbeidsmarktonderzoek. De minister kondigt ter zake de neerlegging aan van een ontwerp van decreet teneinde te voorzien in een structurele omkadering van het arbeidsmarktonderzoek. De minister zal de commissie geregeld over de recente evoluties ter zake inlichten.

2.1.4. Werk(ver)deling aanmoedigen

De heren J. Sleenckx, P. Deprez en L. Bril vragen aandacht voor de verschillende vormen van arbeidsherverdeling, inzonderheid deeltijdarbeid.

De heer J. Sleenckx verheugt zich over de andere beleidsaanpak ter zake. Daarenboven stelt het lid vast dat, vooral vanuit de bedrijfswereld, de nood aan flexibiliteit van de arbeid groot is. Nochtans maant hij aan tot enige omzichtigheid ter zake. Komt het gezinsleven niet al te veel in het gedrang ? Wat zal die andere beleidsaanpak van de minister inhouden ? Het lid betreurt dat deze trendbreuk in het beleid van de minister onvoldoende zichtbaar is. Daarenboven werden de arbeidsherverdelende initiatieven te summier toegelicht. Hoe zal de premie voor arbeidsherverdeling worden omgezet in een verhoogde reguliere tewerkstelling in de diverse sectoren. Het lid merkt op dat alleen in de welzijnssector er reeds ruimte is voor ø 1.100 werkplaatsen.

De minister herinnert eraan dat de mogelijke gunstige impact van de opwaartse economische trend inderdaad kan bijdragen tot een verhoogde tewerkstellingsreturn. Doch pleit de minister voor enige omzichtigheid vermits economische groei niet steeds een verhoogde tewerkstelling impliceert. De minister wijst er in dit verband op dat de daling van de werkloosheidscijfers tijdens de periode 1985-1991, grotendeels resulteerde uit de invoering van de deeltijdarbeid en de verschillende tewerkstellings- en opslorplingsprogramma's (DAC, IBF). De stopzetting ervan zou neerkomen op een jobverlies voor 60.000 personen. In de globale context van dit arbeidsmarktgebeuren zoeken thans 1 miljoen perso-

nen naar een job. Het debat hierover met de sociale partners dient dringend gevoerd. Hierin zal het item van de jobcreatie centraal moeten staan. De minister stelt vast dat de Vlaamse minister de grondwettelijke bevoegdheid ontbeert, om autonoom arbeidsherverdelende initiatieven-óp te leggen.

Wel kan de Vlaamse minister via het formuleren van aanbevelingen streven naar de verwezenlijking van deze arbeidsherverdeling (o.m. uitvoering van de besluiten van de Vlaamse Werkgelegenheidsconferentie, via deeltijdarbeid, aanmoediging van loopbaanonderbreking als arbeidsherverdelende maatregelen). Ook de in- en uitgroei banen dienen aangemoedigd. In deze context wijst de minister op het feit dat het voeren van een eigen Vlaams tewerkstellingsbeleid fel bemoeilijkt wordt door het federale bevoegdheidskader, waarin het is ingepast. De minister stelt dat dit op vele deelaspecten tot uiting komt. Arbeidsherverdelende initiatieven behoren eveneens tot de bevoegdheid van de minister bevoegd voor Ambtenarenzaken. Thans is het debat aangewengeld over de invoering van arbeidsherverdeling in de openbare sector.

De samenhang met het federaal beleid komt eveneens tot uiting in het uitwerken van de verplichting een bedrijfsplan op te maken. Ook de parastatalen zijn vragende partij voor arbeidsherverdeling. Dit debat is evenwel nog niet afgerond. De minister verklaart voorstander te zijn van deze initiatieven, teneinde niet in een duale maatschappij te vervallen.

De heer P. Deprez vraagt nadere uitleg over de premiereregeling ter aanmoediging van de deeltijdarbeid. Dient het opstellen van een bedrijfsplan nog steeds gehanteerd als een strikte voorwaarde voor de toekenning van de premie ? Kan de premiereregeling niet worden uitgebreid naar de parastatale sector ?

De minister deelt mede dat ter zake overleg wordt gepleegd met de VESOC-partners. Op 1 januari 1995 zal de premiereregeling worden uitgebreid tot de openbare sector.

De heer L. Bril formuleert inzake arbeidsherverdelende initiatieven een meer genuanceerde stellingname. Hij benadrukt dat, gelet op de structurele ingreep in de loonkost van de arbeidsherverdeling men niet al te euforisch moet zijn. Het is inderdaad een feit dat de economie opnieuw aantrekt, doch dit wordt onvoldoende geaccentueerd in de werkloosheidsstatistieken. Ook de bedrijfswereld neemt een eerder afwachtende houding aan ter zake. De heroplevende economie zal inderdaad bijdragen tot het prioritair oplossen van de technische werkloosheid. In een tweede fase kan nadien gedacht worden aan bijkomende investeringen in arbeidsplaatsen. Voorts pleit het lid voor de opname in de werkloosheidscijfers van de tijdelijke werklozen. Pas dan zal men beschikken over een accuraat inzicht in de omvang van de werkloosheid.

De minister repliceert als volgt. Het is inderdaad zo dat de uitkeringsgerechtigde volledig werklozen niet zijn opgenomen in de totale werkloosheidscijfers. Het betreft 1 miljoen eenheden (inclusief bruggepensioneerden, vrijwillige deeltijdarbeid, enz.).

Uit de context van het arbeidsmarktgebeuren blijkt dat de economie herleeft. De minister verheugt zich in deze positieve kentering, doch wijst erop dat de schoolverlaters het meeste kans hebben op een integratie op de arbeidsmarkt. In de categorie van de langdurig werklozen is het **doorstromings**percentage eerder gering. De minister wijst erop dat dit fenomeen zich nog niet stelt in de tertiaire sector. Er wordt gezocht naar een nieuwe aanpak inzake de integratie van de

laaggeschoolden op de arbeidsmarkt. Invoegbedrijven, sociale werkplaatsen zijn tewerkstellingsvormen die in de toekomst aan belang zullen winnen. Hiertoe dient gezocht naar een goed gestructureerd samenwerkingsverband tussen de bedrijfswereld en de sociale partners.

2.1.5. Tewerkstellingsprogramma's

De heren J. Lenssens en E. Schuermans vragen meer aandacht voor de sociale economieprojecten, sociale werkplaatsen en invoegbedrijven.

— Sociale economieprojecten, sociale werkplaatsen en invoegbedrijven

Sprekers betreuren dat deze begrippen niet altijd duidelijk zijn omschreven. Op budgettair-technisch vlak is een goed afgelijnde definitie wel belangrijk en bij de invulling ervan moet de Vlaamse Raad nauwer worden betrokken. De invulling van deze begrippen is geen zaak voor de sociale partners alleen. Inzake de „invoegbedrijven” wenst het lid van de minister te vernemen welke criteria bij de invulling van dit begrip zullen worden gehanteerd ? Wat is de stand van zaken van de gesubsidieerde invoegbedrijven ?

De minister belooft deze documentatie aan de commissieleden mede te delen. Deze is opgenomen in bijlage van het verslag (Bijlage 2). Met betrekking tot de sociale werkplaatsen vraagt de heer J. Lenssens een overzicht van de gesubsidieerde projecten en de tewerkstellingsvorm. De minister belooft deze informatie aan de commissie mede te delen. Deze is opgenomen in bijlage van het verslag (Bijlage 3).

De heer J. Lenssens stipt aan dat het uitblijven van een exacte definitie van het begrip „sociale werkplaatsen” op lange termijn zeker budgettaire consequenties zal sorteren. Daarenboven is het krediet hiervoor in de begroting 1995 hiervoor eerder karig toegemeten. Een duidelijke invulling en een goede reglementering zijn noodzakelijk. De heer E. Schuermans verkeert in het ongewisse over de financieringstechniek die met betrekking tot de sociale werkplaatsen in 1995 zal worden toegepast.

De minister antwoordt als volgt. In uitvoering van het Protocol van 17 maart 1993 over de Vlaamse Werkgelegenheidsconferentie werden ook de sociale economieprojecten overgelegd. Nochtans is de minister eerder voorstander van de afsluiting van volwaardige akkoorden.

De minister beaamt dat de uitgetrokken kredieten voor de sociale economieprojecten en de sociale werkplaatsen inderdaad bescheiden zijn. De minister refereert naar de bespreking van het voorstel van resolutie van de heren H. Brouns, L. Hancké, M. Maertens en E. Van Vaerenbergh betreffende de beschermde werkplaatsen (Stuk 588 (1993-1994) — Nrs. 1 tot 3) op 16 november in plenaire zitting. Met deze initiatieven wenst de minister een aantal lacunes op de arbeidsmarkt op te vullen, in overleg met de sociale partners.

De sociale economiebedrijven hebben tot doel economische activiteiten te ontwikkelen voor laaggeschoolde, moeilijk bemiddelbare werkzoekenden, waarbij de zelfbedruipendheid voorop staat. De sociale werkplaatsen hebben tot doel werk te verschaffen aan de „zeer moeilijk tot onbemiddelbare” werkzoekenden in een beschermde omgeving. De minister verduidelijkt dat werd gekozen voor een experimentele fase die zich uitstrekt over een periode van één jaar. De minister stelt dat de doelgroep voor de sociale werkplaatsen noopt tot een permanente begeleiding, die zelfs na trajectbe-

geleiding dient doorgezet. De minister deelt mede dat tegen het einde van het experimentele jaar een aangepaste decreetale regelgeving voor de sector van de beschermde tewerkstelling zal worden voorgelegd aan de Vlaamse regering. De werkplaatsen zelf zullen het experiment evalueren. De minister wijst op de noodzaak de beide werkvormen in één decreet onder te brengen. De minister belooft de nodige documentatie aan de commissie mede te delen. Inzake de **invoegbedrijven** deelt de minister mede dat een adviescomité, samengesteld uit de Vlaamse ministerpresident, de Vlaamse minister van Tewerkstelling en de sociale partners, hieromtrent een advies zou verstrekken. De minister pleit voor meer coherentie tussen de beschuttende werkplaatsen en de sociale werkplaatsen.

2.1.6. Bestrijding van de jeugdwerkloosheid

— Jeugdwerkgarantieplan

De heer P. Deprez verzocht de minister om nadere informatie over het Jeugdwerkgarantieplan. Gelet op de beperkte duur van dit Plan werden wel adequaat een aantal noden op de arbeidsmarkt ingevuld. Wat zal er gebeuren indien de financiering wordt stopgezet? Hij pleit voor de bestendiging van dit initiatief. Bepaalde projecten waren inderdaad waardevol (cf. OVAM-project voor de recyclage van afval). De overheid kan toch niet na 1 jaar al deze initiatieven stopzetten.

De minister preciseert dat het Jeugdwerkgarantieplan vanuit een andere invalshoek werd opgesteld dan het federaal Jongerenbanenplan.

De minister merkt op dat de doelgroep van het Jeugdwerkgarantieplan 4000 jongeren beslaat. Het merendeel van deze jongeren is na de schoolverlating werkloos. De voorwaarde om in te stappen in het jeugdwerkgarantieplan, is dat deze jongeren gedurende twee jaar werkloos moeten zijn. Het opdoen van een nuttige werkervaring staat centraal gedurende 1 jaar. De tewerkstellingsconferentie werkte dit Jeugdwerkgarantieplan verder uit. Na 1 jaar dienen deze jongeren door te stromen naar de reguliere arbeidsmarkt. De tewerkstellingsinitiatieven lopen over een periode van 2 jaar. De minister stelt dat met betrekking tot OVAM nog veel ruimte is voor tewerkstellingsinitiatieven. Een evaluatie zal worden doorgevoerd eind 1995. Op dat ogenblik zijn de kredieten van 8,5 miljard frank opgebruikt. Na evaluatie zullen bepaalde initiatieven worden verdergezet. De minister wenst dit initiatief verder te zetten en betreurt de geringe respons van de privé-sector inzake recyclage, selectieve huisvuilophaling e.d.m. De initiatieven zijn de startfase nog niet ontgroeid.

2.2. *Samenhang met het federaal beleid*

De heer J. Lenssens stipt nog aan dat op dit ogenblik thans tussen de sociale partners conform de bepalingen van de wet van 5 december 1968 betreffende de CAO's en de paritaire comités (B.S. 15.01.1969) wordt onderhandeld over de totstandkoming van een interprofessioneel akkoord. Het lid verklaart dat het niet uitgesloten is dat dit op federaal niveau niet tot stand komt. Wat is het standpunt ter zake van de minister?

De minister beaamt dat dit risico inderdaad reëel is. Nochtans bevestigt de minister dat er op het niveau van de Vlaamse Gemeenschap, ingevolge de uitvoering van de Vlaamse Tewerkstellingsconferentie reeds een Protocol is afgesloten. Dit zou kunnen gelden als een eerste aanzet van sociaal akkoord.

De heren E. Schuermans en J. Lenssens stellen dat de coördinatie tussen het regionale en het federale beleid verzoek is. De omzetting van de tewerkstellingsprogramma's in reguliere tewerkstelling verloopt haperend. Is dit misschien te wijten aan een minder vlotte verrekening van de saldi van de trekkingsrechten ingevolge een gebrekkige doorstroming van gegevens ? Deze leden betreuren dat er nog steeds geen akkoord is met de federale regering om de opbrengst van de trekkingsrechten om te zetten in reguliere tewerkstelling.

De Gewesten zijn in feite bevoegd door de federale overheid, aldus de heer J. Lenssens, wat een recuperatie van gewestelijke bevoegdheden door de federale overheid impliceert. Hij vraagt om het systeem van de trekkingsrechten af te bouwen. Vervolgens wenst de heer E. Schuermans te vernemen of de totstandkoming van een akkoord ter zake, een wijziging van de bijzondere financieringswet van 16 januari 1989 impliceert op het vlak van de financieringsstromen tussen de Gewesten.

De minister beaamt dat de verrekening van de trekkingsrechten een complexe materie is, die de verschillende gewesten aanbelangt. Vlaanderen wordt inderdaad door de haperende vereffening van de saldi ernstig belemmerd in het voeren van een eigen beleid.

Vervolgens stelt de heer E. Schuermans dat de omvorming van DAC en andere opslorpingsprogramma's wenselijk is, vermits deze projecten in feite evolueerden naar een vorm van reguliere tewerkstelling. Deze omvorming werd vroeger bemoeilijkt ingevolge het ontbreken van een akkoord tussen de federale en de regionale overheid. Deze omvorming zou immers resulteren in een vermindering van de trekkingsrechten wat de gewesten voor financiële problemen zou stellen.

De minister verklaart dat het stelsel van de trekkingsrechten inderdaad een fnuiking is van het ontplooiën van een eigen Vlaamse Tewerkstellingsbeleid. Nochtans is het Vlaamse Gewest hiervoor vragende partij. De minister pleit voor de toekenning van een eigen budgettaire enveloppe aan de gewesten inzake de regeling van de trekkingsrechten om het tewerkstellingsbeleid te financieren. Het indienen van de desbetreffende facturen voor de verrekening van de saldi acht de minister een te omslachtige procedure. De problematiek van de DAC-projecten en het IBF is nog steeds niet geregeld. De minister meent dat de onderhandelingen met de verschillende gewesten, een autonome invulling impliceren door de Gewesten van een eigen tewerkstellingsbeleid. Ook het Brussels Hoofdstedelijk Gewest dient bij de overlegprocedure worden betrokken.

De minister weerlegt de stelling van de heer J. Lenssens dat het om een recuperatie door het federale bevoegdheidsechelon van een gewestelijke bevoegdheid gaat. Het beleid wordt geconcipieerd door het Gewest, doch de noodzakelijke middelen hiertoe zitten geblokkeerd in de federale budgettaire enveloppe, waaruit de verrekening slechts kan gebeuren via het systeem van de trekkingsrechten.

B. ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING

1. Decreetbepalingen

Artikel 13 (Programma 52.40)

De heer J. Lenssens wenst nadere uitleg over de stijging van het krediet van 2 miljoen tot ongeveer 14 miljoen frank,

ingeschreven in O.A. 52, P.R. 40, B.A. 01.02 : „Allerhande uitgaven in het kader van het tewerkstellingsbeleid”.

De minister licht dit toe als volgt. Het betreft in feite geen budgettaire verhoging, doch een interne budgettaire her-schikking van het krediet ingeschreven op O.A. 52, **P.R. 40, B.A. 02** naar O.A. 52, P.R. 40, B.A. 33.01 : „ Subsidies in verband met het tewerkstellingsbeleid”.

Artikelen 62 en 63

Er worden geen opmerkingen geformuleerd.

2. Begrotingstabel

Programma's 08.10 en 52.40

Er worden geen opmerkingen geformuleerd.

C. INDICATIEVE STEMMINGEN

De aan de commissie toegewezen decreetsbepalingen en programma's binnen het bevoegdheidsdomein van de Vlaamse minister van Tewerkstelling en Sociale Aangelegenheden, worden aangenomen met 8 stemmen tegen 1 bij 1 onthouding.

Met eenzelfde stemuitslag verklaart de commissie dat het haar toegewezen gedeelte van de administratieve begroting conform is met de inhoud en de doelstelling van de algemene uitgavenbegroting.

De verslaggever,

E. SCHUERMANS

De voorzitter,

J. LAVERGE

BIJLAGE 1

Beheersovereenkomst tussen de Vlaamse regering en
de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding

BEHEERSOVEREENKOMST TUSSEN DE VLAAMSE REGERING EN
DE VLAAMSE DIENST VOOR ARBEIDSBEMIDDELING EN BEROEPSOPLEIDING

Tussen

de Vlaamse regering, hiernagenoemd „de regering”, vertegenwoordigd door de Vlaamse minister van Tewerkstelling en Sociale Aangelegenheden, mevrouw Leona DETIEGE, enerzijds,

en

de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding, hierna genoemd VDAB, met zetel gevestigd te 1000 Brussel, Keizerslaan 11, vertegenwoordigd door de voorzitter van het beheerscomité, de Heer Hubert COSSEY en door zijn administrateur-generaal, de Heer Yvan BOSTYN, anderzijds,

wordt

gelet op het decreet van 20 maart 1984 houdende de oprichting van de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling, gelet op het decreet van 20 maart 1984 houdende uitbreiding van de bevoegdheden van de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling, gelet op het Regeerakkoord van 20 januari 1992, gelet op het Protocol van de Werkgelegenheidsconferentie van 17 maart 1993, gelet op de beslissing van de Vlaamse regering van 6 juli 1994,

overeengekomen wat volgt.

Artikel 1

Voorwerp

Deze overeenkomst wordt gesloten om uitvoering te geven aan de beslissing van de Vlaamse regering van 23 juli 1993 tot het opstellen van een beheerscontract waarbij wordt uitgegaan van de dotatie, ingeschreven in de begroting 1994. Het voorwerp van de overeenkomst is omschreven in artikel 4 van het decreet van 20 maart 1984 houdende oprichting van de VDAB, in artikel 4 van het decreet van 20 maart 1984 houdende uitbreiding van de bevoegdheden van de VDAB, in artikel 17 van het decreet van 6 maart 1991 houdende regeling tot erkenning van de uitzendbureaus in het Vlaams gewest en artikel 17 van het decreet van 3 maart 1993 houdende regeling tot erkenning van de outplacement-, wervings- en selectiebureaus in het Vlaams gewest.

A. De verbintenissen van de VDAB situeren zich op het vlak van

- 1° de arbeidsbemiddeling ;
- 2° de beroepsopleiding ;
- 3° de merit-service(s) (T-interim, outplacement, selectie) ;
- 4° de eigen financiering.

B. De verbintenissen van de Vlaamse regering situeren zich op het vlak van

- 1° de dotatie voor het verzekeren van de decretaale opdracht, met uitzondering van de opdrachten die zelffinancierend zijn ;
- 2° de flexibiliteit met betrekking tot de overdracht en overheveling van dotaties ;
- 3° de flexibiliteit met betrekking tot de personeelsbehoeften.

Artikel 2

Duur

Deze beheersovereenkomst heeft een duur van 4 jaar met ingang van 1 januari 1994. Het jaar 1994 is daarbij een overgangsjaar gedurende hetwelk meer verfijnde gegevens met betrekking tot artikel 4 en artikel 5 zullen uitgewerkt worden. Op grond van de evaluatie van 1994 zal de beheersovereenkomst worden aangepast met deze verfijnde gegevens. Indien dit niet haalbaar blijkt voor de begroting van 1995 kan de werkwijze van 1994 voor één jaar verlengd worden.

Artikel 3

Ondernemingsplan

De opdracht van de VDAB wordt nader omschreven in een ondernemingsplan dat wordt opgesteld door de dienst en dat de werking van de dienst en het beleid van de Vlaamse regering op een geïntegreerde wijze weergeeft. Het ondernemingsplan 1994 wordt opgenomen als memorandum en gevoegd als bijlage 3 van deze beheersovereenkomst. Het ondernemingsplan wordt jaarlijks

aangepast in functie van de opdrachten vanwege de Vlaamse regering en de invulling van deze opdrachten door het beheer van de VDAB, en is gebaseerd op de realiteit van de arbeidsmarkt. Het ondernemingsplan wordt jaarlijks ter kennisgeving voorgelegd aan de Vlaamse regering.

Artikel 4

Verbintenissen van de VDAB

1° Het bevorderen van de werkgelegenheid. De kwalitatieve dienstverlening, de effectieve bemiddeling, de begeleiding, de beroepsopleiding en het genereren van accurate arbeidsmarktinformatie zijn de belangrijkste opdrachten van de VDAB. Deze verbindt zich er toe deze opdrachten na te komen en uit te werken zoals omschreven in het memorandum. Zoals in dit memorandum eveneens omschreven verbindt de VDAB er zich toe de vereiste ondersteuning te leveren tot de realisatie van de federale maatregelen op het vlak van tewerkstelling, voor zover zij kaderen binnen een samenwerkingsakkoord tussen de federale en de Vlaamse regering, tot de bevordering van de tewerkstelling en de mobiliteit op de arbeidsmarkt in Europa en tot het bewerkstelligen van een voortdurende imagoverbetering.

2° In de sector arbeidsbemiddeling en begeleiding garandeert de VDAB voor 1994 een activiteit waarvan de parameters afgehandelde vacatures, bedrijfsbezoeken, vervullingspercentages en aantal contacten met werkzoekenden het resultaat van 1993 evenaren. Indien er voor 1994 een afwijking is van meer dan 2 % ten opzichte van de resultaten van 1993 wordt het budget voor 1995 via de formule in bijlage 1 aangepast. Tot verdere verfijning wordt deze formule naar de volgende jaren doorgetrokken.

In de sector beroepsopleiding garandeert de VDAB dat in 1994 het aantal gevolgde opleidingsuren gelijk is aan dit van 1993, met een maximale afwijking van plus of min 2 %, dat 70 % van de cursisten tot moeilijke doelgroepen, zoals gedefinieerd in bijlage 2, zullen behoren, dat het doorstromingsresultaat voor de moeilijke doelgroepen 60 % zal bedragen en voor de andere 70 %, dat de verhouding instructiepersoneel tot aantal opleidingsuren gelijk zal blijven en dat de inkomsten uit betalende beroepsopleiding minstens 40 miljoen zullen bedragen. Indien er voor 1994 een afwijking is ten opzichte van de voorgestelde resultaten van 1993 (voor de doorstroming van 1992) wordt het budget voor 1995 via de formule in bijlage 2 aangepast. Tot verdere verfijning wordt deze formule naar de volgende jaren doorgetrokken.

Alle aantallen zijn exclusief het begeleidingsplan en de tewerkstellingsprogramma's.

3° Het optimaliseren van het beheer van de algemene werkmiddelen. Inzake het beheer van personeel, van patrimonium van financiële middelen en van andere activa zal het beleid gericht zijn op een efficiënt en effectief gebruik ervan zoals omschreven in het memorandum.

4° De merit-services. Ter vrijwaring van zijn impact op de arbeidsmarkt verzekert de VDAB volgende diensten tegen betaling : T-interim, Outplacement en de Psychologische Dienst Vlaanderen. Zoals nader omschreven in het memorandum zijn Tinterim en outplacement self-supporting. Minimum 1/3 van de personeelskost van de Psychologische Dienst moet gedekt zijn door eigen inkomsten.

Tot bepaling van de reële kosten van de merit-services verbindt de VDAB zich ertoe op basis van een analytische boekhouding een volledige kostenverrekening te maken die zal toelaten een jaarlijkse winstrekening op te stellen.

5° Verhogen van het dekkingspercentage van de eigen middelen. Voor de dekking van haar uitgaven zal de VDAB zich inzetten voor het maximaliseren van inkomsten andere dan dotaties.

6° Internationale middelen. De VDAB zal zich inzetten voor het optimaliseren van het gebruik van de mogelijkheden geboden door de internationale organisaties en instellingen.

De middelen uit de Europese structuurfondsen zijn additionele middelen.

7° De beheersovereenkomst 1995-1997. De VDAB verbindt er zich toe op basis van de evaluatie van het jaar 1994 voor de jaren 1995 – 1997 de nodige kengetallen te bepalen en statistische gegevens te verstrekken die moeten toelaten de toekenning van de dotatie afhankelijk te stellen van een meer verfijnde benadering van de meetbare efficiëntie en effectiviteit van de VDAB-werking. Deze gegevensverstrekking moet tevens toelaten specifieke doelstellingen per doelgroep (werkzoekenden, werknemers en ondernemingen) te formuleren. Ten einde de nodige financiële gegevens te kunnen bezorgen zal de VDAB een boekhoudcel uitbouwen binnen het kader van de toegekende personeelsformatie. De boekhouding zal op analytische wijze worden bijgehouden.

Artikel 5

Verbintenissen van de Vlaamse regering

1° De Vlaamse regering verleent aan de VDAB een dotatie voor het verzekeren van haar werking. Voor de duur van de beheersovereenkomst wordt de jaarlijkse dotatie bepaald op basis van de uitgaven voor 1994. De dotatie wordt bepaald volgens de timing in de begrotingsinstructies, goedgekeurd door de regering.

De werkmiddelen van de VDAB worden in 2 delen opgesplitst.

Een eerste gedeelte strekt er toe de verbintenissen van de VDAB, voorzien in artikel 4, 20 te financieren. Het bedrag van deze dotatie wordt als volgt bepaald

(1) Uitgaven bil ongewijzigd beleid

De totale uitgaven (arbeidsbemiddeling en beroepsopleiding) worden gekoppeld aan de kostenindex voorzien in de begrotingsrichtlijnen van de Vlaamse regering maar samengesteld volgens de verschillende kostenposten van de instelling voor het jaar 1994.

Bij de begrotingsopmaak zal uitgegaan worden van de begroting van het vorig jaar. De aanpassing op basis van de formules in bijlagen 1 en 2 zal dan gebeuren bij de begrotingscontrole.

Indien er voor de arbeidsbemiddeling een afwijking wordt vastgesteld ten opzichte van de in artikel 4, 20 voorgestelde marges voor de parameters, worden de uitgaven van het volgend jaar aangepast via een formule die in bijlage 1 wordt besproken.

Indien er voor de beroepsopleiding een afwijking wordt vastgesteld ten opzichte van de in artikel 4, 20 voorgestelde verbintenissen, worden de uitgaven van het volgend jaar aangepast via een formule die in bijlage 2 wordt besproken.

(2) Bijkomende acties/ nieuwe initiatieven/ nieuwe opdrachten vanwege op de Vlaamse regering

Op dat ogenblik te bespreken.

(3) Inkomsten buiten dotatie

- internationale middelen, zoals bedoeld in artikel 4, 60 ;
- allerhande inkomsten die niet rechtstreeks uit een betalende activiteit voortvloeien (bijvoorbeeld premies gesco's, detacheringen, terugstortingen, ...);
- inkomsten die wel rechtstreeks uit een betalende activiteit voortvloeien ingevolge beslissingen van het beheerscomité van voor 1994, en de inkomsten uit betalende beroepsopleiding voor 40 miljoen fr.

(4) Begrotingssaldo

$$\text{DOTATIE} = (1) + (2) - (3) - (4)$$

Het bedrag van de dotatie, berekend overeenkomstig de bepalingen van de beheersovereenkomst, mag niet hoger zijn dan de dotatie berekend overeenkomstig de kostenindex voorzien in de begrotingsrichtlijnen van de Vlaamse regering. Als uitgangsnorm wordt de dotatie 1994 zoals aangepast ingevolge de begrotingscontrole 1994, genomen.

Een tweede gedeelte van de werkmiddelen van de VDAB betreft inkomsten gegenereerd ingevolge beslissingen van het beheerscomité vanaf 1994, de inkomsten uit de betalende beroepsopleiding en de inkomsten uit de merit-services zoals bedoeld in artikel 4, 40. Deze werkmiddelen kunnen door de dienst worden aangewend voor extra-activiteiten buiten het beheerscontract.

2° De dotatie wordt toegekend volgens een door de VDAB jaarlijks op te maken uitgavenkalender. De betalingen gebeuren op grond van de wekelijkse ramingen zoals voorzien in het cashmanagementstelsel van het Centraal Financieringsorgaan.

De instelling dient de uitvoeringsrekening van haar begroting minimaal in evenwicht af te sluiten, rekening houdend met de bekomen dotatie.

De regering verbindt er zich toe een overheveling van VDABdotaties binnen de gewest- en gemeenschapsbegroting afzonderlijk op verzoek van de VDAB toe te staan.

3° De Vlaamse regering garandeert de VDAB de nodige flexibiliteit inzake personeelsbeheer.

Artikel 6

Hernegociatie

De Vlaamse regering en de VDAB hebben het initiatiefrecht om de beheersovereenkomst te hernegociëren indien zich één van beide volgende situaties voordoet,

- indien in de loop van het vorige jaar het aantal niet werkende werkzoekenden met 10 % is toe- of afgenomen,
- indien de externe fondsen in het vorige jaar met 10 % gestegen of gedaald zijn.

Artikel 7

Evaluatie

Op basis van de evaluatie van het overgangsjaar 1994 kan de beheersovereenkomst ten gronde aangepast worden. Voor de volgende begrotingsjaren zal de uitvoering van de beheersovereenkomst voor 31 maart van elk jaar worden geëvalueerd. Deze evaluatie kan aanleiding geven tot aanpassingen en tot verrekeningen op te nemen in de dotatie voor het volgende dienstjaar.

De volledige of gedeeltelijke verhoging of vermindering van de in artikel 5, 10 omschreven dotatie is afhankelijk van de mate waarin de instelling de in deze overeenkomst opgelegde doelstellingen bereikt.

Artikel 8

Controle

De controle op de uitvoering van de overeenkomst en het ondernemingsplan berust bij de gemeenschapscommissarissen aangesteld bij de VDAB. Zij maken jaarlijks bij gelegenheid van de evaluatie zoals bedoeld in artikel 7 een rapport op voor de Vlaamse minister, bevoegd voor het tewerkstellingsbeleid en voor de beroepsomscholing en -bijscholing enerzijds en voor de Vlaamse minister, bevoegd voor begroting anderzijds.

Artikel 9

Geschillen

Geschillen waartoe deze overeenkomst aanleiding geeft, worden geregeld via een verzoeningsprocedure waarbij een college van deskundigen een voorstel tot oplossing van het geschil formuleert. Dit college bestaat uit een afgevaardigde van de regering en een afgevaardigde van de VDAB die samen een derde persoon aanduiden.

Indien op grond van dit voorstel geen vergelijk wordt gevonden wordt het geschil, onverminderd de bepalingen van het decreet van 20 maart 1984, na advies van het beheerscomité van de VDAB voor beslissing aan de Vlaamse regering voorgelegd.

Brussel, 27 juli 1994.

***De Vlaamse minister van Tewerkstelling
en Sociale Aangelegenheden,***

L. DETIEGE

De voorzitter van het beheerscomité,

H. COSSEY

De administrateur-generaal,

Y. BOSTYN

Bijlage 1 bij de beheersovereenkomst van 27 juli 1994 tussen de Vlaamse regering en de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding

ARBEIDSBEMIDDELING

Budget 1994

Voor 1994 verbindt de VDAB zich om bij gelijkblijvende middelen voor de hiernavolgende parameters een resultaat te behalen dat maximaal 2 % afwijkt van het resultaat van 1993. De parameters zijn de volgende : de afgehandelde vacatures en de bedrijfsbezoeken, het vervullingspercentage van de afgehandelde vacatures, het aantal werkzoekenden en het aantal contacten met werkzoekenden.

Budget 1995 en volgende jaren

Indien er voor 1994 een afwijking is van meer dan 2 % ten opzichte van de resultaten van 1993, wordt het budget voor 1995 via de volgende formule aangepast.

1) Vaststelling van een afwijking ten opzichte van de vooropgestelde marges.

De afwijking ten opzichte van de vooropgestelde marges dient globaal te worden bekeken voor de 4 parameters tezamen. Hierbij wordt er een weging toegekend aan de 4 parameters :

- voor 25 % aan de afgehandelde vacatures en de bedrijfsbezoeken,
- voor 25 % aan het vervullingspercentage van de afgehandelde vacatures,
- voor 25 % aan het aantal werkzoekenden,
- voor 2,5 % aan het aantal contacten met werkzoekenden.

Het gepresteerde van 1993 wordt gelijkgesteld aan een index 100. Het gepresteerde van het jaar 1994 wordt vergeleken met deze index 100. Bij toepassing van de wegingscoëfficiënten kan er een algemene index bepaald worden voor het jaar 1994. Dit geeft als resultaat volgende formule :

$$\text{INDEX VARIABELE KOSTEN} = 25 \frac{\text{VB}_{\text{J-1}}}{\text{VB}} + 25 \frac{\text{VER}_{\text{J-1}}}{\text{VER}} + 25 \frac{\text{WZ}_{\text{J-1}}}{\text{WZ}} + 2,5 \frac{\text{CON}_{\text{J-1}}}{\text{CON}}$$

Index variabele kosten : geeft de prestaties weer van het jaar ten opzichte van het vorig jaar voor de verschillende parameters in de vorm van één indexcijfer.

Waarbij
JO = huidig jaar

J-1 = jaar -1

VB = aantal afgehandelde vacatures Normaal Economisch Circuit + 1/2 extra's + bedrijfsbezoeken van het jaar

VER = vervullingspercentage afgehandelde vacatures Normaal Economisch Circuit van het jaar

WZ = gemiddeld aantal werkzoekenden van het jaar

CON = aantal contacten met werkzoekenden van het jaar

Indien de prestaties van 1994 meer dan 2 % afwijken van het resultaat van 1993 is er een aanpassing van het budget.

2) Formule om het nieuwe budget te bepalen indien van de vooropgestelde marge is afgeweken.

Naast de vaste kost die minimaal 80 % bedraagt, wordt de variabele kost aangepast aan de resultaten van 1994. Deze aanpassing gebeurt mits een franchise van 2 %.

Dit geeft als resultaat volgende formule :

$$U_{J+1} = U_{JO} \times k_f + U_{JO} \times k_v \times \text{aanpassingsfactor}$$

waarbij

U = uitgaven
JO = huidig jaar
J+1 = jaar + 1
J-1 = jaar - 1
k_f = aandeel vaste (FIX) kosten = 0,8
k_v = aandeel variabele kosten = 0,2

Gezien om gevoegd te worden bij de beheersovereenkomst van tussen de Vlaamse regering en de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding.

Brussel, 12 juli 1994.

***De Vlaamse minister van Tewerkstelling
en Sociale Aangelegenheden,***

L. DETIEGE

De voorzitter van het beheerscomité,

H. COSSEY

De administrateur-generaal,

Y. BOSTYN

Bijlage 2 bij de beheersovereenkomst van 27 juli 1994 tussen de Vlaamse regering en de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding

BEROEPSOPLEIDING

Budget 1994

De VDAB verbindt er zich toe om bij een gelijkblijvend budget voor 1994 een aantal opleidings-uren te organiseren dat ligt binnen de marge van het aantal uren gepresteerd in 1993 + of 2 %.

Budget 1995 en volgende jaren

Er werd een formule uitgewerkt die rekening houdt met een aantal doelstellingen in verband met het totaal aantal gepresteerd uren, een aantal doelgroepen, het aantal uren per instructeur en de doorstromingsresultaten. Het is de bedoeling om later een verfijning aan te brengen in de meetinstrumenten d-e toelaten dit beheerscontract op te volgen.

FORMULE TOT BEPALING VAN HET BUDGET

Het budget van het voorgaande jaar (1994) wordt opgesplitst in 80 % vaste kosten en 20 % variabele kosten. De variabele kosten worden verbonden aan een aantal objectieve ven. Deze zijn de volgende (het gewicht dat aan ieder objectief verbonden wordt staat tussen haakjes)

- het aantal uren dat werd gepresteerd (50 %)
- doelgroepen (15 %)
- uren per instructeur (10 %)
- doorstromingsresultaten (25 %)

1. Het aantal uren dat werd gepresteerd.

Het aantal uren dat gepresteerd wordt in 1994 dient gelijk te zijn aan het aantal uren van 1993.

2. Doelgroepen

De beroepsopleiding dient ervoor te zorgen dat minstens 70 % van de opleidingen in 1994 worden voorbehouden voor de moeilijke doelgroepen met name : langdurig werkzoekenden (1 jaar en +), laaggeschoolde werkzoekenden (lager onderwijs en lager secundair onderwijs), niet-EG burgers.

3. Uren per instructeur

Het aantal uren per instructeur wordt berekend voor 1994 en vergeleken met het cijfer voor 1993 dat als referentie wordt genomen.

4. Doorstromingsresultaten

Het globale doorstromingsresultaat 6 maanden na de opleiding dient voor de beëindigde opleidingen in 1993 minimaal 60 % te bedragen voor de moeilijke doelgroepen en 70 % voor de andere cursisten.

Het gepresteerd van 1993 wordt gelijkgesteld aan een index van 100. Het gepresteerd van het jaar 1994 wordt vergeleken met deze index van 100. Bij toepassing van de wegingscoëfficiënten kan er een algemene index bepaald worden voor het jaar 1994. Dit geeft als resultaat volgende formule

Index variabele kosten =

$$50 \frac{GU_{jo}}{GU_{j-1} + 15} + 15 \frac{DG_{jo}}{DG_{j-1} + 10} + 10 \frac{UI_{jo}}{UI_{j-1} + 25} + 25 \frac{DR_{j-1}}{DR_{j-2}}$$

Index variabele kosten : geeft de prestaties weer van het jaar ten opzichte van het vorige jaar in functie van de opgesomde objectieven in de vorm van één indexcijfer waarbij

jo = huidig jaar
j-1 = jaar - 1
GU = aantal gepresteerd uren
DG = percentage van de opleidingen voorbehouden voor moeilijke doelgroepen
UI = aantal uren per instructeur
DR = percentage doorstromingsresultaat moeilijke doelgroepen en andere cursisten

Indien, naar analogie met de arbeidsbemiddeling, de prestaties meer dan 2 % afwijken van het resultaat van 1993 is er een aanpassing van het budget.

Naast de vaste kost die minimaal 80 % bedraagt, wordt de variabele kost aangepast aan de resultaten van 1994. Deze aanpassing gebeurt mits een franchise van 2 %.

Dit geeft als resultaat de volgende formule

$$U_{j+1} = U_{j0} \times kf + U_{j0} \times kv \times \text{aanpassingsfactor}$$

waarbij

U = uitgaven
 jo = huidig jaar
 j+1 = jaar +1
 kf = aandeel vaste kosten = 0,8
 kv = aandeel variabele kosten = 0,2

$$\text{Aanpassingsfactor} = \frac{\text{index variabele kosten}}{\text{grenzen franchise (98 benedengrens/ 102 bovengrens)}}$$

Gezien om gevoegd te worden bij de beheersovereenkomst van tussen de Vlaamse regering en de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding.

Brussel, 27 juli 1994

***De Vlaamse minister van Tewerkstelling en
 Sociale Aangelegenheden,***

L. DETIEGE

De voorzitter van het beheerscomité,

H. COSSEY

De administrateur-generaal,

Y. BOSTYN

Bijlage 3 bij de beheersovereenkomst van 7 juli 1994 tussen de Vlaamse regering en
de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding

MEMORANDUM BIJ HET BEHEERSCONTRACT

Vlaamse Regering
VDAB

vijfde ontwerp
30.03.1994

Inhoud

DEEL 1: Situering

Inleiding

1. De Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding (VDAB)
 - 1.1 Historiek
 - 1.2 Structuur en beheer van de VDAB
 - 1.3 Opdrachten van de VDAB
2. De rol van de VDAB
 - 2.1 Beleidsvisie
 - 2.2 Positionering van de VDAB op de Vlaamse Arbeidsmarkt
 - 2.3 Overzicht van een aantal relevante omgevingsfactoren

DEEL 11: Het Memorandum

1. Verbintenissen van de VDAB
 - 1.1 Het bevorderen van de werkgelegenheid via klantgericht en kwalitatief dienstbetoon

Artikel 1 : kwalitatief dienstbetoon
Artikel 2 : effectieve bemiddeling
Artikel 3 : de beroepsopleiding
Artikel 4 : accurate arbeidsmarktinformatie
Artikel 5 : de merit-services
Artikel 6 : de ondersteuning van de federale maatregelen op vlak van tewerkstelling
Artikel 7 : de tewerkstelling en mobiliteit bevorderen in Europa
Artikel 8 : imagozorg
 - 1.2 Efficiënt beheer van de middelen

Artikel 9 : Human Resources Management
Artikel 10 : budgettair en financieel beheer
Artikel 11 : huisvesting

DEEL 1 SITUERING

INLEIDING

Dit beheerscontract bepaalt de objectieven en grote oriëntaties van de **Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding (VDAB)** voor de volgende 3 jaren.

Dit beheerscontract is vrij vlug tot stand gekomen. We hadden echter reeds een stevige vertrekbasis. De laatste jaren zijn een aantal belangrijke strategische keuzen uitgewerkt. De **VDAB** heeft zich sedert 1990 gebaseerd op de nota "Visie, doeleinden en strategie".

De nota "Positionering van de **VDAB in** het landschap van de Volwasseneneducatie" werd geamendeerd en goedgekeurd door het Beheerscomité. De voorstellen werden ondertussen gesynthetiseerd door de Vlaamse Regering in de "Beleidsnota in verband met de coördinatie van het publieke onderwijs-, opleidings- en vormingsaanbod voor volwassenen in de Vlaamse Gemeenschap". De SERV en de Vlaamse Onderwijsraad moeten hierover nog advies uitbrengen.

De VDAB is trouwens een openbare dienst waar het werken met operationele doelstellingen reeds ingeburgerd is en een geïntegreerd onderdeel vormt van de organisatiecultuur.

Dit beheerscontract schetst het algemeen kader waarbinnen de acties zullen geconcretiseerd worden in operationele objectieven.

Na goedkeuring van dit contract zullen jaarlijks voor 1 maart de concrete acties voor het lopende jaar vastgelegd worden.

Deze acties zullen uitgewerkt worden door de **VDAB in** nauwe samenwerking met de voogdijrminister en goedgekeurd door het beheerscomité.

In Deel I situeren we de VDAB en het beleid en bespreken grondig een aantal relevante omgevingsfactoren.

Deel II bespreekt de verschillende artikels van het memorandum.

1. DE VLAAMSE DIENST VOOR ARBEIDSBEMIDDELINGENBEROEPSOPLEIDING

1.1 Historisch overzicht

De basisopdrachten van de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening (RVA) werden vermeld in de besluitwet van 28.12.1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders. Hierdoor diende deze dienst ondermeer in te staan voor de "aanwerving en de plaatsing van werknemers" alsook voor de herscholing van de "onvrijwillige werklozen". De staatshervorming heeft deze taken aan de federale bevoegdheid onttrokken en ze de gewesten en gemeenschappen toebedeeld. De oprichting van de **VDAB** vloeit voort uit de staatshervorming die vooral wordt beschreven in de bijzondere wet van 08.08.1980 tot hervorming van de instellingen en de wet van 0X.08.1988 tot wijziging van voornoemde bijzondere wet.

Ingevolge de wet van 28.12.1984 tot afschaffing of herstructurering van sommige instellingen van openbaar nut werd de **RVA** geherstructureerd, waarbij men volgende drie nieuwe instellingen oprichtte :

VDAB : Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding, bevoegd voor :

- √ de plaatsing van werkzoekenden in het Vlaamse Gewest,
- √ de beroepsopleiding van werkzoekenden en werknemers in de Vlaamse Gemeenschap

FOREM : Office Communautaire et Régional de la Formation Professionnelle et de l'Emploi, bevoegd voor :

- √ de plaatsing van werkzoekenden in het Waalse Gewest,
- √ de beroepsopleiding van werkzoekenden en werknemers in de Franse en Duitse Gemeenschap.

BGDA : Brusselse Gewestelijke Dienst voor Arbeidsbemiddeling, bevoegd voor de plaatsing van werkzoekenden in het Brusselse Gewest.

De **RVA** blijft een nationale instelling, die bevoegd is voor het beheer van de werkloosheidsverzekering.

De oprichting van de **VDAB** werd vijf jaar voordien vastgelegd bij decreet :

- √ decreet van 20 maart 1984 houdende oprichting van de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling (BS 12.05.1984)

- ✓ decreet van 20 maart 1984 houdende uitbreiding van de bevoegdheden van de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling (BS 12.05.1984).

Ingevolge het Besluit van de Vlaamse Executieve van 21 december 1988 (BS 14.01.1989) met betrekking tot de organisatie van de Arbeidsbemiddeling en de Beroepsopleiding werden de Bevoegdheden en de werking vastgelegd van de **VDAB**. Dit Besluit regelt tevens de werking van de Subregionale **Tewerkstellingscomités (STC's)**. Op datum van 22.12.1988 werd een protocolakkoord ondertekend tussen de bevoegde minister van de Nationale Overheid, de Gewesten en de Gemeenschappen. Dit akkoord regelt de samenwerking tussen de instellingen ontstaan uit de opsplitsing van de RVA. Tegelijkertijd werd een College van Leidende Ambtenaren opgericht dat op regelmatige tijdstippen de overeenkomsten tussen de diverse instellingen voorbereidt en op de uitvoering ervan toeziet.

1.2. Structuur en beheer van de VDAB

De **VDAB** is een publiekrechtelijk lichaam, bekleed met rechtspersoonlijkheid waarop een aantal regelingen van toepassing zijn, voorzien in de wet van 1603.1954 betreffende de controle op sommige instellingen van openbaar nut.

Het beheer van de **VDAB** wordt gevoerd door het Beheerscomité. Aangezien de Vlaamse Executieve de voorkeur gaf aan een autonome regeling, heeft zij zich inzake beheer gespiegeld aan de wet van 2504.1963 betreffende beheer van instellingen van openbaar nut voor sociale zekerheid en sociale voorzorg. De kern hiervan is de paritaire samenstelling van het **beheerscomité**: 8 afgevaardigden van de representatieve werkgevers- en evenveel afgevaardigden van de representatieve werknemersorganisaties. Deze pariteit staat borg voor een beheer waarbij men maximaal kan inspelen op de sociaal-economische realiteit.

De samenstelling en de bevoegdheden van het Beheerscomité zijn vastgelegd in het decreet van 20.03.1984 houdende de oprichting van de **VDAB** (artikel 5,14 t.e.m. 18).

De Vlaamse regering en met name de Vlaamse minister van Financiën en Begroting en de Vlaamse minister van Tewerkstelling en Sociale Aangelegen zijn vertegenwoordigd in het Beheerscomité. Het Rekenhof houdt toezicht op de activiteiten van de **VDAB**.

Als adviesorgaan ten behoeve van het Beheerscomité en de dienst bestaan de Subregionale **Tewerkstellingscomités (STC's)**, die eveneens paritair zijn samengesteld.

Het ambtsgebied van het **STC** strekt zich uit over het grondgebied van de **STD** waaraan dit comité verbonden is. Aan alle **STD's** - met uitzondering van Boom en Tongeren - werd een **STC** toegevoegd.

De **STC's** zijn ondermeer samengesteld uit afgevaardigden van de sociale partners, aangevuld met vertegenwoordigers van de Vlaamse ministers die bevoegd zijn voor tewerkstelling en beroepsopleiding, economie en onderwijs.

De voornaamste opdrachten situeren zich op het vlak van de bevordering van de regionale tewerkstelling, werkgelegenheid, onderwijs en opleiding. Met de oprichting van een **permanente** werkgroep binnen elke **STC** wordt een regionale samenwerking nagestreefd tussen industrie, **VDAB**, onderwijswereld en andere opleidingsinstanties (artikel 21 van voormeld Besluit van de Vlaamse Regering van 21 december 1988, gewijzigd door het Besluit van de Vlaamse Regering van 17 oktober 1990 - **BS** 17.01.1991).

Het dagelijks bestuur van de **VDAB** wordt uitgeoefend door de Administrateur-generaal, hierin bijgestaan door 2 Inspecteurs-generaal.

De **VDAB** omvat een hoofdbestuur, 18 (sub)regionale Tewerkstellingsdiensten die samen met hun plaatsingskantoren een regionale spreiding van 82 permanente punten verzekeren over heel het Vlaamse Gewest. Daarbij komen 46 niet-permanente plaatsingskantoren waar werkzoekenden zich één of twee maal per week kunnen laten inschrijven.

Volgens verschillende KB's van 28.02.1989 werden de personeelsleden van de RVA die belast waren met gemeenschaps- en/of gewesttaken, alsook de goederen, rechten en verplichtingen, die op voornoemde materies betrekking hebben, aan het Vlaamse Gewest of de Vlaamse Gemeenschap overgedragen, waarna de Vlaamse Executieve die aan de VDAB heeft toegewezen.

1.3 Opdrachten van de VDAB

De basiswetgeving van de **VDAB**, waarin zijn opdrachten worden vastgelegd, zijn de decreten van 20.03.1984 houdende de oprichting en bevoegdheid van de **VDAB**. Deze algemene taken zijn geconcretiseerd in het Besluit van de Vlaamse Executieve van 28.12.1988 houdende de organisatie van de arbeidsbemiddeling en beroepsopleiding (BS 14.01.1989).

De opdracht van de **VDAB** omvat :

1. de aanwerving en plaatsing van werknemers *en werkzoekenden* organiseren en bevorderen ;
2. een tegemoetkoming in het loon verstrekken voor moeilijk te plaatsen werklozen ;
3. tegemoetkomen in het loon van de werknemers die getroffen worden door een overschakeling in hun onderneming ;
4. tegemoetkomen in de kosten voor opnieuw plaatsen van werkloze werknemers ;
5. uitzendkrachten ter beschikking stellen voor tijdelijke arbeid ;
6. de bevordering en de organisatie van de herscholing van werkzoekenden bevorderen en organiseren ;
7. bevordering en organisatie van beroepsopleiding voor volwassenen ;

8. Outplacement aanbieden en organiseren voor ontslagen of met ontslag bedreigde werknemers.

Deze opdrachten moeten ook op het Europese niveau gesitueerd worden. De VDAB staat in Vlaanderen in voor de uitvoering van de Europese regelgeving inzake arbeidsbemiddeling en beroepsopleiding voor volwassenen.

Voor de uitvoering van dit takenpakket beschikt de **VDAB** ondermeer over een degelijk uitgebouwde informaticastructuur. Dankzij "SIMONA" :

- ☞ beschikt de arbeidsbemiddeling over een instrument om uit de geregistreerde vraag (vacatures) en het aanbod (sollicitanten) een snelle en efficiënte preselectie uit te voeren;
- ☞ bezit de studiedienst het nodige materiaal voor een snelle en accurate analyse van de arbeidsmarktspanningen ;
- ☞ kan aan de betrokken beleidsinstanties de nodige objectieve informatie bezorgd worden.

De onmiddellijke detectie van discrepanties op specifieke arbeidsmarktsegmenten laat bijvoorbeeld toe om het beroepsopleidingsaanbod en het beleid volgens de vastgestelde noden aan te passen.

Op 12 juni 1990 sloten de Gemeenschapsminister van Tewerkstelling en de Sociaal Economische Raad voor Vlaanderen (SERV) een protocol af omtrent het permanent prospectief arbeidsmarktonderzoek. In dit kader werd tussen de SERV en de VDAB op 28 juni 1990 een conventie ondertekend, waarin men de volgende taakverdeling tussen de VDAB en de SERV heeft opgenomen :

- ✓ de **VDAB** bezorgt een analyse van de knelpunten op de arbeidsmarkt op basis van de SIMONA-databestanden ;
- ✓ de SERV vult dit onderzoek aan met prospectieve arbeidsmarktgegevens en stelt concrete beleidsaanbevelingen voor om de gemelde knelpunten te verhelpen of te voorkomen.

Dit arbeidsmarktonderzoek wordt permanent gestuurd door een werkgroep waarin, naast de SERV en de voogdijminister, ook de **VDAB** vertegenwoordigd is.

2. DE ROL VAN DE VDAB

2.1 Beleidsvisie.

De opdracht van de **VDAB** is te voorzien in arbeidsbemiddeling en beroepsopleiding.

De **VDAB** wil “impact uitoefenen op de arbeidsmarkt in harmonie met economie en maatschappij”. Op economisch vlak betekent dit inspelen op de **fluctuerende** arbeidsmarktspanningen, de doorzichtigheid van de markt bevorderen en zorgen voor een vlugge en accurate vervulling van de gesignaleerde vacatures. Op sociaal vlak willen we de optimale integratie van de werkzoekende in de arbeidswereld realiseren via een klantgerichte trajectbemiddeling.

Impact impliceert een belangrijk aandeel in de vacaturemarkt verwerven en aanwezig zijn op de commerciële markten zoals uitzendarbeid, outplacement, rekrutering en selectie.

De VDAB is een integrale service-verlener op de arbeidsmarkt, zowel naar werkzoekenden als naar bedrijven. Dit uit zich voor werkzoekenden in een trajectbenadering waarbij bij de diverse stappen beroep kan gedaan worden op de verschillende diensten van de VDAB. Naar de werkgevers toe wordt er een voorkomingsbeleid gevoerd, en dit via dienstverlening op vlak van werving en selectie, opleiding en adviesverlening inzake HRM.

Bij de diensten arbeidsbemiddeling en beroepsopleiding is een nieuw luik “begeleiding” toegevoegd.

Begeleiding kan de vorm aannemen van hermotiverings- en heractiveringsmodules, van sollicitatietraining en attitudevorming tot het inwerken op randvoorwaarden als kinderopvang, mobiliteit en talenkennis.

Gespecialiseerde diensten zoals Weer-Werk, Jobclub, Dienst Maatschappelijk Werk, de Psychologische Dienst en outplacement ondersteunen de werking. VDAB beschikt op deze wijze over een geïntegreerd dienstenpakket.

De beroepsopleiding organiseert opleidingen voor werkzoekenden en werknemers in een een brede waaier van sectoren.

Essentiële opdrachten hierbij zijn:

- werkzoekenden trainen zodat ze een kwalitatief volwaardige tewerkstelling bereiken (en behouden) die aansluit bij de doelstellingen van de opleiding
- werknemers bijscholen zodat ze hun baan behouden en hem efficiënter uitoefenen ;
- inspelen op vragen van werkgevers of sectoren om zo efficiënt en zo snel mogelijk aan de opleidingsbehoeften tegemoet te komen.

Daartoe beschikt zij over een uitgebreid net van beroepsopleidingscentra uitgerust met een degelijke **infrastructuur** en flexibel ten opzichte van technologische evoluties en de steeds wijzigende behoeften in de nijverheid.

Het opleidingsconcept baseert zich op twee pijlers :

- ⇒ enerzijds een nauwe samenwerking met de bedrijfswereld, werknemers- en werkgeversorganisaties, onderzoeksinstituten bij het tot stand komen van de opleidingen;
- ⇒ anderzijds aandacht voor een deskundige benadering van de werkzoekende : klantgerichtheid, volwassenenaanpak en een functionele didactiek.

2.2 Positionering van de VDAB op de Vlaamse arbeidsmarkt

De sociale partners erkennen de **VDAB** als centrale actor op de Vlaamse arbeidsmarkt. Zij heeft als prioritaire opdracht de vraag- en aanbodzijde van deze arbeidsmarkt op elkaar af te stemmen. Daarom is zij op één of andere wijze betrokken bij de diverse segmenten van de Vlaamse arbeidsmarkt. Soms is haar rol determinerend (bestrijding van de kortdurige of langdurige werkloosheid) of quasi exclusief opgevat (arbeidsbemiddeling), soms is de VDAB een actor naast andere actoren (uitzendarbeid, outplacement, opleiding, loopbaanbegeleiding, ...). dan weer vervult zij een algemeen ondersteunende rol (arbeidsmarktkennis, immigratie, toeleiding naar tewerkstellingsprogramma' ...).

Daarnaast voorziet de VDAB in een opleidingsaanbod voor werklozen en werknemers in functie van de kwalificatiebehoeften die zich op de Vlaamse arbeidsmarkt voordoen. Dit impliceert zowel een reactief als een proactief beleid. Reactief, teneinde de tewerkstellingskansen van werklozen via bijscholing en omschakeling maximale kansen te bieden. Proactief om de werkzekerheid voor werknemers te verhogen en te beantwoorden aan kwalificatie-evoluties binnen de tewerkstelling. Deze nadrukkelijke aanwezigheid houdt evenwel bepaalde uitdagingen in. Vooreerst is er de moeilijke opdracht om de economische en de sociale doelstellingen te verzoenen.

De **VDAB** moet immers omwille van de economische imperatieven vlug inspelen op de concrete en directe behoeften van het Vlaamse bedrijfsleven en tegemoetkomen aan de marktimperfecties. Dit vereist een korte termijnopstelling met een snel inzetbare arbeidsreserve.

Anderzijds moet zij als instelling waken over de herinschakelingsmogelijkheden van de moeilijk plaatsbare categorieën van werkzoekenden, inzonderheid de langdurige werklozen en de risicogroepwerkzoekenden. Deze categorieën zijn minder snel inzetbaar zodat zich een langere termijn-aanpak opdringt.

Daarnaast wordt de **VDAB** vaak geconfronteerd met tijdelijke, nieuwe opdrachten die op een te korte termijn moeten geïntegreerd worden in het structureel dienstenpakket. Voorbeelden hiervan zijn het impulsgebiedenprogramma 1991-1993 van de Vlaamse overheid, de "regionale" enveloppe van het tewerkstellingsfonds, het impulsfonds voor het migrantenbeleid en het nationaal begeleidingsplan. De middelen die via deze specifieke actieprogramma's naar de

VDAB worden overgeheveld, bemoeilijken een structurele aanpak aangezien het per definitie tijdelijke programma's betreft en de politieke overheid er resultaten op korte termijn aan verbindt.

Tenslotte bevindt de **VDAB** zich op een sterk evolutief beleids- en arbeidsdomein. De arbeidsmarkt wordt gekenmerkt door toenemende processen van flexibiliteit en mobiliteit. Deze ontwikkeling dwingt de **VDAB** ertoe een strategie van een permanente marktoriëntatie aan te kleven en in te spelen op de **veranderingen** met eigentijdse instrumenten en voorzieningen. Vaak moet zij zich daardoor ook positioneren op markten die in hoge mate reeds door de private sector worden ingenomen (bv. outplacement, opleiding, uitzendarbeid). Het optreden van de **VDAB** wordt dan ofwel concurrentieel, ofwel als markt(de)regule ervaren. De aanwezigheid van de **VDAB** op deze eerder commerciële markten is essentieel in het kader van het tewerkstellingsbeleid van de Vlaamse Regering. Hierdoor verwerft de **VDAB** know how op deze terreinen en kan het dan ook valabele suggesties aan de beleidsmaker poneren.

Het is met aangewezen dat de **VDAB** zich van deze segmenten zou terugtrekken o.m. gelet op haar specifieke rol ten aanzien van de risicogroepen op de arbeidsmarkt. De **VDAB** moet hier haar sociale rol als overheidsinstelling vervullen.

De doelmatigheid van het antwoord van de **VDAB** op deze uitdagingen is vooral afhankelijk van de wijze waarop deze instelling de troeven waarover zij de facto beschikt, optimaal kan uitspelen.

2.3 Overzicht van een aantal relevante omgevingsfactoren

De omgeving waarin organisaties zich bewegen, is bepalend voor de doeleinden, strategie en cultuur ervan. Een **analyse** van de omgevingsfactoren dient dan ook het uitgangspunt te zijn van elk strategisch management. De organisatie is immers op de (steeds turbulenter wordende) omgeving aangewezen als bron van kansen, mogelijkheden en middelen om haar bestaansredenen, groei en bloei te rechtvaardigen en te realiseren. Evenwel bevat de omgeving ook een aantal bedreigingen die de organisatie in haar ontwikkelingen en in haar bestaan kunnen aantasten.

Ten opzichte van particuliere organisaties krijgt de problematiek van afstemming op de omgeving er voor overheidsinstellingen nog een dimensie bij. Overheidsinstellingen vinden immers hun bestaansredenen in de dienstverlening aan het publiek, in uitvoering van de beslissingen van de wetgever en gebruik makend van financiële middelen beschikbaar gesteld door de gemeenschap. Ze zijn dus aan die gemeenschap verantwoording verschuldigd.

In wat volgt worden de relevantste omgevingsfactoren opgesomd. Met name zal worden ingegaan op de economische omgeving, demografische factoren en socio-culturele elementen. Deze factoren zijn onderling samenhangend en beïnvloeden elkaar.

2.3.1 Omgevingsfactoren in het algemeen

1. De economische omgeving

Na een sterke economische groei voor de periode 1988- 1990 verslechterde de economische conjunctuur. (bron : Nationale Bank van België, jaarverslag 1992).

Met het oog op het opstellen van de begroting 1994 werd uitgegaan van volgende reële groei van het bruto binnelands produkt :

1993 -05%

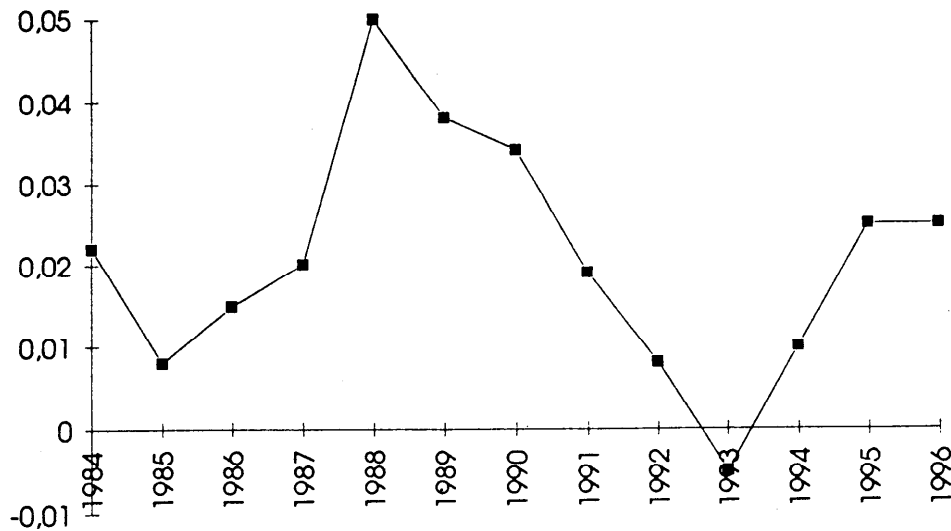
1994 +1,0%

1995 +2,5%

1996 +2,5%

(bron : Bulletin VBO, oktober 1993, blz. 25)

Grafiek : Evolutie van het bruto binnenlandsproduct in België

Naast deze conjuncturele evolutie ondergaat onze economie eveneens een aantal structurele veranderingen :

- ☐ de economie krijgt een meer internationaal karakter : de Europese integratie wordt verdergezet, maar daarnaast is er ook een *verschuiving* van een aantal industriële activiteiten naar de lage loonlanden, waarbij ook Oost-Europa kan gerekend worden. Als gevolg daarvan komen in ons land een aantal sectoren in de problemen, bv. de textielsector ;
- ☐ nieuwe technologieën, en meer in het bijzonder de informatica, krijgen steeds meer invloed. In de secundaire sector is de automatisering reeds op grote schaal toegepast, wat leidde tot een daling van de tewerkstelling.

Als voorbeeld kunnen we hier de auto-assemblage vernoemen, waar de werkgelegenheid naar verwacht nog sterk zal dalen. In de tertiaire sector heeft het gebruik van de computer tot nu toe nog maar een beperkte invloed gehad op de tewerkstelling, maar dit lijkt nu te veranderen : zo wordt voor de volgende jaren reeds een belangrijke personeelsvermindering verwacht in de banksector.

2. Demografische factoren

Het aanbod aan arbeidskrachten - de beroepsbevolking - wordt bepaald door het aantal mensen op *actieve leeftijd* en door de activiteitsgraad.

Na een stijging van het arbeidsaanbod met 33.000 eenheden in 1990 en 1991, zou de stijging voor 1992 nog 27.000 bedragen, en voor de periode 1993-1997 nog 7.000 per jaar (cijfers voor België).

Het aantal personen in de leeftijdsklasse tussen 15 en 64 jaar daalt weliswaar, maar de groep met de hoogste activiteitsgraad (30 tot 54 jaar) neemt toe, terwijl ook de activiteitsgraad bij de vrouwen blijft stijgen (bron : Planbureau, Economische vooruitzichten 1993- 1997).

2.3.2 De arbeidsmarkt

1. Kwantitatieve aspecten

WERKLOOSHEID

Op 31 oktober 1993 telde het Vlaams Gewest 268.113 niet werkende werkzoekenden, waarvan 220.510 uitkeringsgerechtigd volledig werkloos.

Enkele gegevens betreffende de niet werkende werkzoekenden :

59% vrouwen ;

32% beschikt slechts over een getuigschrift lager onderwijs ;

69% is jonger dan 40 jaar ;

45% is langer dan 1 jaar werkloos.

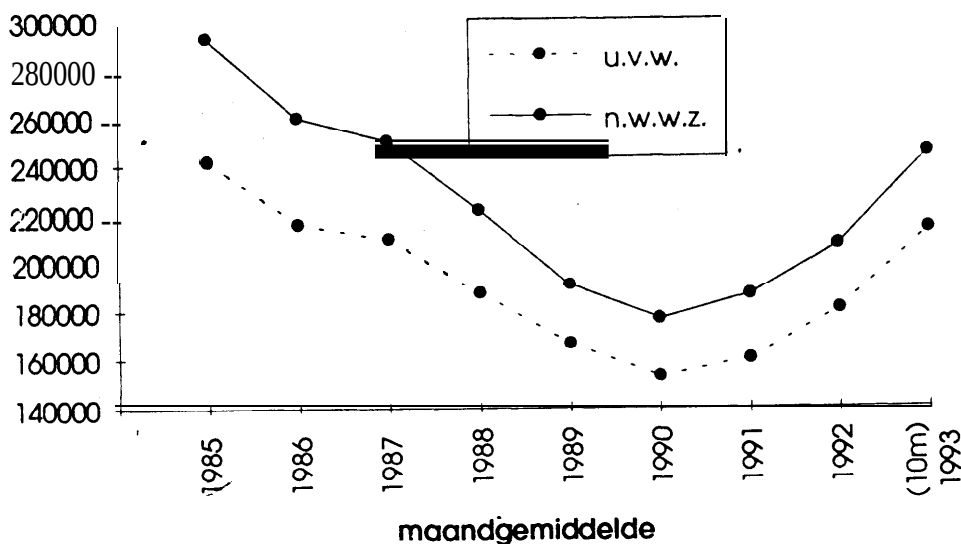
De werkloosheidsgraad bedroeg 13,6% :

9,1% bij de mannen, met de hoogste werkloosheidsgraad in Oostende en Antwerpen ;

19,9% bij de vrouwen, met de hoogste cijfers in Limburg en Turnhout.

Bovendien waren op 31 oktober 1993 ook nog 92.627 deeltijds werkenden (waarvan 88% vrouwen) ingeschreven voor een voltijdse job.

Grafiek : Evolutie van het aantal uitkeringsgerechtigde volledig werklozen en het aantal niet werkende werkzoekenden in het Vlaamse Gewest (maandgemiddelden)

Na een sterke daling van de werkloosheid in 1990, vinden we vanaf 1991 opnieuw een grote toename.

VOORUITZICHTEN ECONOMISCHE GROEI

Volgens het Planbureau zou de groei tussen 2,2% en 2,5% moeten bedragen om de werkgelegenheid op hetzelfde peil te behouden (bron : Planbureau, Economische vooruitzichten 1993- 1997, maart 1993, blz. 40).

Uit de prognoses blijkt dat de verwachte economische groei niet hoog genoeg zal zijn om nieuwe werkgelegenheid te creëren.

DEMOGRAFISCHE VOORUITZICHTEN

De evolutie van de beroepsbevolking in België voor de periode 1992- 1997 wordt geraamd op +35.000, wat gering is vergeleken met de voorgaande periode.

VOORUITZICHTEN WERKLOOSHEID

Op basis van een gematigde economische groei voor de volgende jaren, en rekening houdend met een lichte toename van de beroepsbevolking, moet er de eerste 5 jaar geen daling van de werkloosheid verwacht worden, tenzij wanneer er bijzondere maatregelen zouden getroffen worden.

De tewerkstellingsvooruitzichten voor de secundaire sector en voor de commerciële diensten zijn somber.

Er is zeker nog behoefte aan personeel in quataire sector (bv. bejaardenzorg), maar het aanwerven van nieuw personeel stuit op budgettaire problemen.

De werkgelegenheid in de vrijetijdssector zou eveneens nog in belangrijke mate kunnen toenemen.

2. Kwalitatieve aspecten:

→ Een belangrijk deel van het werklozenbestand bestaat uit werkzoekenden met een zeer lage opleiding of een opleiding die niet op de arbeidsmarkt is gericht. Bovendien is bijna de helft van de werkzoekenden langer dan 1 jaar werkloos. De meesten van deze mensen zijn niet zonder meer terug in te schakelen in de arbeidsmarkt.

Het creëren van nieuwe betrekkingen zou dus niet volstaan om de werkloosheid op te lossen, er zou in dat geval ook moeten gezorgd worden voor motivatie en opleiding van deze werkzoekenden.

→ De belangstelling voor technische beroepen blijft onvoldoende, o.m. ten gevolge van de lage maatschappelijke waardering voor technische scholing, ondanks het feit dat de vraag naar goed geschoolde technici zelfs in crisistijd blijft bestaan. Vooral meisjes dienen ertoe aangezet te worden een technische richting te volgen.

- Er wordt meer en meer flexibiliteit verwacht van de werknemers. Niet alleen scholing of ervaring spelen een rol bij de personeelselectie, maar ook aan bepaalde persoonlijkheidskenmerken wordt steeds meer belang gehecht (zoals bv. zelfstandig kunnen werken, verantwoordelijkheidsgevoel, communicatievaardigheden, teamwork).
- Nieuwe vormen van dienstverlening zullen in belang toenemen; bv. outplacement.
- De Europese context verdient hierbij steeds meer aandacht.

DEEL 11

HET MEMORANDUM

1. VERBINTENISSEN VAN DE VDAB

1.1 Het bevorderen van de werkgelegenheid via klantgericht en kwalitatief dienstbetoon

INLEIDING

De prioritaire taak van de VDAB is het afstemmen van de vraag- en aanbodzijde op de arbeidsmarkt. Deze opdracht heeft een economisch aspect : nl. vlug en efficiënt de vacatures en opleidingsbehoeften van het Vlaamse bedrijfsleven invullen.

Anderzijds is er de sociale opdracht, nl. het actief ondersteunen van werkzoekenden in het zoeken naar een betrekking, al dan niet via een aangepaste beroepsopleiding, en de inschakeling van moeilijk te plaatsen werkzoekenden in de arbeidsmarkt ; inzonderheid de langdurig werklozen en de risicogroepen.

De VDAB wil een substantiële bijdrage leveren om de discrepanties tussen vraag en aanbod op de arbeidsmarkt op te heffen. Het VDAB-platform vervult hierbij via de STC's een regie- en overlegfunctie tussen de verschillende partners.

De volgende doelgroepen zijn belangrijk:

1. De bedrijven en organisaties

Belangrijk hierbij is de acquisitie van zoveel mogelijk vacatures en een vlugge en efficiënte invulling. Informatie verschaffen over de andere luiken van het VDAB dienstenpakket is eveneens een belangrijk doel.

Er wordt een KMO-actieplan opgesteld waarbij o.a. via samenwerking met beroepsorganisaties en sectoren de informatiedoorstroming naar KMO's verbeterd zal worden.

De KMO's zijn momenteel de belangrijkste scheppers van nieuwe arbeidsplaatsen.

2. De werkzoekenden

Ook in deze groep is een gesegmenteerd werkgelegenheidsbeleid wenselijk. De ontwikkeling van een doelgroepenbeleid is een van de krachtlijnen van het Vlaamse werkgelegenheidsbeleid. Het is bekend dat bepaalde doelgroepen onevenredig aan het arbeidsproces deelnemen : langdurige werklozen, migranten, vrouwen, gehandicapten, bestaansminimumtrekkers.

De Weer-Werkactie, de ingroeicentra voor bedienden en Nederlands voor migranten zijn voorbeelden van een gestructureerde en gecoördineerde aanpak.

De VDAB ondersteunt de Vlaamse regering in haar streven naar een geïntegreerd doelgroepenbeleid en zal positieve actieplannen ondersteunen om deze onevenredigheden weg te werken.

3. De sectoren

Een ~~sectoriële~~ verankering van de **VDAB-dienstverlening** versterkt de impact.

Opleidings- en tewerkstellingsinitiatieven in samenwerking met, of op vraag van de sector zijn geschikte instrumenten om in te spelen op de behoeften van de markt en de actoren.

Naast de versterking van de subregionale betrokkenheid dient parallel te worden gewerkt aan een versterking van de inbreng van de sectoren. De concrete uitdaginghierbij is een geïntegreerd concept te ontwikkelen voor de samenwerking op regionaal vlak met de sectoren enerzijds en de versterking van de subregionale autonomie anderzijds. Meer in het bijzonder wat het gesystematiseerde beroepsopleidingsaanbod van de VDAB betreft (continuering en/of inplanting van secties beroepsopleiding), dienen de sectoren betrokken te worden teneinde de opleidingsbehoeften aan te geven die sectoraal bestaan.

De non-profitsector wordt in dit kader als een volwaardige sector beschouwd.

4. De subregionale invalshoek

Een belangrijke beleidsoptie die dient genomen te worden is een doorgedreven gedecentraliseerde werking van de VDAB, teneinde meer afstemming te bekomen op de subregionale evoluties binnen een centraal beleidskader. Dit impliceert meer autonomie voor de subregionale tewerkstellingsdiensten en een versterking van de lokale advies- en **draaischijffunctie** van de Subregionale Tewerkstellingscomités.

Deze **decentralisering** naar het subregionale niveau moet doorgetrokken worden naar het globale arbeidsmarktbeleid (waaronder de tewerkstellingsprogramma's, de initiatieven voor risicogroepen) en **zal zijn** consequenties hebben voor de personeelsomkadering van STD's en STC's. Het arbeidsmarktgebeuren verloopt immers de facto via verschillende subregionale arbeidsmarkten. Door het beslissingsniveau dichterbij de problemen te brengen, kan juister en accurater ingespeeld worden op de eigenheid van de problemen van de subregio's. Een efficiënt arbeidsmarktbeleid veronderstelt tevens een sneller kunnen inspelen op zich wijzigende subregionale behoeften. De tijd tussen het detecteren van noden en behoeften en het oplossen ervan, kan door deze decentraliseringsoperatie wezenlijk ingekort worden.

ARTIKEL 1 : kwalitatieve dienstverlening

1.1 Het onthaal

- ☞ **VDAB** garandeert een klantvriendelijk en correct onthaal met ruime aandacht voor zelfwerkzaamheid en zelfactiviteit van de klant : bv. folders, interactief informatiesysteem, zelfbediening,
- ☞ Binnen de budgettaire grenzen wordt gestreefd naar aangepaste ruimte en infrastructuur die de klant aanspreekt : werk- en zitruimte, telefoon, begeleiding, fotokopie, personal computer. Een aangename, frisse huisstijl waarbij **de VDAB** een visuele identiteit krijgt.
- ☞ Een correcte en vlugge uitvoering van de administratieve formaliteiten.

1.2 De eerste lijn

De functionele arbeidsbemiddelaar wordt opgesplitst in drie specialisaties, namelijk :

- ✓ infoconsulent
- ✓ vacatureconsulent
- ✓ sollicitantenconsulent

Deze taakverdeling zal bijdragen tot een betere service aan werkzoekenden en werkgevers. Werkgevers krijgen een vaste contactpersoon en de contacten met werkzoekenden worden efficiënter en meer klantgericht. De vacatureconsulent is de contactpersoon voor de werkgever. Zij of hij verzamelt precieze informatie over de vacante job en staat in voor de preselectie van de juiste kandidaten.

Voor nieuwe werkzoekenden wordt de techniek van collectieve inschrijving ingevoerd. We spelen hiermee in op de vraag van het publiek om de administratieve formaliteiten efficiënt en vlug te vervullen. Hierdoor kan een betere service verleend worden aan de werkzoekenden.

Zo zal de sollicitantenconsulent kort na de collectieve inschrijving de werkzoekende ontvangen voor een individueel bemiddelingsgesprek.

De aspiraties van de werkzoekende worden in kaart gebracht en zo verbeterd ook de kwaliteit van de SIMONA-dossiers. In dit eerste gesprek kunnen ook de acute problemen van de werkzoekende aangepakt worden.

Werkzoekenden die 3 tot 6 maanden ingeschreven zijn worden uitgenodigd op een infovergadering over het volledige dienstenpakket van de **VDAB**. In een aansluitend individueel gesprek kan de werkzoekende samen met de consulent een individueel actieplan uitwerken voor het vinden van een job. Een dergelijk preventiebeleid moet vermijden dat werkzoekenden wegglijden in de apathie die vaak met langdurige werkloosheid gepaard gaat en komt tegemoet aan het recht op trajectmatige begeleiding van de werkzoekende.

De VDAB beschikt over een netwerk van gespecialiseerde dienstverleningen zoals de psychologische dienst, de afdeling maatschappelijk werk, Jobclub, Weer-Werk.

Het “Charter van de werkzoekende” dat door de Vlaamse Regering in een decreet werd vastgelegd, heeft juist tot doel alle werkzoekenden een **persoonlijke** en intensieve begeleiding te bieden naar integratie, in de arbeidsmarkt. Het Charter pleit eveneens voor een klantgerichte, drempelverlagende en op **zelfredzaamheid** gerichte aanpak.

Bij eerste kennismaking met de **VDAB** wordt aan elke werkzoekende een foldertje overhandigd waarin de bepalingen van het Charter vervat zijn.

Wie rechten toekent moet de werkzoekende ook de mogelijkheid geven er een beroep op te doen. Daartoe is bij elk Subregionaal Tewerkstellingscomité een Ombudsdienst opgericht. Dit initiatief samen met de installatie van de ombudsman wil de openbaarheid van het bestuur vergroten, een glazen-huispolitiek voeren en breken met het vaak frustrerend gevoel van machteloosheid bij contacten van burgers met administraties.

De STC-ombudsdienst moet een ‘degelijke behandeling van iedere klant garanderen.

Dit geheel van maatregelen moet de organisatorische voorwaarden scheppen om een geïndividualiseerde trajectbemiddeling mogelijk te maken.

Trajectbemiddeling is een methodologie die vertrekt vanuit de werkzoekende en niet vanuit de heersende spanningen op de arbeidsmarkt. Niet de vacature staat centraal, wel de werkzoekende. Dit kan een proces van lange duur zijn aangezien in de loop van het traject gewerkt moet worden aan het wegnemen van bepaalde subjectieve en objectieve drempels, die vlotte reïntegratie belemmeren.

1.3 De tweede lijn : gespecialiseerde dienstverlening

Werkzoekenden die niet direct bemiddelbaar zijn, kunnen een beroep doen op de dienstverlening in de tweede lijn. Er staat een breed dienstenpakket ter beschikking waarbij intensief op problemen kan worden ingegaan. De dienstverlening wordt gepersonaliseerd en past in de trajectbenadering.

1.3.1 Weer-Werk

De Weer-Werkactie wil ‘langdurig werklozen gepersonaliseerd begeleiden naar permanente tewerkstelling. Dit gebeurt eventueel via een beroepsopleiding of een WW-gesco-tewerkstelling. Weer-Werk biedt :

- ☐ begeleiding op maat
- ☐ begeleiding op vrijwillige basis
- ☐ begeleiding zolang nodig.

Tegelijk gebeurt permanent onderzoek naar de behoeften van de doelgroep om hierop aansluitend een passend aanbod te creëren op het vlak van opleiding en tewerkstelling.

1.3.2. De Jobclub

Jobclub begeleidt en traint werkzoekenden om efficiënter en doelgerichter te solliciteren.

Men streeft naar een wijziging in het aanpak- en zoekgedrag van de werkzoekende volgens een behavioristische methodiek. “Er is werk voor ieder Jobclublid” is één van de uitgangspunten.

Langdurig werkzoekenden krijgen prioritair de kans om aan te sluiten. Vermits **Jobclub** ook ingeschakeld wordt in het preventiebeleid, werd de doelgroep verruimd naar alle werkzoekenden. Ze hoeven niet uitkeringsgerechtigd te zijn. Deze verruiming van de toetredingscriteria is tevens een preventieve maatregel : de jobclub poogt langdurige werkloosheid te voorkomen.

De Jobclub werkt in twee fasen. De eerste twee weken volgen de deelnemers een trainingsprogramma waarin aan sollicitatietechnieken gesleuteld wordt. Na deze periode verhuist de groep naar een werkruimte met allerlei middelen, nodig om te solliciteren. Tevens biedt de jobclubleider nog een constante begeleiding tijdens de sollicitatie-acties van de leden.

Er wordt thans gewerkt aan een differentiatie van de methodiek, aangepast aan de verschillende doelgroepen.

Belangrijk in de methodiek van de Jobclub zijn :

- ★ een actiegericht training met diverse oefeningen, rollenspelen en simulaties
- ★ zelfhulp
- ★ groepswerking, wat de motivatie en het vertrouwen van de deelnemers opvoert.

1.3.3. De Dienst Maatschappelijk Werk (DMW)

In elke Subregionale Tewerkstellingsdienst is er minstens een maatschappelijk werker die moeilijk te plaatsen werkzoekenden professionele hulp kan bieden bij de reïntegratie op de arbeidsmarkt.

Dit zijn werkzoekenden die wegens sociale, fysieke of psychische redenen moeilijkheden ondervinden om zich te integreren op de arbeidsmarkt.

1.3.4. De Psychologische Dienst Vlaanderen (PDV)

Werkzoekenden kunnen op eigen initiatief een beroep doen op de PDV voor een oriëntatie en hulpverlening.

De resultaten worden grondig nabesproken met de klant. Vaardigheden, capaciteiten en persoonlijkheidsprofiel worden geanalyseerd met de bedoeling een gefundeerd advies te geven omtrent de oriëntering op professioneel vlak,

ARTIKEL 2 : effectieve bemiddeling

2.1

Voor de komende jaren zal een effectieve bemiddeling centraal blijven staan.

Een belangrijke doelstelling blijft het zo veel mogelijk verkorten van de periode dat vacatures **openstaan** en dat wérkzoekenden staan ingeschreven. Informatieverschaffing, advisering en beroepsopleiding staan ten dienste van bemiddeling.

Het concept van de werkwinkels met zelfbedieningssystemen en jobkranten zal gestimuleerd worden.

2.2

Een stevige marktpositie is noodzakelijk voor het realiseren van deze doelstelling. De vervullingsquote is hierbij een belangrijke indicator. Ook het markt bereik moet toenemen door vacature-acquisitie, vnl. bij KMO's.

De social profit sector verdient eveneens meer aandacht.

2.3

De VDAB wil nadrukkelijk aansluiting zoeken bij het werkgelegenheidsbeleid en het vestigingsbeleid. In geval van uitbreidingen of nieuwe vestigingen van bedrijven of instellingen zal de VDAB acties ondernemen om geschikt personeel te werven en te selecteren.

2.4

Met het vervagen van de Europese grenzen moet de samenwerking op nationaal, Europees en internationaal niveau versterkt worden. De VDAB werkt - binnen het EURES-netwerk - mee aan het bevorderen van de geografische- en beroepsmobiliteit.

De VDAB staat in Vlaanderen in voor de uitvoering van de Europese regelgeving inzake arbeidsbemiddeling.

Daarbij zal het huidige ad hoc beleid moeten worden vervangen door een gerichte strategie met de klemtoon op grensoverschrijdende samenwerking met de buurregio's.

2.5

Om een optimale trajectbemiddeling te verzekeren is netwerkvorming een absolute voorwaarde. Deze netwerkvorming vereist een subregionale aanpak die streeft naar samenwerking met alle tewerkstellings-, opleidings- en begeleidingscircuits, ongeacht hun betoelagingsregeling.

2.6

De cel externe relaties informeert de werkgevers over het VDAB-dienstenpakket en vervult een adviserende rol bij sommige aspecten van het HRM-beleid van ondernemingen. Een sectoriële marktbenadering is hierbij een van de strategieën.

2.7

Tussen de **VDAB** en het Vlaams Fonds voor de Sociale Integratie van Personen met een Handicap (VFSIPH) dient een samenwerkingsakkoord te worden gesloten ten einde de professionele integratie-mogelijkheden van personen met een handicap te optimaliseren met prioriteit voor doorstroming naar het open circuit. De Vlaamse Regering zal, conform het SERV-advies van 2 juni 1992, het vereiste instrumentarium hiertoe binnen het huidige beleidskader herorienteren.

Er wordt voor gepleit dat de **VDAB** op grond van de samenwerking met het VFSIPH, een versterkte rol vervult t.a.v. de werkzoekende gehandicapten.

2.8

Formules van bedrijfspeterschap moeten gestimuleerd worden aangezien zij opleiding en tewerkstelling van risicogroepen optimaal kunnen koppelen ; deze formules kunnen o.a. KMO-gericht worden aangewend.

2.9

Versterking van de samenwerking **VDAB-OCMW** : sluitende protocols zijn nodig die de samenwerking regelen ; tevens dient de **VDAB** te waken over een correcte toepassing van de procedures inzake inschrijving als werkzoekende van de OCMW-klanten.

2.10

De rol van de **VDAB** t.a.v. ondernemingen in moeilijkheden of in herstructurering wordt benadrukt. De specifieke bemiddelings-, begeleidings- en opleidingsstimulerende maatregelen, vervat in de **VDAB-regelgeving**, moeten met name bij de kennisgeving van collectieve ontslagen actief aangebracht worden.

ARTIKEL 3 : de beroepsopleiding

3.1 Algemene doelstellingen

Het is de opdracht van de Beroepsopleiding om onevenwichtige verhoudingen op de arbeidsmarkt via een aangepast **opleidingsaanbod** voor werkzoekenden en werknemers doelmatig weg te werken.

Essentiële deelopdrachten hierbij zijn:

- ⌘ werkzoekenden trainen zodat ze kwalitatief volwaardig werk vinden (en behouden) dat aansluit bij de doelstellingen van de opleiding ;
- ⌘ werknemers bij- en herscholen zodat ze hun baan behouden en hem efficiënter uitoefenen ;
- ⌘ inspelen op vragen van werkgevers of sectoren om zo efficiënt en snel mogelijk aan opleidingsbehoeften tegemoet te komen.
- ⌘ Werkgevers en sectoren ondersteunen in hun opleidingsinspanningen, afhankelijk van de economische conjunctuur.

Deze opdrachten vullen elkaar aan. De *VDAB* kan alleen dan goede opleidingen voor werkzoekenden organiseren als ze voldoende contact heeft met de bedrijfsrealiteit. Dit contact werkt bovendien inspirerend, stimuleert vernieuwing en houdt de vakkennis van de instructeurs actueel

De beroepsopleiding is dus sterk arbeidsmarktgericht en vormt in die zin een onderdeel van het tewerkstellingsbeleid en het bedrijfs- en personeelsbeleid. Beroepsopleiding is in eerste instantie het instrumentarium om de arbeidsbemiddeling te ondersteunen.

Om aan de basisopdracht te kunnen beantwoorden, moeten tevens de volgende doelstellingen worden nagestreefd :

- ◇ anticiperen op de behoefte aan gekwalificeerd personeel op de hele Vlaamse arbeidsmarkt en in elke sector o.a. via eigen analyses van vraag en aanbod en via een permanente interactie met de bedrijfssectoren en op grond van de jaarlijkse analyse van de arbeidsmarkt in de schoot van de SERV ;
- ◇ steeds verder aangepaste, functiegerichte en leervakdoorbrekende opleidingsformules ontwikkelen ;
- ◇ een flexibele waaier van opleidingen organiseren in beroepen met arbeidsmarktspanningen;
- ◇ een arbeidsreserve opleiden en concrete sectoriële opleidingsnoden voor werknemers beantwoorden en zo participeren in sectoriële opleidingsstrategieën ;

- ◇ opleidingen voor bedrijven en instellingen op maat aanbieden op basis van een gezamenlijk opgesteld opleidingsplan met speciale aandacht voor acties **naar** KMO's ;
- ◇ extra begeleidingsmaatregelen inbouwen voor bepaalde werkzoekenden- en werknemerspopulaties. Hierbij wordt ingespeeld op het doelgroepenbeleid van de Vlaamse Regering.

3.2 Aangepaste methodiek

De keuze van een bepaald methodologisch concept gebeurt in samenhang met de doelgroep, de doelstellingen en de mogelijkheden van de infrastructuur.

Naargelang van de cliënt wordt, **rekening** houdend met de beginsituatie en gericht op de toekomstige arbeidsmarkt, een opleiding op maat uitgewerkt. Hierbij kan de verhouding tussen theorie en praktijk of het aandeel van contactonderwijs t.o.v. zelfstandig werken sterk variëren van de ene tot de andere opleiding.

Bij de uitwerking van opleidingsformules laten de programma- en cursusontwikkelaars van de VDAB zich leiden door een aantal principes.

1. Een eerste reeks principes houdt verband met KLANTGERICHTHEID, nl. :

Drie klantengroepen moeten hierbij onderscheiden worden :

werkzoekenden ;
werknemers ;
werkgevers.

Wat de werkzoekenden en werknemers betreft :

- √ het principe van de trajectbegeleiding : beroepsopleiding is een belangrijke stap in het traject naar tewerkstelling. De cliënt in de beroepsopleiding start met een individueel opleidingscontract waarbij een **opleidingstraject** wordt uitgestippeld dat rekening houdt met aspiratie, eigen mogelijkheden en een realistische visie op een toekomstige job of loopbaan. Voor speciale doelgroepen wordt deze trajectbegeleiding aangevuld met extra (individuele) integratiebegeleiding naar de arbeidsmarkt (Weer-Werk-methodologie) ;
- √ het principe van de integrale service : bij de programmering van een opleidingstraject wordt er rekening mee gehouden dat deze opleiding ingebed is in het hele VDAB-servicepakket. De opleiding maakt immers deel uit van het geheel van begeleidingsmaatregelen die de integratie in de arbeidsmarkt moeten vergemakkelijken zoals : Jobclub, Outplacement, PDV, T-Interim, Weer-Werk, Dienst Maatschappelijk Werk en niet in het minst de permanente bemiddelingsactiviteiten. Elke cliënt wordt volledig geïnformeerd over de mogelijkheden binnen het service- **pakket**.

Wat de werkgevers betreft :

- ✓ het principe van gepersonaliseerde dienstverlening met informatie over het VDAB-dienstpakket en advies over sommige aspecten van personeelsaangelegenheden;
- ✓ het principe van de klantenbinding.

2. VOLWASSENENÁANPAK is de tweede methodologische invalshoek. Hierbij gelden volgende uitgangspunten:

- partnership: dit wordt vertaald in medeverantwoordelijkheid van elke deelnemer over zijn of haar eigen opleidingsproces;
- feedback : naast de normale evaluaties worden de opleidingsresultaten en de werkhoudingen regelmatig met de cursist besproken. In de loop van de opleiding verzamelen zowel de betrokkenen (via zelfevaluatie) als het instructiepersoneel (via testsituaties en observaties) de basisinformatie voor het feedbackgesprek. De feedback kan op elk moment aanleiding geven tot bijsturing van het opleidingstraject.

3. De VDAB benadrukt een FUNCTIONELE DIDACTIEK :

- ✓ taakgerichte programmering van het opleidingscurriculum, d.w.z. de reële bedrijfscontext is uitgangspunt voor het formuleren van de noodzakelijke kennis-, vaardigheids en attitudedoelstellingen ;
- ✓ vakdoorbreking : door een taakgerichte programmering worden de disciplines of vakken doorbroken. Theorie is een functioneel hulpmiddel om de taak uit te voeren;
- ✓ het assessmentprincipe : elke cursist wordt beoordeeld in zijn of haar totale functioneren; zowel kennis, vaardigheden, werkhoudingen als het sociale en communicatieve functioneren worden samen bekeken ;
- ✓ een modulair concept : gezien de algemene principes van klantgerichtheid en volwassenen aanpak moet de cursist in opleiding niet steeds alles “volgen”. Om dit organisatorisch op te vangen wordt gewerkt met (taakgerichte) leereenheden of modules die tot een individueel traject kunnen worden aaneengeschakeld ;

Ondersteuning van de arbeidsmarktgerichtheid van de beroepsopleiding door tijdens de trainingen gebruik te maken van infrastructuur die representatief is voor deze welke gebruikt wordt in de eigenlijke werksituatie.

Het is dan ook een noodzaak dat in de opleidingscentra relevante en up-to-date infrastructuur beschikbaar is.

- ✓ het creëren van een totale leeromgeving : naast het gedeelte “contactgebonden” training waarbij de directe interactie tussen trainer en cursist centraal staat, wordt bij het opzetten van opleidingsprogramma’s gestreefd naar het inbouwen van :

alternering : de opleiding verloopt in fases. Na een periode in het opleidingscentrum volgt telkens een bedrijfsstage. Hierbij wordt het aangeleerde toegepast en verdiept ;

simulatie : in het opleidingscentrum zelf wordt een werkomgeving gesimuleerd zodat de cursisten kennis en vaardigheden in een realistische context kunnen toepassen ;

Open learning : hierbij bepaalt de cursist zelf de inhoud, het tempo en het tijdstip.

Dit geldt uiteraard voorzover dit pedagogisch verantwoord en noodzakelijk is in het didactisch proces.

bedrijfsstage : in overleg met een stageleider wordt verder functioneel getraind in een bedrijf (de koppeling* aan integratie in het arbeidsproces wordt hier extra benadrukt) ;

- ✓ flexibiliteit in tijd en ruimte : een opleidingstraject hoeft niet altijd centrum- en/of bedrijfsgebonden te zijn. Daarom wordt voor bepaalde opleidingsformules “Open learning” en “distance learning” toegepast. Hierbij kunnen bepaalde doelgroepen zelf kiezen wat ze willen leren en wanneer ze dit doen.

3.3

Netwerkvorming met sectoren is een essentiële voorwaarde- voor het ontwikkelen van een opvolgingsbeleid dat beantwoordt aan de concrete behoeften van de sectoren en dit met het oog op de tewerkstelling van werkzoekenden en de tewerkstelling van werknemers.

Materiële en immateriële co-investering en gezamenlijke inspanningen zijn fundamentele samenwerkingsprincipes.

De VDAB heeft in het kader van de 0,18% - 0,25%-regeling reeds samenwerkingsverbanden opgezet met diverse sectoren. Deze samenwerkingsovereenkomsten hebben meestal een projectmatig en tijdsgebonden karakter.

De sectoriele samenwerking inzake beroepsopleiding moet verder uitgebouwd worden en het kader van de 0,18% - 0,25%-regeling overstijgen.

De VDAB moet streven naar een permanente en structurele samenwerking met de sectoren en federaties met het oog op een globaal gericht beroepsopleidingsbeleid.

Ook **op het vlak van** de individuele onderneming moet VDAB samenwerken om het opleidingsbeleid te stimuleren.

3.4

Gezien de evolutie op de arbeidsmarkt naar de quataire sector dient ook de beroepsopleiding voldoende aandacht te besteden aan opleidingsbehoeften op deze terreinen (verzorging, vrije tijd,...).

3.5

De participatie in de Europese opleidingsinitiatieven worden gestimuleerd. Deze participatie heeft de volgende bedoelingen :

- externe ervaringen gebruiken om de kwaliteit van de eigen werking te verbeteren;
- samenwerking met buitenlandse organisaties in functie van het aanwenden van de VDAB-expertise ;
- het innemen van een coördinerende rol binnen Vlaanderen ten overstaan van de sectoren, het kabinet van de voogdijminister, en van de subregio's voor de dissenminatie van Europese expertise en -informatie ;
- het bevorderen van de mobiliteit van werkzoekenden en werknemers via stages en uitwisselingen.

De Europese activiteit inzake beroepsopleiding sluit aan bij punt 2.4. van het hoofdstuk arbeidsbemiddeling. Concreet betekent dit, dat er een overlegstructuur nodig is inzake de afstemming van projecten die gericht zijn op de transparantie van kwalificatievereisten en opleidingsaanbod, inzake tewerkstellingsinitiatieven en beroepsopleidings- actieprogramma's en op het gebruik van de structuurfondsen. De Europese samenwerking is ook bedoeld voor het verwerven van financiële middelen via de voorzieningen vervat in de structuurfondsen.

Ten slotte zijn deze initiatieven een incentive tot innovatie, zowel technologisch als op het vlak van programma's.

3.6

Er worden parameters uitgewerkt om de effectiviteit van de beroepsopleiding te bewaken en bij te sturen. Hierbij wordt zowel aandacht besteed aan kwantitatieve als kwalitatieve aspecten. Cruciaal voor de effectiviteit van de beroepsopleiding is het verkrijgen en behouden van kwalitatief volwaardige tewerkstelling, aansluitend bij de doelstellingen van de opleiding.

Er zal ook aandacht besteed worden aan de meting van de kwaliteit van de verstrekte opleiding (proceskwaliteit, klanttevredenheid,...). Bovendien zal een jaarlijks statistisch overzicht van het profiel van de cursisten aan het beheerscomité en de STC's overgemaakt worden.

3.7

Bij de ontwikkeling van het opleidingsaanbod dient de rol van de subregionale tewerkstellingsdiensten versterkt te worden. De lokale advies- en adviesfunctie van de subregionale tewerkstellingscomités moet bijdragen tot een meer coherent arbeidsmarktbeleid in een bepaalde regio.

3.8

Binnen de budgettaire ruimte moet er naar gestreefd worden dat de opleidingen voor werkzoekenden moeten gepaard gaan met een randvoorwaardenbeleid dat erop gericht is de toegang tot de opleidingen te vergemakkelijken : kinderopvangmogelijkheden, goede bereikbaarheid, combinatie van taalopleiding met beroepsgerichte opleidingen e.d.m..

3.9

Er wordt een doelmatigheidsonderzoek uitgevoerd omtrent de werking, de organisatie, de regelgeving, de efficiëntie en de effectiviteit van de beroepsopleiding.

3.10

De doelstelling van evenredige participatie van de diverse doelgroepen dient in de *VDAB*-Beroepsopleiding te worden aangehouden en stapsgewijs via gekwantificeerde doelstellingen te worden bereikt.

3.11

Permanent onderzoek opzetten en validering van de vereiste beroepsprofielen samen met de bedrijfssectoren

3.12

Toepassen van een assessmentinstrumentarium om de actuele stand van kennis, vaardigheden en attitudes van de cursisten te bepalen en te vergelijken met de gekozen beroepsrichting.

3.13

De nodige inspanningen doen om het aantal uren opleiding voor werknemers te verhogen.

3.14

Streven naar oplossingen i.v.m. de kwalificatie- en certificatieproblemen van de *VDAB*.

ARTIKEL 4: accurate arbeidsmarktinformatie genereren

4.1 Marktkennis

De uitbreiding van de arbeidsmarktkennis en de verbetering van de doorstroming van de arbeidsmarktinformatie naar de **beleidsinstanties** en de gebruikers toe, vormen een permanente opgave. Hierbij dient zowel aandacht besteed aan de kwantitatieve aspecten als aan kwalitatieve elementen.

Het operationeel maken van een studie- en documentatiedienst is in dit kader zowel op het niveau van de regio als in de **subregio** een conditio sine qua non. Deze studie- en documentatiedienst wordt niet alleen belast met het doorlichten van de markt en het op de voet volgen van de marktevoluties, doch houdt via representatieve steekproeven voeling met de personeelsproblematiek en kwalificatiewijzigingen in de bedrijven.

Dit dient te resulteren in een **afbakening** van probleemgebieden en te leiden tot een beter inzicht in de te verwachten knelpunten op de arbeidsmarkt ; en dit zowel regionaal, nationaal en internationaal

Het is duidelijk dat het centrale informatiesysteem, SIMONA, hierbij van cruciaal belang is. Het optimaliseren van de gebruiksmogelijkheden en de verdere uitbouw ervan zijn dan ook **allernoodzakelijkst**. Dit informaticasysteem wordt immers niet alleen gebruikt als sturingsinstrument binnen de organisatie, maar is tevens de bron van onze signaalfunctie naar het beleid en van onze informatieverstrekking naar de diverse klantengroepen toe. Tevens kunnen hieruit nieuwe vormen van dienstverlening ontstaan.

Om de doorstroming van de informatie naar geïnteresseerde klanten en partners accuraat en snel te laten verlopen zal de **VDAB** zoveel en waar mogelijk geavanceerde technieken inzake telecommunicatie aanwenden. Gespecialiseerde informatieverstrekking zal tegen betaling aangeboden worden.

Vanuit beleidsoogpunt is het bovendien aangewezen om de subregionale dimensie in te bouwen in de analyse. De subregionale tewerkstellingscomités zullen bijgevolg een schakel vormen in die studieopdracht en tevens een rol te vervullen hebben in de toepassing van de bevindingen, voortvloeiend uit het arbeidsonderzoek.

4.2 Samenwerking in het kader van het Vlaams arbeidsmarktonderzoek

Ter ondersteuning van het tewerkstellings- en opleidingsbeleid werd op 12 juni 1990 met de Sociaal Economische Raad van Vlaanderen, de SERV, een protocol afgesloten omtrent het permanent prospectief arbeidsmarktonderzoek.

Men wil hiermee de knelpunten verhelpen of voorkomen.

Aangezien de **VDAB** dank zij **Simona** beschikt over de gegevens van de werkzoekendenpopulatie en een belangrijk deel van de vacatures, is tussen de SERV en de **VDAB** op 28 juni 1990 een conventie afgesloten.

Hierin wordt bepaald dat :

- ★ de **VDAB** via **SIMONA** een permanent “stuurbord” zou opmaken, nodig voor een geactualiseerde knelpuntendetectie en het duiden van mogelijke evoluties;
- ★ de SERV aanvullende en prospectieve gegevens zou verzamelen over vraag en aanbod inzake arbeid.

Het specifieke arbeidsmarktonderzoek dat door de VDAB zelf wordt uitgevoerd dient maximaal aan te sluiten op :

het arbeidsmarktonderzoek in de schoot van de SERV ;
concrete praktijkbehoeften van de VDAB-bemiddelings- of beroepsopleidingsactiviteiten.

Bij toewijzing van opdrachten door de Vlaamse Regering aan de VDAB betreffende arbeidsmarktonderzoek is het belangrijk dat de VDAB vanaf de beginfase betrokken wordt.

De VDAB werkt samen met diverse andere vorsers in een geest van partnership.

De studiedienst van de VDAB werkt eveneens nauw samen met het steunpunt werkgelegenheid, Arbeid en Vorming ; met de Algemene Planningsdienst van het Ministerie (bv. VRIND), de Vlaamse Administratie Werkgelegenheid en Onderwijs.

ARTIKEL 5 : de merit services

Als de dienst zijn regulerende functie op de arbeidsmarkt wil waarmaken is impact een **wezenlijke** voorwaarde. Impact impliceert aanwezigheid in de verschillende segmenten van de arbeidsmarkt. Aanwezig zijn op specifieke, nieuwe, soms commerciële markten verzekert **opbouw van know-how**. Hierdoor is de **VDAB** een valabele gesprekspartner en kunnen ook suggesties aan de beleidsmakers geponeerd worden.

5.1 T-interim

5.1.1 Algemene principes

T-interim fungeert als onderafdeling van de *VDAB* als een volwaardig uitzendkantoor.

Vanaf 1976 heeft de wetgever het kader geschapen om de openbare dienst op deze commerciële markt toe te laten.

T-interim is een niet gesubsidieerde overheidsdienst(“self-supporting”) en wil een regulerende rol spelen op de uitzendmarkt m.b.t. :

- de tewerkstelling van werkzoekenden in dit arbeidssegment;
- de toepassing van de arbeids- en sociale wetgeving.

De zelffinancierende opdracht wordt waargemaakt door commerciële ingesteldheid, concurrentiële prijszetting en kwaliteitsvolle dienstverlening. T-interim wil in Vlaanderen trendsetter zijn.

5.1.2

De activiteiten van T-Interim vormen een onderdeel van de integrale dienstverlening van de *VDAB* ; dit zowel voor de vraagzijde als de aanbodzijde op de arbeidsmarkt.

Er is een samenwerking met de andere dienstverleningen van de *VDAB* (bedrijfsconsulent, sollicitantenbeheerder, beroepsopleiding) ;

5.1.3

Gezien de impact op de arbeidsmarkt waarnaar *VDAB* streeft, moet marktaandeel behouden blijven. Dit impliceert flexibiliteit en een commerciële benadering ondersteund met o.a. reclamecampagnes. Een zekere autonomie met een eigen identiteit (doch herkenbaar als *VDAB*-dienst), een concurrentieel vestigingsbeleid, een promotiebudget en een flexibel personeelsbeleid zijn hierbij essentieel .

5.1.4

Voor T-Interim zijn winst en marktexpansie geen objectieven op zich.

5.1.5

T-interim ziet toe op een stipte en correcte toepassing van de sociale wetgeving, waarbij alle inspanningen worden gedaan om de uitzendkracht van dezelfde arbeidsvoorwaarden te laten gemeten als de vaste werknemers.

5.2 Outplacement

De aanwezigheid van de *VDAB* op de commerciële outplacementmarkt is een illustratie van de beleidsvisie. De *VDAB* wil inspelen op nieuwe behoeften op de arbeidsmarkt, know-how verwerven en regulerend optreden. Zoals het *VDAB*-uitzendkantoor T-interim is Outplacement een self-supporting dienst. De tarifiering gebeurt tegen marktprijzen.

VDAB-Outplacement is een totaalaanpak die gedragsverandering beoogt. Deze methodiek stimuleert verantwoordelijkheidsbesef, zelfvertrouwen, authenticiteit en initiatief ; gebaseerd op het principe van ervaringsgericht leren.

5.3. Psychologische Dienst

De dienstverlening aan bedrijven en organisaties door de Psychologische Dienst van de *VDAB* kan rekrutering, advertering van vacatures, preselectie, selectie en advies omvatten. Deze activiteiten gebeuren tegen betaling. In de tarifiering wordt een onderscheid gemaakt tussen profit- en non-profit organisaties.

ARTIKEL 6 : de ondersteuning van de federale en regionale maatregelen op vlak van tewerkstelling

6.1

De *VDAB* verbindt zich ertoe het beheer van de tewerkstellingsprogramma's stipt en nauwkeurig uit te voeren.

6.2

De *VDAB* informeert bedrijven en organisaties omtrent de wettelijke verplichtingen en de modaliteiten van de diverse tewerkstellingsmaatregelen.

6.3

De *VDAB* verbindt zich ertoe het Begeleidingsplan voor Werkzoekenden correct uit te voeren.

6.4

Gerichtheid van de tewerkstellingsprogramma's : deze programma's dienen duidelijk gericht te worden naar de hier bedoelde doelgroepen en gebruikt te worden binnen een filosofie van trajectbemiddeling, doorstroming, rotatie en toeleiding via een begeleidingsactie.

Een permanente evaluatie van de tewerkstellingsprogramma's is daartoe nodig.

ARTIKEL 7 : de tewerkstelling en mobiliteit bevorderen in Europa

7.1

De VDAB participeert in de Europese actieprogramma's voor beroepsopleiding en tewerkstelling. Hiertoe wordt een coördinatieceel opgericht waar zowel Arbeidsbemiddeling als Beroepsopleiding deel van uitmaken.

7.2

De VDAB steunt actief de uitbouw van het EURES-netwerk en neemt deel aan de modelprojecten voor een Europese vacature-uitwisseling en bemiddeling. Euroconsulenten adviseren werkzoekenden die interesse hebben om in het buitenland te werken en werkgevers die daar willen rekruteren.

7.3

De **VDAB** concretiseert de objectieven van Euroqualification. Ongeveer 200 stagiaires zullen een buitenlandse stage volgen na een beroepsopleiding. De **VDAB** ontvangt op haar beurt evenveel buitenlandse cursisten.

Dit dient gericht te gebeuren en in nauw overleg met het bedrijfsleven en met de betrokken sectoren.

ARTIKEL 8 : imagozorg

8.1

Een prioritaire opdracht bestaat erin een fundamentele imagoverbetering te bewerkstelligen. Daartoe zal door professionele informatie- en promotiecampagnes het volledige dienstenpakket en het eigene van onze dienstverlening bij het bredere publiek beter bekend gemaakt worden. Een doelgericht mediabeleid op centraal en subregionaal vlak zal de basis vormen van deze actie.

8.2

Bovendien zal door het actief stimuleren van de kwaliteit- en klantgerichtheid en een gepersonaliseerde service gestreefd worden naar een sterkere klantenbinding. De benadering van een *anderstalig* doelpubliek stelt hier een bijzondere uitdaging: het hanteren van aangepaste hulpmiddelen (bv. drietalige onthaalfolder), met respect voor de taalwetgeving, kan in zekere mate *klantvriendelijkheid* garanderen.

8.3

De klantenbinding zal verder gerealiseerd worden door het creëren van een frisse huisstijl en het introduceren van de I.K.Z.-filosofie.

Huisstijl en design zijn strategische instrumenten voor het management. Het zijn krachtige en rendabele middelen om naambekendheid te verwerven en een image op te bouwen. Het imago waarvoor men gekozen heeft, moet consequent doorgetrokken worden in heel de organisatie. Brieven, folders, de binnenhuisinrichting, de architectuur, het uithangbord, moet allemaal dezelfde boodschap en dezelfde persoonlijkheid uitstralen.

8.4

VDAB organiseert tweejaarlijkse enquêtes bij werkzoekenden en werkgevers omtrent de kennis en de kwaliteit van het dienstenpakket en om het image van de dienst te meten. Op basis van deze resultaten wordt een bijsturingsplan opgesteld.

8.5

De *VDAB* zal een interne ombudsdienst oprichten in 1994. Jaarlijks stelt deze dienst een syntheserapport op.

1.2 Efficiënt beheer van de middelen

ARTIKEL 9 : Human Resources Management binnen de VDAB

9.1

De tijd dat het personeelsbeheer zich beperkte tot loutere personeelsadministratie behoort definitief tot het verleden. Het hedendaags personeelsbeleid vertrekt van de mens als doorslaggevende factor voor het realiseren van de ondernemingsstrategie. Het personeel is een WAARDEVOL ACTIEF dat zich moet kunnen ontplooiën en waarin moet worden geïnvesteerd. Het gevolg hiervan is dat het personeelsbeheer geen op zichzelf staand deelbeleid mag vormen, doch moet geïntegreerd worden in de totale strategie van de instelling.

Op een dienstverlenende organisatie zoals de VDAB, waar mens- en resultaatgericht werken belangrijker zijn dan administratieve regels, is deze visie des te meer van toepassing. Immers verhoogde betrokkenheid en toenemende arbeidsmotivatie kunnen slechts een positief effect hebben op het functioneren van de organisatie.

9.2

In dit perspectief zal een reëel beleid van “human resources” worden gevoerd waarbij op termijn de nodige aandacht zal gaan naar :

- ☛ een doelbewuste aanwervingspolitiek ;
- ☛ afdoende onthaalstructuren ;
- ☛ een degelijke basisopleiding en permanente bijscholing
- ☛ het ontwerpen van een functiewaarderingssysteem ;
- ☛ het ontwikkelen van loopbaanplanning en carrieregesprekken die maximaal rekening houden met zowel de behoeften van de organisatie als met de doorgroeimogelijkheden van de werknemers ; uitgaand binnen de administratieve bepalingen ;
- ☛ jobrotatie (door gebruik van projectmanagement) jobverrijking ;
- ☛ het opbouwen van een samenwerkingscultuur, waarin leidinggevend en medewerkers elkaar op systematische wijze feedback geven over werkuitvoering. (functioneringsgesprekken).
- ☛ het voeren van een soepel personeelsbeleid teneinde optimaal in te spelen op de evoluerende uitdagingen in het takenpakket van de VDAB.

9.3

Wezenlijk voor de VDAB is dat de producten van de dienst voor 100 % worden gerealiseerd door mensen. Het eigen personeel is de belangrijkste “productiefactor”, waarbij kennis, deskundigheid, vaardigheden en grondhouding de doorslaggevende factoren zijn. Externe gerichtheid op klantbehoeften, flexibiliteit, efficiëntie en effectiviteit zijn belangrijke principes.

Van alle medewerkers wordt een actieve en anticiperende opstelling gevraagd, waarbij zij zullen worden aangesproken op hun zelfstandig functioneren binnen de operationele kaders. Het opzetten van een systematisch opleidingsplan voor alle medewerkers is hierbij een noodzakelijke voorwaarde.

9.4

Een zorgvuldige personeelsplanning bij de werving en de selectie maar ook in de doorstroom is noodzakelijk. In de systemen van beoordelen en belonen zal een directe koppeling liggen met de hogervernoemde eisen. Het HRM-beleid moet de arbeidsmotivatie stimuleren en belonen wie zich inzet voor het bereiken van de doelstellingen van de organisatie, dit op basis van concrete resultaatindicaties.

ARTIKEL 10 : budgettair en financieel beheer

10.1 Algemene principes

De VDAB engageert zich om de beschikbare middelen optimaal efficiënt en effectief te gebruiken. Kostenbeheersing doelmatigheid en doeltreffendheid in de inzet van de financiële middelen staan centraal. Belangrijk element daarbij is dat een bedrijfsmatige, resultaatgerichte uitvoering van de taken wordt gewenst. De **VDAB** doet en beroep op diverse financieringsbronnen. Bekeken zal worden hoe nieuwe bronnen van inkomsten kunnen worden aangeboord. De **VDAB** streeft hierbij naar maximale transparentie en openheid; zowel intern als extern. Een doelbewuste communicatiestrategie naar de verschillende doelgroepen wordt op punt gezet. Een frisse, consistente huisstijl moet dit ondersteunen.

Efficiëntie vertaalt zich in :

- A** optimalisering en vereenvoudiging van procedures,
- A** integrale kwaliteitszorg,
- A** decentralisatie van middelen en bevoegdheid om de flexibiliteit te verhogen.
- A** klantgerichtheid intern en extern,
- A** stuurbordgegevens inzake dienstverlening sturen naar het beleid,
- A** werken met kwalitatieve en kwantitatieve objectieven,
- A** opzetten van beleidscontrolesystemen.

10.2 Financieel beleid

Het financieel beleid is een integraal onderdeel van het beleid van de organisatie. Dit betekent met name dat in de beleidsplanning de objectieven en de acties steeds financiële consequenties worden meegenomen. Inzicht in deze consequenties kan leiden tot bijsturing van de activiteiten.

Het financieel beheer zal zodanig zijn ingericht dat de doelstellingen betreffende kostenbeheersing en een zo efficiënt mogelijke inzet van financiële middelen wordt gegarandeerd. Bovendien zullen de resultaten inzichtelijk en meetbaar zijn. Nieuwe boekhoudingssystemen zijn hierbij noodzakelijk.

10.3 Decentralisatie

Optimalisatie van beleidsbeslissingen en beleidsuitvoering via een meer gedecentraliseerde organisatievorm, zowel op vlak van tewerkstelling, beroepsopleiding als logistiek.

Hiertoe wordt de rol van de STC's m.b.t. de besluitvorming rond het arbeidsmarktbeleid versterkt. Hun taak uit zich daarbij voornamelijk op twee vlakken :

- ✓ het zijn beleidsfora voor de coördinatietaak binnen de subregio ; zij moeten kunnen inspelen op het geheel arbeidsmarktgebeuren

- ✓ zij geven richting aan de STD-werking nl. door het formuleren van een op de subregio afgestemde beleidsplanning en de opvolging ervan.

Naar aanpak toe is de decentralisering een evolutief proces, dat stapsgewijze dient te gebeuren met evaluatie en bijstelling door alle betrokkenen. Hierbij geldt de overweging dat er een functioneel werkend evenwicht moet gevonden worden tussen de centralisatie en de decentralisatie van processen.

In een eerste fase worden daartoe als experiment een aantal acties opgezet zoals het invoeren van een enveloppe-systeem binnen de beroepsopleiding en het vastleggen van prioriteiten binnen het doelgroepenbeleid. Bovendien wordt binnen centraal opgestelde beleidslijnen een zekere autonomie m.b.t. werkingskosten, personeel en administratie ingebouwd door middel van toekenning van een budget.

In een latere fase kan een verdergaande decentralisatie van de bedrijfsvoering van de *VDAB* worden gerealiseerd door vervanging van het huidige beheersmodel door een model waarin voornamelijk delegatie centraal staat.

10.4 Strategisch Informatieplan

Er is een enorme behoefte aan interne en externe informatie, dit zowel wat analyses en gegevens betreft die van direct nut zijn voor beleidskeuzes alsook data die ondersteuning aan het management van de organisatie kunnen geven. Deze stuurbordgegevens zijn een **belangrijk** managementinstrument. Tevens neemt de behoefte toe aan interne en externe uitwisseling van specifieke data of volledige databestanden.

Het strategisch informatieplan legt het beleidsplan op vlak van informaties vast. Hierin worden de behoeften aan informatie op de diverse deelterreinen gedefinieerd in hun onderlinge samenhang. Tevens wordt vastgelegd hoe hieraan vorm kan worden gegeven. Door de voortdurende evolutie op de informaticamarkt is het systeem aan modernisering toe. Het strategisch informaticaplan formuleert opties waarbij elke SIMONA-terminal vervangen wordt door een PC, die als intelligent werkstation fungeert. Dit zal gebaseerd zijn op een client-serverarchitectuur, het gebruik van relationele databases, lokale netwerken in de verschillende vestiging verbonden in een Wide Area Network. Gebruiksvriendelijkheid en toepassingen op maat van elke gebruiker worden in de komende jaren de kenmerken van het nieuwe systeem.

Het integreren van een zelfbedieningssysteem voor vacatureselectie is een onderdeel dat de klantgerichtheid zeker zal bevorderen. Naast de automatisering van de arbeidsbemiddeling worden tientallen andere programma's ontwikkeld tot een geïntegreerde automatisering van de diverse VDAB-diensten.

ARTIKEL 11 : huisvesting

11.1. Gebouwen

Het beleid zal erop gericht zijn de organisatie te voorzien van een zo optimaal mogelijke infrastructuur om de opdracht zo doelmatig mogelijk te kunnen uitoefenen. De huisvesting moet herkenbaar zijn, identiteit uitstralen en vertrouwen wekken in de kwaliteit van de organisatie bij zowel werkgevers, werknemers als werkzoekenden.

Hiertoe wordt de huidige situatie geïnventariseerd en beoordeeld.

11.2. Patrimonium

De bevoorrading van grondstoffen en patrimoniumartikelen wordt geoptimaliseerd. Procedures voor decentralisatie - waar dit kan binnen de centrale regels - worden onderzocht. De inventaris van het patrimonium wordt permanent geactualiseerd.

11.3. Veiligheid

Er wordt een jaarlijks actieplan opgesteld ter bevordering van de veiligheid. De eerste-hulpverlening, brandpreventie, arbeidshygiëne, een voorkomingsbeleid rond arbeidsongevallen, strijd tegen geluidshinder, het rookverbod en sensibilisering voor de veiligheidsproblematiek zijn vaste actiepunten.

Gezien om gevoegd te worden bij de beheersovereenkomst van tussen de Vlaamse regering en de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding.

Brussel, 27 juli 1994

***De Vlaamse minister van Tewerkstelling en
Sociale Aangelegenheden,***

L. DETIEGE

De voorzitter van het beheerscomité,

H. COSSEY

De administrateur-generaal,

Y. BOSTYN

BIJLAGE 2

Invoegbedrijven — Stand van zaken

INVOEGBEDRIJVEN – STAND VAN ZAKEN

Op het ogenblik zijn zes invoegbedrijven erkend.

Deze zijn :

1. Vitamine Werk.
6 voltijds equivalenten doelgroepwerknemers.
Bouwsector.
2. Via Verde.
3 voltijds equivalenten doelgroepwerknemers.
Tuinbouwsector.
3. Moria.
16 voltijds equivalenten doelgroepwerknemers.
Metaalsector.
4. Sales Solutions.
3 voltijds equivalenten doelgroepwerknemers.
Speelgoedsector.
5. City-Bike.
5 voltijds equivalenten doelgroepwerknemers.
Vervoersector.
6. Refugee Aided Design.
5 voltijds equivalenten doelgroepwerknemers.
Grafische sector.

BIJLAGE 3

Stand van zaken sociale werkplaatsen

BETREFT : stand van zaken sociale werkplaatsen

Naar aanleiding van de beslissing van de Vlaamse regering van 20 juli 1994 hebben 76 projecten een aanvraag ingediend voor een contingent van 827 voltijdse equivalenten en 28 halftijdse equivalenten.

Voor de prioritaire projecten (± 47 projecten contingent ± 440), hiermee bedoelen we de projecten die qua methodiek sociale werkplaatsen bezig waren voor 1 januari 1994, is er een advies gevraagd van het subregionaal tewerkstellingscomité en van de administratie werkgelegenheid.

De administratie werkt momenteel aan de hand van deze adviezen een voorstel van beslissing uit ter voorlegging aan de bevoegde minister.
